

รายงานการวิจัย
เรื่อง

การศึกษาสภาพการให้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน
ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

The Study Of Students' Use Of The
Chulalongkorn University Demonstration School Health Service.

โดย

อาจารย์ศิริรักษ์ ศิริวิริยะกุล

สนับสนุนโดย
ทุนส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
ปี พ.ศ. 2539

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2543

รายงานการวิจัย
เรื่อง

การศึกษาสภาพการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน
ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

The Study Of Students' Use Of The
Chulalongkorn University Demonstration School Health Service.

โดย

อาจารย์ศิริรักษ์ ศิริวิริยะกุล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สนับสนุนโดย
ทุนส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ปี พ.ศ. 2539

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2543

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้ สำเร็จลงได้ด้วยการสนับสนุนจากฝ่ายวิชาการและวิจัย
ของคณะครุศาสตร์ ที่ได้จัดที่ปรึกษาและทุนสนับสนุนการวิจัยให้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม
ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่า ช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วย
ความเอาใจใส่ และให้กำลังใจเป็นอย่างดีโดยตลอด ขอขอบคุณคณะครุศาสตร์
ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้จากทุนส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ศิริรักษ์ ศิริวิริยะกุล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เลขหมู่	กค
	ค 15
เลขทะเบียน	010380
วัน,เดือน,ปี	20 มี.ค. 44

ชื่อโครงการวิจัย : การศึกษาสภาพการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน
ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

ชื่อผู้วิจัย : ศิริรักษ์ ศิริวิริยะกุล

ปีที่ทำการวิจัยเสร็จ : 2543

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้
บริการด้านสุขภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 โดยรวบรวม
ข้อมูลจากบันทึกรายงานการเจ็บป่วยของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ระหว่างปีการศึกษา 2536 – 2541 จากหน่วยอนามัย
โรงเรียน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ในช่วงระยะเวลา 6 ปีทำการศึกษานี้ (ปีการศึกษา 2536 –
ปีการศึกษา 2541) นักเรียนใช้บริการด้านสุขภาพที่หน่วย
อนามัยโรงเรียนรวมทั้งสิ้น 34,179 ครั้ง เฉลี่ยปีละประมาณ
5,697 ครั้ง ในแต่ละปีเปิดให้บริการประมาณ 170 วัน ดังนั้น
อัตราการใช้บริการด้านสุขภาพเฉลี่ยวันละประมาณ 34 ครั้ง
2. อาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่ใช้บริการด้าน
สุขภาพในระยะ 6 ปี ที่พบมากที่สุด 10 อันดับแรก คือ

อันดับที่ 1	ปวดศีรษะ	ร้อยละ	16.81
อันดับที่ 2	อุบัติเหตุ บาดแผล	ร้อยละ	16.51
อันดับที่ 3	ไข้	ร้อยละ	13.66
อันดับที่ 4	คัดจมูก แพ้อากาศ	ร้อยละ	10.82
อันดับที่ 5	ปวดท้องทั่วไป	ร้อยละ	10.07
อันดับที่ 6	ปวดประจำเดือน	ร้อยละ	6.63
อันดับที่ 7	ท้องเสีย	ร้อยละ	6.20
อันดับที่ 8	ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	ร้อยละ	5.70
อันดับที่ 9	ไอ เจ็บคอ	ร้อยละ	4.64
อันดับที่ 10	ผื่นคัน ลมพิษ	ร้อยละ	3.29

3. สาเหตุการเจ็บป่วย ไม่รวมอุบัติเหตุ พบว่า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.84 คือ เครียด วิตกกังวล พักผ่อนไม่เพียงพอ รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 23.17 คือ ความผิดปกติของอาหารและการรับประทาน และอันดับสาม คิดเป็นร้อยละ 18.56 คือ โรคประจำตัว เช่น หอบหืด ภาวะอาหารอักเสบ ภูมิแพ้

4. ลักษณะของอุบัติเหตุ ที่เกิดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.76 คือ อุบัติเหตุจากของมีคม รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 19.85 คือ อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบอัดกระแทก และอันดับสาม คิดเป็นร้อยละ 18.42 คือ อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง

5. สาเหตุของอุบัติเหตุ ที่พบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.48 คือ ขาดความระมัดระวัง รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 36.02 คือ ขาดทักษะหรือมีประสบการณ์น้อย และอันดับสาม คิดเป็นร้อยละ 14.56 คือ ควบคุมอารมณ์ไม่ได้

6. การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ

6.1 เมื่อเจ็บป่วยทั่วไป (ไม่รวมอุบัติเหตุ) พบว่า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.04 คือ การใช้ทั้งยาและการปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้การเจ็บป่วยดีขึ้น รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 21.68 คือ การใช้ยาสามัญเอง และอันดับสามคือ คิดเป็นร้อยละ 16.64 คือ ไม่ใช้ยา แต่ปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้การเจ็บป่วยดีขึ้น เช่น พักผ่อน รับประทานอาหารเป็นเวลา

6.2 เมื่อเกิดอุบัติเหตุ พบว่า นักเรียนส่วนมาก คือ ร้อยละ 57.50 สามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เอง แต่ไม่ค่อยมั่นใจ รองลงมา ร้อยละ 22.03 สามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เองอย่างมั่นใจ และอันดับสามคือ ร้อยละ 20.47 ไม่สามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้

7. การดูแลนักเรียนเมื่อมาใช้บริการด้านสุขภาพ มากที่สุดคือ คิดเป็นร้อยละ 95.45 คือ ให้การรักษาเบ็ดเสร็จได้ในหน่วยอนามัย เช่น ให้ยา บ่งเสี้ยน ทำแผล รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 2.56 คือ ให้การรักษาเบื้องต้นแล้วส่งต่อเพื่อการดูแลรักษาที่เหมาะสมในคลินิกหรือโรงพยาบาล และอันดับสาม คิดเป็นร้อยละ 1.95 คือ ให้เฉพาะคำแนะนำที่ถูกต้อง (ไม่ให้ยา)

Project Title : The Study of Students' use of Chulalongkorn
University Demonstration School Health Service.

Name of the Investigator: Mrs. Sirirak Siriviriyakul

Year : 2000

ABSTRACT

In this research article, the data of health service for grade 7 – 12 students of Chulalongkorn University Demonstration School from the school First Aid Room reports during the academic year 1993 – 1998 was studied and analyzed. The results were summarized as followed:-

1. During the six years of this study, there were 34,179 services for the students, average of 5,697 services per year and 34 services per school day.

2. The ten most common symptoms or illness of the students were:- headache (16.81 %), accident (16.51 %), fever (13.66 %), rhinorrhea (10.82 %), abdominal pain (10.07 %), dysmenorrhea (6.63 %), diarrhea (6.20 %), muscleache (5.70 %), cough and/or sore throat (4.64 %) and urticaria (3.29 %).

3. The three most common causes of illness, excluding accident, were:- anxiety and/or inadequately rest (24.84 %), abnormal foods or meals (23.17 %), and personal chronic illness such as asthma, peptic ulcer (18.56 %).

4. The three most common types of accident were:- laceration (24.76 %), compression (19.85 %) and punctured wound (18.42 %).

5. The three most common causes of accident were:- carelessly (49.48 %), lack of skill or inexperience (36.02 %) and emotional uncontrollable (14.56 %).

6. The three most common preliminary responses of the students to the illness, excluding accident, were :-using simple medications in combination with good health practices (47.04 %), using only simple medications (21.68 %) and only good health practices without any medications (16.64 %)

In case of accident, 57.50 % of the cases could do the first aids, but without confidence. Only 22.03 % could do with confidence. And those who could not do were 20.47 %.

7. Almost all of the cases (95.45 %) were totally treated within the school first aids room. Only 2.56 % of cases, after preliminary treatment, were sent for further proper treatment in the clinic or hospitals. 1.96 % of cases were given only proper advice.

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ช
รายการตารางประกอบ	ณ
รายการแผนภูมิประกอบ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามคำศัพท์	5
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายและความสำคัญของสุขภาพอนามัย... ..	7
ประวัติการจัดบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน.....	9
การบริการสุขภาพในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยฝ่ายมัธยม.....	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13

เรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	19
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	19
การเก็บรวบรวมข้อมูล	20
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	20
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	21
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	103
อภิปรายผล	108
ข้อเสนอแนะ	117
บรรณานุกรม.....	119
ภาคผนวก	122

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่ 1	จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น ในปีการศึกษา 2536 – 2541	23
ตารางที่ 2	จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน ในแต่ละเดือน ระหว่างปีการศึกษา 2536 – 2541	27
ตารางที่ 3	จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายเดือน ปีการศึกษา 2536	30
ตารางที่ 4	จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายเดือน ปีการศึกษา 2537	32
ตารางที่ 5	จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายเดือน ปีการศึกษา 2538	34
ตารางที่ 6	จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายเดือน ปีการศึกษา 2539	36
ตารางที่ 7	จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายเดือน ปีการศึกษา 2540	38
ตารางที่ 8	จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายเดือน ปีการศึกษา 2541	40

ตารางที่ 9	ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียน ที่มาใช้บริการ ระหว่างปีการศึกษา 2536 – 2541	43
ตารางที่ 10	ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียน ที่มาใช้บริการ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2536	46
ตารางที่ 11	ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียน ที่มาใช้บริการ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2537	48
ตารางที่ 12	ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียน ที่มาใช้บริการ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2538	50
ตารางที่ 13	ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียน ที่มาใช้บริการ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2539	52
ตารางที่ 14	ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียน ที่มาใช้บริการ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2540	54
ตารางที่ 15	ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียน ที่มาใช้บริการ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2541	56
ตารางที่ 16	สาเหตุการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ ไม่รวมอุบัติเหตุ ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) - ปีการศึกษา 2541	59
ตารางที่ 17	สาเหตุการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ ไม่รวมอุบัติเหตุ จำแนกเป็นรายเดือน ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2539	61

ตารางที่ 18	สาเหตุการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ ไม่รวมอุบัติเหตุ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2540.....	63
ตารางที่ 19	สาเหตุการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ ไม่รวมอุบัติเหตุ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2541.....	65
ตารางที่ 20	ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นจำนวนครั้ง) ระหว่างปีการศึกษา 2536 – 2541.....	68
ตารางที่ 21	ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นจำนวนครั้ง) จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2536.....	71
ตารางที่ 22	ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นจำนวนครั้ง) จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2537.....	73
ตารางที่ 23	ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นจำนวนครั้ง) จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2538.....	75
ตารางที่ 24	ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นจำนวนครั้ง) จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2539.....	77
ตารางที่ 25	ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นจำนวนครั้ง) จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2540.....	79
ตารางที่ 26	ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นจำนวนครั้ง) จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2541.....	81
ตารางที่ 27	สาเหตุของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ ระหว่าง ปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) - ปีการศึกษา 2541.....	84

- ตารางที่ 28 การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ
เมื่อเจ็บป่วยทั่วไป (ไม่รวมอุบัติเหตุ) ระหว่างปีการศึกษา
2539 (เฉพาะภาคปลาย) - ปีการศึกษา 2541 89
- ตารางที่ 29 การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ
เมื่อเกิดอุบัติเหตุ ระหว่างปีการศึกษา 2539
(เฉพาะภาคปลาย) - ปีการศึกษา 2541.....93
- ตารางที่ 30 การดูแลนักเรียน เมื่อมาใช้บริการด้านสุขภาพ
ที่หน่วยอนามัย ระหว่างปีการศึกษา 2536 - 2541 94

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิประกอบ

หน้า

แผนภูมิที่ 1	การใช้บริการสุขภาพของนักเรียน แยกเป็นรายชั้น ระหว่างปีการศึกษา 2536 - 2541	24
แผนภูมิที่ 2	จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน ในแต่ละเดือน ระหว่างปีการศึกษา 2536 - 2541	28
แผนภูมิที่ 3	ร้อยละของความถี่ของอาการหรือความเจ็บป่วยของนักเรียน ที่มาใช้บริการ ระหว่างปีการศึกษา 2536 - 254	44
แผนภูมิที่ 4	สาเหตุของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) - ปีการศึกษา 2541	85
แผนภูมิที่ 5	การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ เมื่อเจ็บป่วย ทั่วไป (ไม่รวมอุบัติเหตุ) ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) - ปีการศึกษา 2541	90
แผนภูมิที่ 6	การปฏิบัติตนเบื้องต้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ของนักเรียนที่มาใช้ บริการ ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) - ปี การศึกษา 2541	94
แผนภูมิที่ 7	การดูแลนักเรียนที่มาใช้บริการที่หน่วยพยาบาล ระหว่าง ปีการศึกษา 2536 - ปีการศึกษา 2541	99

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันว่า คนคือทรัพยากรของชาติที่มีความสำคัญที่สุด คนที่มีคุณภาพจะสามารถสร้างผลผลิตที่มีคุณค่าและเกิดประโยชน์อย่างยิ่งทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติโดยรวม สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่เป็นปัจจัยพื้นฐานและปัจจัยที่ทำให้คุณภาพของคนถูกแสดงออกได้อย่างเต็มที่ คือ คุณภาพชีวิตของคนคนนั้น การพัฒนาคนในชาติให้มีคุณภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี จึงเป็นภาระหน้าที่หลักของรัฐที่จะส่งผลไปถึงความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาของประเทศชาตินั้น ๆ

สุขภาพที่ดีมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของแต่ละบุคคล สุขภาพเป็นสมบัติอันมีค่ามหาศาลที่ยากจะมองเห็นในเวลาปกติธรรมดา คนจะรู้ค่าของสมบัตินี้ต่อเมื่อสูญเสียไป คือ เมื่อเจ็บไข้หรือพิการแล้วจึงจะรู้ว่า ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐอย่างไร ในการพัฒนาประเทศชาติจะต้องอาศัยกำลังคน แต่คนที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง ดังนั้น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) จึงได้เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลในชาติ โดยได้เขียนไว้อย่างชัดเจนในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ว่า “เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคนทุกคนทั้งในด้านร่างกายและสติปัญญาให้มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง...”

การที่คนในชาติจะมีสุขภาพที่ดีได้ จะต้องเริ่มปูพื้นฐานการมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องตั้งแต่วัยเด็กและเยาวชน เพื่อให้เติบโตขึ้นเป็นประชากรที่มีคุณภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต เพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายนี้ บ้านและโรงเรียนอันเป็นสถานที่สังคมแวดล้อมที่มีผลกระทบโดยตรงต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน จึงเป็นสถานที่สำคัญในการให้การอบรมสั่งสอนความรู้ความเข้าใจ ในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องแก่อนาคตของชาติเหล่านี้

ในส่วนของโรงเรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ระบุไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” ดังนั้น จึงเป็นภารกิจสำคัญอย่างยิ่งที่โรงเรียนและบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนจะต้องให้ความร่วมมือกันในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมความรู้ ความเข้าใจ ให้นักเรียนได้พัฒนาพฤติกรรมด้านสุขภาพ อันจะเป็นผลทำให้นักเรียนเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในอนาคตต่อไป

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์พยาบาลของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการดูแลและให้ความรู้และทักษะตลอดจนทัศนคติในเรื่องสุขภาพและการดูแลสุขภาพของนักเรียน ได้สังเกตว่า นักเรียนในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ใช้บริการของหน่วยอนามัยค่อนข้างมาก โดยจากรายงานการสำรวจของหน่วยอนามัยเมื่อเดือนตุลาคม 2535 พบว่า ระยะเวลาจากเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน 2535 มีผู้ใช้บริการคิดเฉลี่ยวันละ 60 ครั้ง ซึ่งเป็นสถิติที่ค่อนข้างสูง จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการให้บริการด้านสุขภาพของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ในปีการศึกษา

2536 -2541 โดยจะวิเคราะห์ในเรื่องเกี่ยวกับปริมาณการมาใช้บริการ รวมทั้งปริมาณและลักษณะของการเจ็บป่วยและอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ตลอดจนถึงสาเหตุของการเจ็บป่วยและอุบัติเหตุ รวมถึงการปฏิบัติตัวของนักเรียนเมื่อป่วยหรือเกิดอุบัติเหตุ และการดูแลรักษา ข้อมูลและสารสนเทศที่ได้จากการวิจัยนอกจากจะสามารถใช้ในการบ่งชี้ปัญหา และแนวทางในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นให้กับโรงเรียน ตามหลักการด้านสาธารณสุขข้อหนึ่งที่ว่า “การป้องกันดีกว่าการแก้ไข” (Prevention is better than cure.) แล้ว ยังสามารถใช้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพิเศษ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสุขภาพ และการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติตนอย่างถูกต้องทางด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน อันจะนำไปสู่การมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดีของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการให้บริการด้านสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม โดยจะวิเคราะห์ปริมาณของการใช้บริการ ลักษณะ สาเหตุของการเจ็บป่วย การดูแลรักษา ตลอดจนการปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการในหน่วยอนามัยของโรงเรียน ในช่วงปีการศึกษา 2536 - 2541

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ชั้น ม.1 - ม.6 ปีการศึกษา 2536 - 2541

2. กรอบการวิจัยสภาพการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ครอบคลุมในประเด็นต่อไปนี้

2.1 ปริมาณการใช้บริการของนักเรียน ทั้งด้านการเจ็บป่วยและอุบัติเหตุ

2.2 อาการหรือลักษณะของความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ

2.3 สาเหตุของการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ (ไม่รวมอุบัติเหตุ)

2.4 ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ

2.5 สาเหตุของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ

2.6 การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ

2.7 การดูแลรักษานักเรียนเมื่อมาใช้บริการด้านสุขภาพ

3. ข้อมูลที่ศึกษาในครั้งนี้ เป็นข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากบันทึกรายงานการเจ็บป่วยของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ปีการศึกษา 2536 - 2541 ของหน่วยงานในโรงเรียน ซึ่งจะครอบคลุมเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย การดูแลรักษาเบื้องต้นของหน่วย ส่วนข้อมูลในด้านสาเหตุของการเจ็บป่วยและการปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียน ทางหน่วยงานของโรงเรียนได้เริ่มบันทึกตั้งแต่วางภาคปลาย ปีการศึกษา 2539 เป็นต้นไปเมื่อเริ่มวางแผนการวิจัยครั้งนี้

นิยามคำศัพท์

สภาพการใช้บริการด้านสุขภาพ หมายถึง ปริมาณและลักษณะที่นักเรียนเข้ามาใช้บริการในหน่วยอนามัยของโรงเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหาด้านสุขภาพ ตลอดจนลักษณะของการดูแลรักษาเบื้องต้นที่นักเรียนได้รับจากหน่วยอนามัยของโรงเรียน

ลักษณะความเจ็บป่วย หมายถึง อาการเจ็บป่วย หรือโรค รวมถึงอุบัติเหตุของนักเรียน ที่เจ้าหน้าที่หรืออาจารย์พยาบาลได้บันทึกจากการสอบถามและตรวจอาการเบื้องต้น แล้วบันทึกไว้ในรายงานการเจ็บป่วยของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ในปีการศึกษา 2536 - 2541

ลักษณะของอุบัติเหตุ หมายถึง เหตุที่ทำให้เกิดรูปแบบของบาดแผลหรือผลต่อร่างกายจากอุบัติเหตุนั้น ๆ จำแนกเป็น อุบัติเหตุจากของมีคม อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบ อัด กระแทก อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่างกายจากการกระแทก เนื่องจากเสียการทรงตัว อุบัติเหตุที่เกิดจากแมลงสัตว์กัดต่อย อุบัติเหตุที่เกิดจากของร้อนหรือสารเคมี ลวก และอุบัติเหตุที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ

สาเหตุของการเจ็บป่วย/อุบัติเหตุ หมายถึง สาเหตุที่ทำให้นักเรียนเกิดอาการเจ็บป่วย/อุบัติเหตุ ตามการบอกเล่าของนักเรียน หรือเพื่อนนักเรียนที่พาผู้ป่วยมารับบริการ

การปฏิบัติตน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนเมื่อเกิดเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุ (ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์และสังเกต)

การดูแลรักษา หมายถึง การให้การปฐมพยาบาลหรือการนำส่งแพทย์ตามความจำเป็นในแต่ละกรณี

นักเรียน หมายถึง นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ปีการศึกษา 2536 - 2541

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ข้อมูลจากบันทึกรายงานการเจ็บป่วยนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ในปีการศึกษา 2536 - 2541 และเนื่องจากงานวิจัยนี้ เริ่มวางแผนทำการวิจัยในภาคปลาย ปีการศึกษา 2539 จึงได้เริ่มบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของการเจ็บป่วย และการปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนเมื่อเจ็บป่วยไว้ ตั้งแต่ภาคปลาย ปีการศึกษา 2539 เป็นต้นมา ซึ่งก่อนหน้านี้ ข้อมูลในส่วนดังกล่าวไม่มีการบันทึกไว้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบสภาพปัญหาความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับกำหนดแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และการปฏิบัติตนที่ถูกต้องด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน และช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครอง ในการกำหนดแนวทางเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาให้นักเรียนให้มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์

3. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการบริหารงานในหน่วยอนามัยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

4. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำคู่มือปฐมพยาบาลในโรงเรียน สำหรับนิสิต นักศึกษา และอาจารย์ที่มีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวข้อง

บทที่ 2

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายและความสำคัญของสุขภาพอนามัย

องค์การอนามัยโลก ได้ให้ความหมายของสุขภาพไว้ว่า "สุขภาพ หมายถึง สภาวะความสมบูรณ์ของบุคคล ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และ สังคม" (WHO 1957 : 3)

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2526 : 916) ให้ความหมายของ คำว่า "สุขภาพ" ไว้ว่า "สุขภาพ หมายถึง ความเป็นสุขปราศจากโรค" และ ให้ความหมายของคำว่า "อนามัย" ไว้ว่า "อนามัย หมายถึง ความไม่มีโรค" (2526 : 986)

เป็นที่ยอมรับว่า สุขภาพอนามัยเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา ประเทศ สภาวะอันสมบูรณ์ทางร่างกาย จิตใจ ความปราศจากโรค หรือ ความพิการใด ๆ รวมทั้งสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก การที่บุคคลจะมีชีวิตอยู่อย่างสุขสมบูรณ์ สามารถกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเองและสังคมโดยรวมได้ นั้น จะต้องเป็นผู้มีสุขภาพที่ดีโดยพื้นฐาน รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพของประชาชนเป็นอย่างมาก เห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติทุกฉบับที่ผ่านมาก็ได้เน้นที่จะส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดี ถ้วนหน้า แม้แต่ในพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ก็เขียนไว้ชัดเจนว่า ความมุ่งหมายการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ....สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นั่นคือ การ ศึกษาและสุขภาพเป็นของคู่กัน คนเราจำเป็นต้องศึกษาเพื่อดำรงรักษาไว้ซึ่ง สุขภาพ และเพื่อปรับปรุงส่งเสริมสุขภาพให้ดีขึ้น และในขณะเดียวกัน คน

เราก็จำเป็นต้องมีสุขภาพที่สมบูรณ์ด้วยเพื่อที่จะศึกษาและใช้การศึกษาให้เป็นประโยชน์ จะเห็นได้ว่า สุขภาพอนามัย เป็นความมุ่งหมายขั้นต้นของการศึกษาทั้งในอดีตและปัจจุบัน

อาจกล่าวได้ว่า การที่จะมีสุขภาพที่ดีได้นั้น ต้องมีองค์ประกอบหลายอย่างด้วยกัน สิ่งสำคัญสิ่งแรกคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพ ซึ่งจะ เป็นวิถีทางสู่การปฏิบัติ โดยการนำความรู้ในเรื่องสุขภาพไปใช้ในชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิดสุขนิสัยอันดีงาม มีอนามัยดี รู้จักป้องกันโรค และสามารถใช้บริการทางสุขภาพให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

การจัดบริการสุขภาพให้นักเรียน นับเป็นกิจกรรมที่จำเป็นและมีความสำคัญมากอย่างหนึ่ง ความมุ่งหมายในการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน คือ การส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพของเด็กวัยเรียนให้อยู่ในสภาพปกติปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ อันเป็นอุปสรรคในการศึกษาเล่าเรียนและเจริญเติบโตตามวัย ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กได้เป็นกำลังที่สำคัญของครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติในอนาคต นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้ เกิดทัศนคติด้านสุขภาพอนามัยที่ดี และเป็นการปลูกฝังให้มีสุขนิสัยที่ดีติดตัว เพราะได้ประสบการณ์ตรงจากบริการสุขภาพในโรงเรียน จนสามารถนำไปปฏิบัติเป็นตัวอย่างแก่ครอบครัวและชุมชนต่อไป ดังนั้น ครูทุกคนไม่ว่าจะเป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา จึงจำเป็นต้องทราบและเข้าใจเรื่องการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนที่ตนสอนหรือปฏิบัติงานอยู่เป็นอย่างดี (จินตนา สรายุทธพิทักษ์ 2536:4)

ฟอง เกิดแก้ว (อ้างถึงใน ศักดิ์ชัย บรรณสาร 2535:25) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์เฉพาะของโครงการสุขภาพในโรงเรียนไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อป้องกันและปรับปรุงสุขภาพนักเรียน ครู และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ โดยการจัดบริการด้านสุขภาพให้เพียงพอและเหมาะสม

2. เพื่อสร้างเสริมและปรับปรุงการปฏิบัติ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ
ความเชื่อด้านสุขภาพของนักเรียนและเจ้าหน้าที่ในโรงเรียนให้ถูก
ต้อง โดยการให้ความรู้ทางด้านการศึกษาและประสบการณ์การ
เรียนรู้ที่ดี

3. เพื่อจัดโรงเรียนให้ปลอดภัย มีสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องสุขลักษณะ

ในด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนนั้น สมอง สมอง สมอง สมอง สมอง
(อ้างถึงใน ศักดิ์ชัย บรรณสาร 2535:25) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดบริการสุขภาพ
ในโรงเรียนหมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างแพทย์ พยาบาล
ทันตแพทย์ ครู และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมสุขภาพ การแก้ไข
และปรับปรุงความบกพร่องทางด้านสุขภาพของนักเรียน รวมถึงบุคลากรใน
โรงเรียน ให้อยู่ในสภาพที่ดีที่สุด

ประวัติการจัดบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน

การบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน ได้ก่อกำเนิดขึ้นเป็นปีกแผ่นและ
เป็นหลักฐานมั่นคงในต่างประเทศทั้งยุโรปและอเมริกามาแล้ว ในปี
ค.ศ.1833 ประเทศฝรั่งเศสเป็นประเทศแรกที่ได้ให้มิกฎหมายคุ้มครองสุขภาพ
ของนักเรียนขึ้น โดยกำหนดให้โรงเรียนทุกแห่งควบคุมดูแลการสุขภาพใน
โรงเรียน มีการตรวจสุขภาพของนักเรียน ตลอดจนการจัดให้มีแพทย์ประจำ
โรงเรียนชายทุกแห่งในกรุงปารีส

หลังจากนั้น กิจการเพื่อดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียนได้มีการขยาย
ออกไปสู่ประเทศต่าง ๆ ในแถบยุโรปและอเมริกา และต่อมา ประเทศต่าง ๆ
ทั่วโลกได้มองเห็นความสำคัญของการบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน จึงได้
รวมตัวกันจัดตั้งสถาบันระหว่างชาติเพื่อปรึกษาหารือและร่วมมือกันพัฒนา
งานส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนหรือเด็กในวัยเรียน เช่น WHO UNESCO
FAO UNICEF (สุชาติ โสภประยูร 2525:8-9)

ในประเทศไทย การบริการสุขภาพในโรงเรียนได้เริ่มมีขึ้นในปี พ.ศ.2468 โดยพระราชดำรัสในสมเด็จพระบรมราชชนก เจ้าฟ้ากรมหลวงสงขลานครินทร์ ให้จัดตั้งแผนกสุขภาพิบาลโรงเรียนขึ้นในกระทรวงธรรมการ สมัยนั้น ได้ทรงจัดวางแนวปฏิบัติด้านการสุศึกษา การสุขภาพิบาล การควบคุมสุขภาพอนามัยของนักเรียน ทั้งนี้ มีองค์การแพทย์หลายแห่งส่งแพทย์และพยาบาลมาร่วมดำเนินงาน อาทิเช่น สภากาชาดไทย กรมสาธารณสุข และศิริราชพยาบาล

ในปี พ.ศ.2476 ได้มีพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงยกฐานะแผนกสุขภาพิบาลขึ้นเป็นกองสุขภาพิบาลโรงเรียน สังกัดอยู่ในกรมพลศึกษา กระทรวงธรรมการ

ในปี พ.ศ.2485 ได้มีการโอนกองสุขภาพิบาลโรงเรียนจากกรมพลศึกษา ไปอยู่กับกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น กองอนามัยโรงเรียน

ในปี พ.ศ.2504 ได้มีการปรับปรุงงานอนามัยโรงเรียน โดยจัดให้มีโครงการอนามัยโรงเรียนขึ้นอยู่ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ มีหน่วยงานตามโครงการอนามัยโรงเรียนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งสิ้น 18 หน่วย

ในปี พ.ศ.2510 ได้มีการปรับปรุงโครงการอนามัยโรงเรียน ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 2 เพื่อมุ่งหมายให้นักเรียนในชนบทได้รับบริการอนามัยอย่างทั่วถึงรวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะต้องดำเนินการในเขตรับผิดชอบโดยปรับปรุงวางแนวปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียนแบบง่าย ๆ ไว้ 9 ประการ และจัดระดับบริการอนามัยทั้ง 9 ออกเป็น 4 ระดับ

ในปี พ.ศ.2511 ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การทุนสงเคราะห์เด็กแห่งสหประชาชาติ (Unicef) ในด้านการฝึกอบรม สนับสนุนงานทางด้านวิชาการแก่เจ้าหน้าที่ และอุปกรณ์เวชภัณฑ์ แก่จังหวัด รวมทั้งนมผงเพื่อให้

เด็กนักเรียนมีนมดื่มตลอดปี เป็นการส่งเสริมภาวะโภชนาการ และให้การดำเนินงานอนามัยโรงเรียนของจังหวัดคล่องตัวขึ้น เรียกโครงการนี้ว่าโครงการอนามัยโรงเรียนชุมชน

ในปี พ.ศ.2515 เมื่อโครงการอนามัยโรงเรียนชุมชนได้ขยายงานไปแล้ว 20 จังหวัด องค์การสงเคราะห์เด็กแห่งสหประชาชาติจึงดให้ความช่วยเหลือ

ในปี พ.ศ.2516 ได้มีการปรับปรุงการจัดระดับบริการอนามัยทั้ง 9 ไว้เพียง 3 ระดับ ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขสามารถปฏิบัติงานตามสภาพแวดล้อมของกำลังคน และงบประมาณที่มีอยู่ โดยยึดหลักการดำเนินงานที่สำคัญ 4 ประการไปพร้อม ๆ กัน และให้ประสานกับฝ่ายการศึกษา คือ

1. บริการสุขภาพในโรงเรียน (School Health Service)
2. สุขศึกษาในโรงเรียน (School Health Education)
3. อนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน (Healthful School Living)
4. ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน (School and home

Relationship)

ในปัจจุบันได้มีหน่วยงานเห็นความสำคัญของการบริการสุขภาพในโรงเรียนเพิ่มขึ้น โดยจัดให้มีงานหน่วยย่อย เพื่อสนับสนุนบริการสุขภาพในโรงเรียนขึ้นอีกส่วนหนึ่งด้วย ได้แก่ ฝ่ายสุขศึกษาในโรงเรียน อยู่ในกองสุขศึกษา ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และงานสุขศึกษา ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ อยู่ในกองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น (จินตนา สรายุทธพิทักษ์ 2536:10-11)

การบริการสุขภาพในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

การเสริมสร้างสุขภาพให้นักเรียน จัดเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างหนึ่งของโรงเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อให้ นักเรียนมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุขภายใต้วิถีชีวิตไทย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดให้มีการสร้างเสริมสุขภาพ ซึ่งโดยทั่วไป การสร้างเสริมสุขภาพในโรงเรียนกระทำได้ 3 ทาง ได้แก่ การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ การจัดบริการสุขภาพ และการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน โดยหน่วยอนามัย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ได้เน้นหนักในด้านการจัดบริการสุขภาพและการให้ สุขศึกษาตามความเหมาะสม โดยมีความมุ่งหมายเพื่อช่วยปรับปรุงและส่งเสริมสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งรักษาระดับสุขภาพที่ดีอยู่แล้วให้คงดีอยู่ต่อไป โดยการจัดแบ่งกิจกรรมออกเป็นหมวดหมู่ต่างๆ เช่น การชั่งน้ำหนัก การวัดส่วนสูง การตรวจสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ การสอนสุขศึกษา การรักษาพยาบาลเบื้องต้น และการติดตามผล เหล่านี้เป็นต้น การที่นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนมีโอกาสได้รับบริการสุขภาพอย่างสมบูรณ์ครบถ้วน ทำให้ทุกคนมีสุขภาพดี หากมีโรคภัยไข้เจ็บหรือความผิดปกติบางอย่างเกิดขึ้น ก็จะมีโอกาสได้รับการตรวจรักษาและแก้ไขอย่างถูกต้องทันที่ นอกจากนี้ ยังเป็นการช่วยสร้างสุขนิสัยที่ดีในการสำรวจตรวจสอร่างกายของตนเองเพื่อให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บอีกด้วย

หน่วยอนามัย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ฝ่ายมัธยม เป็นหน่วยงานที่ขึ้นอยู่กับฝ่ายบริหารของโรงเรียน ดังแผนภูมิการบริหารงานในโรงเรียน ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริการด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน พบว่า ได้มีผู้วิจัยไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

ดวงพร บุญโชติ (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร” โดยส่งแบบสอบถามให้กับเจ้าหน้าที่ประจำห้องพยาบาลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตท้องที่การศึกษา 5 เขตของกรุงเทพมหานครที่เป็นโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ จำนวน 50 คน จาก 50 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต

กรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีห้องพยาบาลประจำโรงเรียน และมีพยาบาลเป็นเจ้าหน้าที่ประจำห้องพยาบาล ด้านการตรวจสุขภาพมีการจัดตรวจสุขภาพแก่นักเรียนปีละครั้ง และนักเรียนมีบัตรสุขภาพประจำตัว บริการสุขภาพที่โรงเรียนไม่ได้จัดบริการให้นักเรียน คือ การทดสอบการได้ยิน โรงเรียนมัธยมศึกษาร้อยละ 48 ไม่เคยทดสอบการได้ยินให้นักเรียน และร้อยละ 52 ไม่เคยจัดบริการตรวจฟันแก่นักเรียน ความบกพร่องทางด้านสุขภาพของนักเรียนที่พบมากที่สุดคือ สายตาสั้นร้อยละ 74 รองลงมาคือ ฟันผุร้อยละ 26 การให้ภูมิคุ้มกันโรค ส่วนใหญ่ให้วัคซีนป้องกันโรคเมื่อมีการระบาดของโรค การจัดบริการอาหารและเครื่องดื่ม โรงเรียนอนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้ามาจำหน่ายอาหาร น้ำดื่มที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียนคือ น้ำประปา ด้านการจัดบริการแนะแนวสุขภาพ ส่วนใหญ่ มีครูสุขศึกษาเป็นผู้แนะแนวสุขภาพแก่นักเรียน

สมศักดิ์ เจริญรัมย์ (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหาและความต้องการของครูอนามัยโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการพร้อมทั้งเปรียบเทียบระหว่างครูอนามัยโรงเรียนที่มีวุฒิทางการพยาบาลและไม่มีวุฒิทางการพยาบาล จากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นครูอนามัยโรงเรียนจำนวน 122 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูอนามัยโรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนระดับปานกลางเกือบหมด ยกเว้นที่มีปัญหาในระดับน้อย คือ การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การปฐมพยาบาลและการรักษาเบื้องต้น การจัดสวัสดิภาพในโรงเรียน ครูที่ไม่มีวุฒิทางการพยาบาลมีปัญหาความต้องการมากกว่าครูอนามัยโรงเรียนที่มีวุฒิทางการพยาบาล แต่ครูอนามัยโรงเรียนทั้ง 2 วุฒิ มีความต้องการเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากเช่นกัน

นันทิยา วงศ์เสรีพิพัฒนาและคณะ (2536) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อุบัติเหตุของนักเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2531-2534 โดยรวบรวมข้อมูลจากสมุดรายงานอุบัติเหตุของ ห้องพยาบาล พบว่า เกิดอุบัติเหตุเฉลี่ยวันละ 6 ครั้ง โดยนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ได้รับอุบัติเหตุมากที่สุด และนักเรียนชายเกิดอุบัติเหตุ มากกว่านักเรียนหญิง

ซิลตัน (Chilton, 1982) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริการสุขภาพใน โรงเรียนซึ่งจัดให้อย่างไม่เป็นทางการโดยแพทย์” (Informal Provision of School Health Service by a Physician) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์กับนักเรียน อันจะส่งผลให้เกิดความเต็มใจในการใช้ บริการที่โรงเรียนจัดให้มีขึ้น และเพื่อสำรวจปัญหาสุขภาพที่มีความสำคัญต่อ นักเรียน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาหลังจาก ได้สร้างความคุ้นเคยระหว่างแพทย์กับนักเรียนเป็นเวลานานพอสมควร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคุ้นเคยกับแพทย์มากขึ้น พอที่จะให้ความไว้วางใจและกล้าที่จะซักถามปัญหาที่เกี่ยวกับสุขภาพ ปัญหาที่มีความสำคัญ ต่อนักเรียนมากที่สุดคือ ปัญหาเรื่องยาและสุรา รองลงมาได้แก่ ปัญหาในเรื่องเพศ และที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ปัญหาเกี่ยวกับผิวหนัง

วินเคลแมนและชาร์ลีน (Winkelman and Challene, 1983) ได้วิจัย เรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนต่องานบริการสุขภาพในโรงเรียน” (Parental Expectation of School Health Services by a Physician) ผล การวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนคาดหวังที่จะให้มีบริการสุขภาพที่จำเป็นใน โรงเรียน โดยเฉพาะเมื่อนักเรียนได้รับบาดเจ็บจากการเล่นกีฬา การตรวจวัด สายตา การบันทึกและรวบรวมประวัติสุขภาพ การทดสอบการได้ยิน การ ทดสอบตาบอดสี สำหรับในด้านการรักษาพยาบาล ผู้ปกครองคาดหวังว่า โรงเรียนควรให้การรักษาพยาบาลโดยเฉพาะเมื่อนักเรียนได้รับอุบัติเหตุจนทำ

ให้มีกระดุกหัก การให้ภูมิคุ้มกันโรค และการให้คำแนะนำในการใช้ยา สำหรับในด้านการให้สุขศึกษา ผู้ปกครองคาดหวังมากในเรื่องที่ครูควรได้รับคำแนะนำในการตรวจสุขภาพนักเรียนในชั้น ควรมีการสอนนักเรียนในเรื่อง อันตรายจากการใช้ยา อันตรายจากการสูบบุหรี่ และโทษของแอลกอฮอล์ ควรสอนนักเรียนหญิงในเรื่องการปฏิสนธิและการปฏิบัติเมื่อมีประจำเดือน นักเรียนชายควรสอนเรื่องการเจริญเติบโตทางเพศ สำหรับด้านการให้คำแนะนำทางสุขภาพ ผู้ปกครองคาดหวังว่า โรงเรียนควรให้คำแนะนำนักเรียนในเรื่องความปลอดภัย สุขวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาทางเพศ และโรคผิวหนัง บางชนิด เช่น กลาก เป็นต้น

ฟอล์คและคิลคอยน์ (Falk and Kilcoyne, 1984) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “โครงการส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรในโรงเรียน” (A Health Promotion Program for School Personnels) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรจัดโครงการขึ้นเองได้ และเพื่อให้บุคลากรทุกคนมีสุขภาพดี โดยฝึกอบรมผู้ดำเนินงานโครงการจำนวน 32 คน และให้ผู้ฝึกอบรมทั้งหมดไปจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรในโรงเรียนของตนเอง มีการประเมินผลทั้งโครงการฝึกอบรมและโครงการที่ดำเนินงานในโรงเรียน ผลคือ ผู้ที่เข้าอบรมมีความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติทางสุขภาพดีกว่าผู้ที่ไม่ได้ฝึกอบรม และบุคลากรสามารถจัดดำเนินงานโครงการในโรงเรียนได้ ทั้งนี้ โดยได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี

เฉิน (Chen, 1975) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ของบทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพในโรงเรียน” (The Relationships in a School Health Interdisciplinary Team) การวิจัยมีจุดประสงค์เพื่อจะศึกษาความสัมพันธ์ของผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสุขภาพในโรงเรียน 3 ฝ่าย คือ ครูพยาบาลประจำโรงเรียน และแพทย์ โดยทำการศึกษาวิจัยกับโรงเรียนในเมืองลอสแอนเจลิส 132 โรงเรียน ใช้แบบสำรวจให้ตอบคำถาม 3 ตอน แล้ว

นำผลที่ได้จากข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ แล้วจึงแปลผลที่ได้ โดยเทียบกับตารางของเคนดอลล์ ผลการวิจัยปรากฏว่า บุคลากรทั้ง 3 ประเภท ทำงานเกี่ยวกับการบริการสุขภาพในโรงเรียนทั้งสิ้น แต่มีความแตกต่างกันในด้านความรู้ของฝ่ายอื่น ๆ ที่ทำงานร่วมกัน จึงทำให้การทำงานนั้นไม่ค่อยจะสอดคล้องหรือสัมพันธ์กันเท่าที่ควร อีกประการหนึ่งถึงแม้ว่าจะมีความรู้ในหน้าที่ปฏิบัติของแต่ละฝ่าย แต่ก็ขาดทักษะในการปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ ดังนั้น ถ้าจะให้การบริการสุขภาพของโรงเรียนเป็นไปด้วยดีแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนควรจะจัดอบรมบุคลากรทั้ง 3 ประเภทให้รู้จักหน้าที่ของฝ่ายอื่น ๆ บ้าง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และสอดคล้องกันในการบริการสุขภาพในโรงเรียน

บริงค์และนาเดอร์ (Brink and Nader, 1975) ได้ทำโครงการทดลอง 2 ปี เพื่อตรวจสุขภาพเด็กในโรงเรียน โครงการเน้นที่การสืบหาความผิดปกติทางกาย ทางอารมณ์ และปัญหาในการเรียนรู้ โดยคัดเลือกโรงเรียน 14 โรงเรียน เพื่อจัดบริการสุขภาพทั้งในเขตชนบท ในเมือง และเขตติดต่อระหว่างเมืองกับชนบท การตรวจสุขภาพประกอบด้วย การศึกษาประวัติสุขภาพโดยเก็บรวบรวมจากพ่อแม่ การพัฒนาทางจิตใจ ประวัติการฉีดวัคซีน การมองเห็น การได้ยิน สุขภาพฟัน และมีการส่งต่อผู้ป่วยโดยพยาบาลในโรงเรียน ผลการทดลองพบว่า

1. เด็ก 8,434 คน ได้รับการตรวจสุขภาพในช่วงเวลาที่ทำโครงการนี้ พบว่า มีนักเรียนที่เป็นโรคฟันได้รับการส่งต่อถึง 1,501 คน
2. ปัญหาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขพบจากการส่งต่อผู้ป่วย คือ การสรุปผลการตรวจร่างกายผิด กล่าวคือ เด็กที่ไม่ได้เจ็บป่วยมีรวมอยู่ด้วยถึงร้อยละ 41
3. ปัญหาสุขภาพที่พบมี 1,715 ปัญหา เด็ก 1 คน มักมีปัญหาสุขภาพมากกว่า 1 ปัญหา ปัญหาของเด็กประถมต้นคือ ปัญหาทาง

ด้านร่างกายทำให้การเรียนไม่ได้ผล ส่วนปัญหาของเด็กประถม
ปลายได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการเห็นและการได้ยิน

จะเห็นได้ว่า การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนเป็นงานอนามัยพื้นฐานที่
จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของนักเรียน การเสริมสร้างสุขภาพที่ดีให้แก่
นักเรียนจัดเป็นหน้าที่รับผิดชอบที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของโรงเรียน ตามความ
มุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งให้นักเรียนมี
สุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่ง
หมายดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจถึงสภาพปัญหาที่แท้จริง ผู้
วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียนโรงเรียน
สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม โดยศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ตาม
ที่ได้กล่าวไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการให้บริการด้านสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเชิงบรรยาย โดยเก็บข้อมูลหัตถ์จากหน่วยอนามัยของโรงเรียน ในเรื่องของประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ระดับชั้น ม. 1 - ม. 6. ปีการศึกษา 2536 - 2541

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ที่มาใช้บริการหน่วยอนามัยของโรงเรียนในช่วงปีการศึกษา 2536 - 2541

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกรายงานการเจ็บป่วยของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ระดับชั้น ม. 1 - ม. 6 ปีการศึกษา 2536 - 2541 ซึ่งเป็นข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยอนามัยและอาจารย์พยาบาลบันทึกไว้เมื่อนักเรียนมาใช้บริการ แบบบันทึกนี้มีรายละเอียดอยู่ในภาคผนวก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากบันทึกรายงานการเจ็บป่วยของนักเรียน
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ในปีการศึกษา 2536 -
2541

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพ
การใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม แบ่งออกเป็น 7 ประเด็น คือ

1. ปริมาณของการใช้บริการของนักเรียน ทั้งด้านการเจ็บป่วยและอุบัติเหตุ
2. อาการหรือลักษณะของความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ
3. สาเหตุของความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นกรณีการ
เจ็บป่วยทั่วไป ไม่รวมอุบัติเหตุ - บาดแผล)
4. ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ
5. สาเหตุของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ
6. การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ
7. การให้การดูแลรักษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ของหน่วยอนามัย เมื่อ
นักเรียนมาใช้บริการ

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ปริมาณการให้บริการด้านการเจ็บป่วยและอุบัติเหตุของ นักเรียน

- 1.1 จำนวนครั้งของการใช้บริการ จำแนกตามระดับชั้น ระหว่าง
ปีการศึกษา 2536 - ปีการศึกษา 2541
(ตารางที่ 1 และแผนภูมิที่ 1)

- 1.2 จำนวนครั้งของการให้บริการ จำแนกตามเดือน ระหว่างปีการศึกษา 2536 – ปีการศึกษา 2541 (ตารางที่ 2 และแผนภูมิที่ 2)
- 1.3 จำนวนครั้งของการให้บริการ จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายเดือน ในแต่ละปีการศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2536 – ปีการศึกษา 2541 (ตารางที่ 3 - 8)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

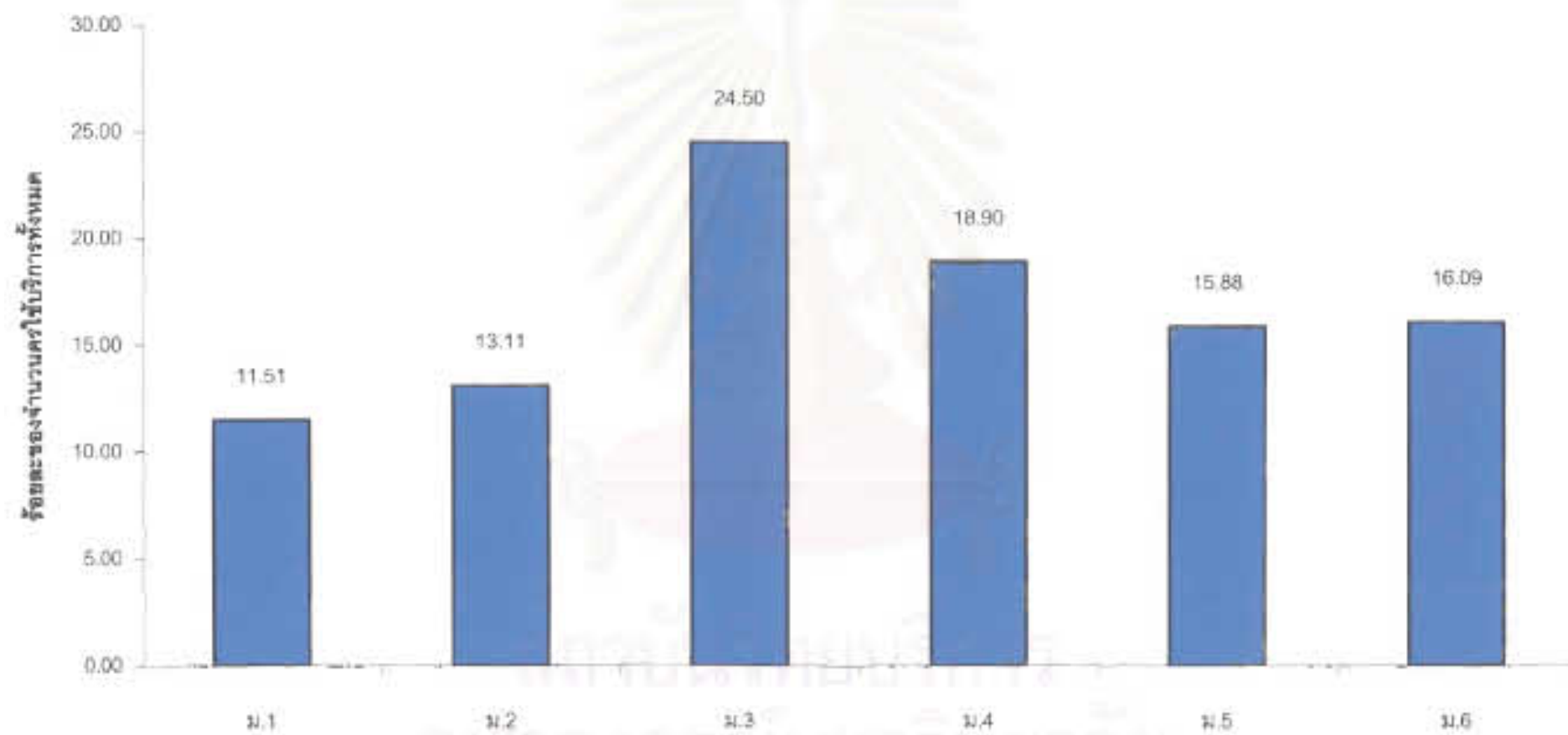
ตารางที่ 1 จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น ในปีการศึกษา 2536 - 2541

ปีการศึกษา	2536		2537		2538		2539		2540		2541		รวม 6 ปี		
ระดับชั้น	จำนวน	ร้อยละ (ของการใช้ บริการทั้ง หมด)	จำนวน	ร้อยละ (ของการใช้ บริการทั้ง หมด)	จำนวน	ร้อยละ (ของการใช้ บริการทั้ง หมด)	จำนวน	ร้อยละ (ของการใช้ บริการทั้ง หมด)	จำนวน	ร้อยละ (ของการใช้ บริการทั้ง หมด)	จำนวน	ร้อยละ (ของการใช้ บริการทั้ง หมด)	จำนวน	เฉลี่ยปีละ	ร้อยละ (ของการใช้ บริการทั้ง หมด)
ม.1	770	12.49	753	12.83	608	10.00	624	12.20	656	11.65	524	9.84	3,935	655.83	11.51
ม.2	742	12.04	730	12.44	698	11.48	634	12.40	785	13.95	893	16.77	4,482	747.00	13.11
ม.3	1,541	25.00	1,467	25.00	1,623	26.70	1,301	25.44	1,251	22.22	1,192	22.39	8,375	1,395.83	24.50
ม.4	1,056	17.13	932	15.88	1,025	16.86	1,103	21.57	1,165	20.70	1,179	22.15	6,460	1,076.67	18.90
ม.5	913	14.81	908	15.47	885	14.56	726	14.20	1,068	18.97	926	17.39	5,426	904.33	15.88
ม.6	1,142	18.53	1,079	18.38	1,240	20.40	726	14.20	704	12.51	610	11.46	5,501	916.83	16.09
รวมทั้งหมด	6,164	100.00	5,869	100.00	6,079	100.00	5,114	100.00	5,629	100.00	5,324	100.00	34,179	5,696.50	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 1

การใช้บริการสุขภาพของนักเรียน แยกเป็นรายชั้น ระหว่างปีการศึกษา 2536 - 2541

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 ถึงปีการศึกษา 2541 รวม 6 ปี มีนักเรียนมาใช้บริการด้านสุขภาพรวมทั้งสิ้น 34,179 ครั้ง เฉลี่ยปีละ 5,696.50 ครั้ง แยกตามปีการศึกษา คือ ปีการศึกษา 2536 รวม 6,164 ครั้ง, ปีการศึกษา 2537 รวม 5,869 ครั้ง, ปีการศึกษา 2538 รวม 6,079 ครั้ง, ปีการศึกษา 2539 รวม 5,114 ครั้ง, ปีการศึกษา 2540 รวม 5,629 ครั้ง และปีการศึกษา 2541 รวม 5,324 ครั้ง

เมื่อเปรียบเทียบการใช้บริการระหว่างนักเรียนชั้นปีต่าง ๆ ตลอด 6 ปีการศึกษา พบว่า นักเรียนชั้น ม.3 ใช้บริการด้านสุขภาพมากที่สุด เฉลี่ยปีละ 1,395.83 ครั้ง หรือร้อยละ 24.50 ของการใช้บริการทั้งหมด รองลงมาเป็นนักเรียนชั้น ม.4, ม.6, ม.5, ม.2 และ ม.1 โดยจำนวนครั้งที่ใช้บริการเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 1,076.67, 916.83, 904.33, 747.00, และ 655.83 ครั้ง และร้อยละของการใช้บริการทั้งหมด เท่ากับ 18.90, 16.09, 15.88, 13.11 และ 11.51 ตามลำดับ (ตารางที่ 1 และแผนภูมิที่ 1)

เมื่อแยกแต่ละปีการศึกษา พบว่า นักเรียนชั้น ม. 3 ใช้บริการด้านสุขภาพมากที่สุดทุกปีการศึกษาอีกเช่นกัน ส่วนนักเรียนชั้นอื่น ๆ มีการเรียงลำดับที่สลับแตกต่างกันบ้างในแต่ละปีการศึกษา ดังนี้

ปีการศึกษา 2536 ม.3, ม.6, ม.4, ม.5, ม.1 และ ม.2 ใช้บริการ 1,541, 1,142, 1,056, 913, 770 และ 742 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00, 18.53, 17.13, 14.81, 12.49 และ 12.04 ตามลำดับ

ปีการศึกษา 2537 ม.3, ม.6, ม.4, ม.5, ม.1 และ ม.2 ใช้บริการ 1,467, 1,079, 932, 908, 753 และ 730 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00, 18.38, 15.88, 15.47, 12.83 และ 12.44 ตามลำดับ

ปีการศึกษา 2538 ม.3, ม.6, ม.4, ม.5, ม.2 และ ม.1 ใช้บริการ 1,623, 1,240, 1,025, 885, 698 และ 608 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.70, 20.40, 16.86, 14.56, 11.48 และ 10.00 ตามลำดับ

ปีการศึกษา 2539 ม.3, ม.4, ม.5 และ ม.6 (เท่ากัน), ม.2 และ ม.1 ใช้บริการ 1,301, 1,103, 726 (เท่ากัน), 634, 624 และ 742 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.44, 21.57, 14.20 (เท่ากัน), 12.40, และ 12.20 ตามลำดับ

ปีการศึกษา 2540 ม.3, ม.4, ม.5, ม.2, ม.6 และ ม.1 ใช้บริการ 1,251, 1,165, 1,068, 785, 704 และ 656 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.22, 20.70, 18.97, 13.95, 12.51 และ 11.65 ตามลำดับ

ปีการศึกษา 2541 ม.3, ม.4, ม.5, ม.2, ม.6 และ ม.1 ใช้บริการ 1,192, 1,179, 926, 893, 610 และ 524 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.39, 22.15, 17.39, 16.77, 11.46 และ 9.84 ตามลำดับ

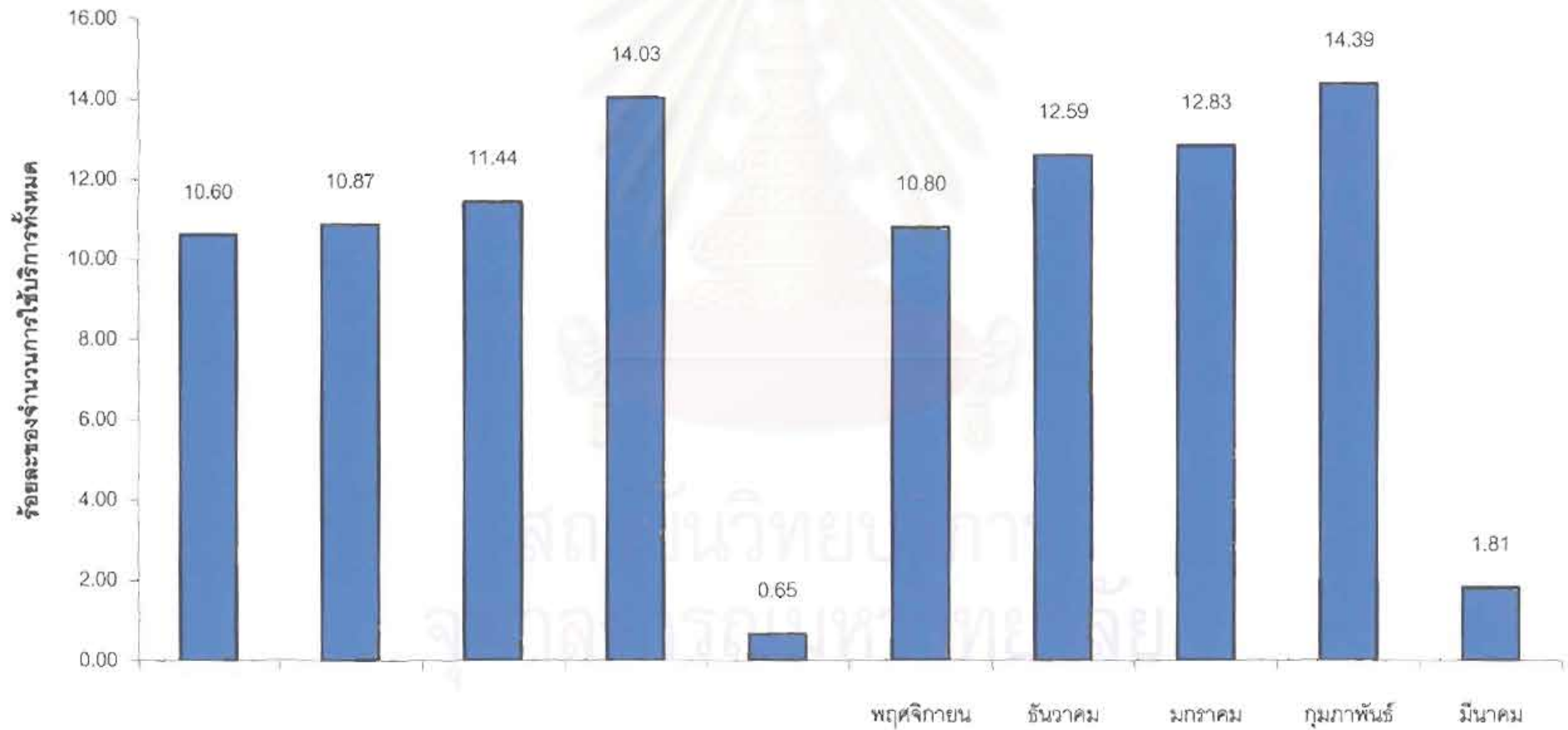
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน ในแต่ละเดือน ระหว่างปีการศึกษา 2536 - 2541

ปีการศึกษา	2536		2537		2538		2539		2540		2541		รวม 6 ปี		
เดือน	จำนวน	ร้อยละ (ของผู้มา ใช้บริการ ทั้งหมด)	จำนวน	ร้อยละ (ของผู้มา ใช้บริการ ทั้งหมด)	จำนวน	ร้อยละ (ของผู้มา ใช้บริการ ทั้งหมด)	จำนวน	ร้อยละ (ของผู้มา ใช้บริการ ทั้งหมด)	จำนวน	ร้อยละ (ของผู้มา ใช้บริการ ทั้งหมด)	จำนวน	ร้อยละ (ของผู้มา ใช้บริการ ทั้งหมด)	จำนวน	เฉลี่ย	ร้อยละ (ของผู้มา ใช้บริการ ทั้งหมด)
มิถุนายน	724	11.75	508	8.66	616	10.13	391	7.65	601	10.68	784	14.73	3,624	604.00	10.60
กรกฎาคม	693	11.24	579	9.87	645	10.61	522	10.21	663	11.78	612	11.50	3,714	619.00	10.87
สิงหาคม	742	12.04	660	11.25	663	10.91	549	10.74	518	9.20	779	14.63	3,911	651.83	11.44
กันยายน	787	12.77	826	14.07	1,006	16.55	865	16.91	791	14.05	519	9.75	4,794	799.00	14.03
ตุลาคม	32	0.52	37	0.63	61	1.00	32	0.63	26	0.46	35	0.66	223	37.17	0.65
พฤศจิกายน	582	9.44	605	10.31	489	8.04	577	11.28	676	12.01	762	14.31	3,691	615.17	10.80
ธันวาคม	805	13.06	776	13.22	759	12.49	711	13.90	876	15.56	377	7.08	4,304	717.33	12.59
มกราคม	794	12.88	815	13.89	767	12.62	725	14.18	646	11.48	637	11.96	4,384	730.67	12.83
กุมภาพันธ์	872	14.15	898	15.30	896	14.74	673	13.16	790	14.03	788	14.80	4,917	819.50	14.39
มีนาคม	133	2.16	165	2.81	177	2.91	69	1.35	42	0.75	31	0.58	617	102.83	1.81
รวมทั้งหมด	6,164	100.00	5,869	100.00	6,079	100.00	5,114	100.00	5,629	100.00	5,324	100.00	34,179	5,696.50	100.00

แผนภูมิที่ 2

การใช้บริการสุขภาพของนักเรียน แยกเป็นรายเดือน ระหว่างปีการศึกษา 2536 - 2541

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนครั้งที่นักเรียนมาใช้บริการด้านสุขภาพ ในเดือนต่าง ๆ ที่โรงเรียนเปิดทำการสอน ตลอด 6 ปีการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 ถึงปีการศึกษา 2541 พบว่า เดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการเรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เมื่อรวมทั้ง 6 ปีการศึกษา คือ เดือนกุมภาพันธ์, เดือนกันยายน, เดือนมกราคม, เดือนธันวาคม, เดือนสิงหาคม, เดือนกรกฎาคม, เดือนพฤศจิกายน, เดือนมิถุนายน, เดือนมีนาคม และเดือนตุลาคม โดยมีนักเรียนมาใช้บริการเฉลี่ยเป็นจำนวนครั้งต่อเดือน (ร้อยละ) เท่ากับ 819.50 (14.39), 799.00 (14.03), 730.67 (12.83), 717.33 (12.59), 651.83 (11.44), 619.00 (10.87), 615.17 (10.80), 604.00 (10.60), 102.83 (1.81) และ 37.17 (0.65) ตามลำดับ (ตารางที่ 2 และแผนภูมิที่ 2)

ทั้งนี้ อาจจัดแบ่งกลุ่มของเดือนต่าง ๆ เหล่านี้ได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีนักเรียนมาใช้บริการมาก คือตั้งแต่ 604 ครั้งต่อเดือน หรือร้อยละ 10.86 ไปจนถึง 819.50 ครั้งต่อเดือน หรือร้อยละ 14.39 จำนวน 8 เดือน ได้แก่ เดือนมิถุนายน เดือนพฤศจิกายน เดือนกรกฎาคม เดือนสิงหาคม เดือนธันวาคม เดือนมกราคม เดือนกันยายน และเดือนกุมภาพันธ์ และกลุ่มที่มีนักเรียนมาใช้บริการน้อย จำนวน 2 เดือน ได้แก่ เดือนมีนาคม (102.83 ครั้ง ร้อยละ 1.81) และเดือนตุลาคม (37.17 ครั้ง ร้อยละ 0.65) (ตารางที่ 2)

เมื่อแยกเป็นแต่ละปีการศึกษา พบว่า กลุ่มเดือนที่แบ่งตามความมากน้อยของจำนวนนักเรียนที่มาใช้บริการ ยังคงมีรูปแบบสอดคล้องกับเมื่อรวมทั้ง 6 ปี คือ แบ่งได้เป็น 2 กลุ่มเช่นเดิม โดยมีการสลับลำดับกันบ้างในแต่ละกลุ่ม ในแต่ละปีการศึกษา (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 3 จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายเดือน ปีการศึกษา 2536

ระดับชั้น	ม.1		ม.2		ม.3		ม.4		ม.5		ม.6		รวม		รวมทั้งหมด	
	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช + ญ	ร้อยละ
มิถุนายน	36	49	49	55	59	97	56	99	46	43	58	77	304	420	724	11.75
กรกฎาคม	49	56	44	38	67	86	42	66	39	58	67	81	308	385	693	11.24
สิงหาคม	56	47	39	52	65	84	51	89	52	67	71	69	334	408	742	12.04
กันยายน	40	42	41	51	79	112	50	84	56	72	69	91	335	452	787	12.77
ตุลาคม	2	1	2	2	5	3	2	1	5	2	3	4	19	13	32	0.52
พฤศจิกายน	32	27	24	41	52	79	41	34	51	62	63	76	263	319	582	9.44
ธันวาคม	50	49	46	54	99	114	69	64	52	64	74	70	390	415	805	13.06
มกราคม	46	48	33	42	116	119	68	71	60	58	61	72	384	410	794	12.88
กุมภาพันธ์	59	64	56	50	128	142	71	72	44	60	57	69	415	457	872	14.15
มีนาคม	6	11	11	12	16	19	12	14	11	11	4	6	60	73	133	2.16
รวม	376	394	345	397	686	855	462	594	416	497	527	615	2,812	3,352	6,164	100.00
สัดส่วนเป็นร้อยละ	48.83	51.17	46.50	53.50	44.52	55.48	43.75	56.25	45.56	54.44	46.15	53.85	45.62	54.38		
รวม ช ญ		770		742		1,541		1,056		913		1,142				
ร้อยละ		12.49		12.04		25.00		17.13		14.81		18.53				

จากตารางที่ 3 เมื่อศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น ในปีการศึกษา 2536 พบว่า ในจำนวนการใช้บริการทั้งหมด 6,164 ครั้ง เป็นการใช้บริการของนักเรียนชายรวม 2,812 ครั้ง หรือร้อยละ 45.62 และนักเรียนหญิงรวม 3,352 ครั้ง หรือร้อยละ 54.38

สำหรับจำนวนครั้งของการใช้บริการของนักเรียนชายเทียบกับนักเรียนหญิง ในแต่ละชั้นปี ในปีการศึกษา 2536 เรียงลำดับจากชั้น ม.1 ถึง ม.6 เท่ากับ 376 : 394, 345 : 397, 686 : 855, 462 : 594, 416 : 497, และ 527 : 615 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.83 : 51.17, 46.50 : 53.50, 44.52 : 55.48, 43.75 : 56.25, 45.56 : 54.44 และ 46.15 : 53.85 ตามลำดับ

เมื่อศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดในส่วนของการใช้บริการในแต่ละเดือน ในปีการศึกษา 2536 พบว่า เดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการมากที่สุด คือ เดือนกุมภาพันธ์ (ชาย 415 ครั้ง หญิง 457 ครั้ง รวม 872 ครั้ง) คิดเป็นร้อยละ 14.15 และเดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการน้อยที่สุด คือ เดือนตุลาคม (ชาย 19 ครั้ง หญิง 13 ครั้ง รวม 32 ครั้ง) คิดเป็นร้อยละ 0.52

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายเดือน ปีการศึกษา 2537

ระดับชั้น	ม.1		ม.2		ม.3		ม.4		ม.5		ม.6		รวม		รวมทั้งหมด	
	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช + ญ	ร้อยละ
มิถุนายน	42	50	44	51	52	71	30	41	22	42	29	34	219	289	508	8.66
กรกฎาคม	41	30	45	34	55	76	39	54	41	56	42	66	263	316	579	9.87
สิงหาคม	39	44	36	50	59	80	41	60	44	67	68	72	287	373	660	11.25
กันยายน	48	32	42	57	70	96	54	96	69	78	86	98	369	457	826	14.07
ตุลาคม	1	1	1	2	4	6	2	3	4	3	4	6	16	21	37	0.63
พฤศจิกายน	33	47	22	40	57	84	38	29	52	68	64	71	266	339	605	10.31
ธันวาคม	54	42	37	46	97	111	72	69	50	62	59	77	369	407	776	13.22
มกราคม	49	52	40	52	99	124	70	59	64	59	55	92	377	438	815	13.89
กุมภาพันธ์	61	57	54	49	132	146	68	71	43	69	61	87	419	479	898	15.30
มีนาคม	11	19	16	12	22	26	17	19	6	9	5	3	77	88	165	2.81
รวม	379	374	337	393	647	820	431	501	395	513	473	606	2,662	3,207	5,869	100.00
สัดส่วนเป็นร้อยละ	50.33	49.67	46.16	53.84	44.10	55.90	46.24	53.76	43.50	56.50	43.84	56.16	45.36	54.64		
รวม ช ญ	753		730		1,467		932		908		1,079					
ร้อยละ	12.83		12.44		25.00		15.88		15.47		18.38					

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 4 เมื่อศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น ในปีการศึกษา 2537 พบว่า ในจำนวนการใช้บริการทั้งหมด 5,869 ครั้ง เป็นการใช้บริการของนักเรียนชายรวม 2,662 ครั้ง หรือร้อยละ 45.36 และนักเรียนหญิงรวม 3,207 ครั้ง หรือร้อยละ 54.64

สำหรับจำนวนครั้งของการใช้บริการของนักเรียนชายเทียบกับนักเรียนหญิง ในแต่ละชั้นปี ในปีการศึกษา 2537 เรียงลำดับจากชั้น ม.1 ถึง ม.6 เท่ากับ 379 : 374, 337 : 393, 647 : 820, 431 : 501, 395 : 513, และ 473 : 606 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.33 : 49.67, 46.16 : 53.84, 44.10 : 55.90, 46.24 : 53.76, 43.50 : 56.50 และ 43.84 : 56.16 ตามลำดับ

เมื่อศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดในส่วนของการใช้บริการในแต่ละเดือน ในปีการศึกษา 2537 พบว่า เดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการมากที่สุด คือ เดือนกุมภาพันธ์ (ชาย 419 ครั้ง หญิง 479 ครั้ง รวม 898 ครั้ง) คิดเป็นร้อยละ 15.30 และเดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการน้อยที่สุด คือ เดือนตุลาคม (ชาย 16 ครั้ง หญิง 21 ครั้ง รวม 37 ครั้ง) คิดเป็นร้อยละ 0.63

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายเดือน ปีการศึกษา 2538

ระดับชั้น	ม.1		ม.2		ม.3		ม.4		ม.5		ม.6		รวม		รวมทั้งหมด	
	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช + ญ	ร้อยละ
มิถุนายน	31	42	30	45	58	83	45	85	36	31	54	76	254	362	616	10.13
กรกฎาคม	36	32	35	30	56	80	45	76	71	68	66	50	309	336	645	10.61
สิงหาคม	37	34	31	45	57	87	44	74	54	50	64	86	287	376	663	10.91
กันยายน	53	37	48	53	113	138	45	129	81	80	113	116	453	553	1,006	16.55
ตุลาคม	2	1	2	2	6	10	5	7	4	2	7	13	26	35	61	1.00
พฤศจิกายน	24	16	15	33	49	73	34	25	40	49	71	60	233	256	489	8.04
ธันวาคม	39	33	42	52	95	105	65	60	67	56	72	73	380	379	759	12.49
มกราคม	36	32	38	43	120	133	52	63	46	50	67	87	359	408	767	12.62
กุมภาพันธ์	54	38	60	58	151	156	70	62	39	56	88	64	462	434	896	14.74
มีนาคม	15	16	17	19	19	34	22	17	3	2	2	11	78	99	177	2.91
รวม	327	281	318	380	724	899	427	598	441	444	604	636	2,841	3,238	6,079	100.00
สัดส่วนเป็นร้อยละ	53.78	46.22	45.56	54.44	44.61	55.39	41.66	58.34	49.83	50.17	48.71	51.29	46.73	53.27		
รวม ช ญ	608		698		1,623		1,025		885		1,240					
ร้อยละ	10.00		11.48		26.70		16.86		14.56		20.40					

จากตารางที่ 5 เมื่อศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น ในปีการศึกษา 2538 พบว่า ในจำนวนการใช้บริการทั้งหมด 6,079 ครั้ง เป็นการใช้บริการของนักเรียนชายรวม 2,841 ครั้ง หรือร้อยละ 46.73 และนักเรียนหญิงรวม 3,238 ครั้ง หรือร้อยละ 53.27

สำหรับจำนวนครั้งของการใช้บริการของนักเรียนชายเทียบกับนักเรียนหญิง ในแต่ละชั้นปี ในปีการศึกษา 2538 เรียงลำดับจากชั้น ม.1 ถึง ม.6 เท่ากับ 327 : 281, 318 : 380, 724 : 899, 427 : 598, 441 : 444, และ 604 : 636 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.78 : 46.22, 45.66 : 54.44, 44.61 : 55.39, 41.66 : 58.34, 49.83 : 50.17 และ 48.71 : 51.29 ตามลำดับ

เมื่อศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดในส่วนของการใช้บริการในแต่ละเดือน ในปีการศึกษา 2538 พบว่า เดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการมากที่สุด คือ เดือนกันยายน (ชาย 453 ครั้ง หญิง 553 ครั้ง รวม 1,006 ครั้ง) คิดเป็นร้อยละ 16.55 และเดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการน้อยที่สุด คือ เดือนตุลาคม (ชาย 26 ครั้ง หญิง 35 ครั้ง รวม 61 ครั้ง) คิดเป็นร้อยละ 1.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายเดือน ปีการศึกษา 2539

ระดับชั้น	ม.1		ม.2		ม.3		ม.4		ม.5		ม.6		รวม		รวมทั้งหมด	
	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช + ญ	ร้อยละ
มิถุนายน	34	31	30	41	51	47	34	42	24	19	22	16	195	196	391	7.65
กรกฎาคม	33	40	41	41	39	54	67	64	22	46	35	40	237	285	522	10.21
สิงหาคม	40	45	42	30	67	70	55	60	39	47	32	22	275	274	549	10.74
กันยายน	43	45	43	26	101	159	101	80	76	72	65	54	429	436	865	16.91
ตุลาคม	2	2	3	4	4	6	2	3	2	1	1	2	14	18	32	0.63
พฤศจิกายน	22	35	46	25	26	35	96	54	58	65	60	55	308	269	577	11.28
ธันวาคม	31	31	31	36	72	124	85	66	55	29	93	58	367	344	711	13.90
มกราคม	40	42	39	36	72	117	79	63	66	54	69	48	365	360	725	14.18
กุมภาพันธ์	42	56	58	52	101	133	72	65	19	27	32	16	324	349	673	13.16
มีนาคม	3	7	7	3	5	18	7	8	4	1	4	2	30	39	69	1.35
รวม	290	334	340	294	538	763	598	505	365	361	413	313	2,544	2,570	5,114	100.00
สัดส่วนเป็นร้อยละ	46.47	53.53	53.63	46.37	41.35	58.65	54.22	45.78	50.28	49.72	56.89	43.11	49.75	50.25		
รวม ช ญ	624		634		1,301		1,103		726		726					
ร้อยละ	12.20		12.40		25.44		21.57		14.20		14.20					

จากตารางที่ 6 เมื่อศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น ในปีการศึกษา 2539 พบว่า ในจำนวนการใช้บริการทั้งหมด 5,114 ครั้ง เป็นการให้บริการของนักเรียนชายรวม 2,544 ครั้ง หรือร้อยละ 49.75 และนักเรียนหญิงรวม 2,570 ครั้ง หรือร้อยละ 50.25

สำหรับจำนวนครั้งของการใช้บริการของนักเรียนชายเทียบกับนักเรียนหญิง ในแต่ละชั้นปี ในปีการศึกษา 2539 เรียงลำดับจากชั้น ม.1 ถึง ม.6 เท่ากับ 290 : 334, 340 : 294, 538 : 763, 598 : 505, 365 : 361, และ 413 : 313 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.47 : 53.53, 53.63 : 46.37, 41.35 : 58.65, 54.22 : 45.78, 50.28 : 49.72 และ 56.89 : 43.11 ตามลำดับ

เมื่อศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดในส่วนของการใช้บริการในแต่ละเดือน ในปีการศึกษา 2539 พบว่า เดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการมากที่สุด คือ เดือนกันยายน (ชาย 429 ครั้ง หญิง 436 ครั้ง รวม 865 ครั้ง) คิดเป็นร้อยละ 16.91 และเดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการน้อยที่สุด คือ เดือนตุลาคม (ชาย 14 ครั้ง หญิง 18 ครั้ง รวม 32 ครั้ง) คิดเป็นร้อยละ 0.63

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายเดือน ปีการศึกษา 2540

ระดับชั้น	ม.1		ม.2		ม.3		ม.4		ม.5		ม.6		รวม		รวมทั้งหมด	
	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช + ญ	ร้อยละ
มิถุนายน	48	21	33	59	45	60	56	66	68	54	58	33	308	293	601	10.68
กรกฎาคม	52	31	40	45	69	59	43	92	89	50	61	32	354	309	663	11.78
สิงหาคม	33	39	21	34	51	67	35	71	61	40	43	23	244	274	518	9.20
กันยายน	34	31	45	37	89	112	94	87	78	71	62	51	402	389	791	14.05
ตุลาคม	5	0	4	3	0	2	3	2	1	1	3	2	16	10	26	0.46
พฤศจิกายน	35	49	52	49	68	75	40	71	98	49	49	41	342	334	676	12.01
ธันวาคม	32	66	60	51	72	107	73	106	106	78	78	47	421	455	876	15.56
มกราคม	27	49	35	50	69	85	69	88	58	50	36	30	294	352	646	11.48
กุมภาพันธ์	53	49	93	69	81	125	70	85	65	46	33	21	395	395	790	14.03
มีนาคม	1	1	2	3	4	11	7	7	1	4	1	0	16	26	42	0.75
รวม	320	336	385	400	548	703	490	675	625	443	424	280	2,792	2,837	5,629	100.00
สัดส่วนเป็นร้อยละ	48.78	51.22	49.04	50.96	43.80	56.20	42.06	57.94	58.52	41.48	60.23	39.77	49.60	50.40		
รวม ช ญ	656		785		1,251		1,165		1,068		704					
ร้อยละ	11.65		13.95		22.22		20.70		18.97		12.51					

จากตารางที่ 7 เมื่อศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น ในปีการศึกษา 2540 พบว่า ในจำนวนการให้บริการทั้งหมด 5,629 ครั้ง เป็นการให้บริการของนักเรียนชายรวม 2,792 ครั้ง หรือร้อยละ 49.60 และนักเรียนหญิงรวม 2,837 ครั้ง หรือร้อยละ 50.40

สำหรับจำนวนครั้งของการใช้บริการของนักเรียนชายเทียบกับนักเรียนหญิง ในแต่ละชั้นปี ในปีการศึกษา 2540 เรียงลำดับจากชั้น ม.1 ถึง ม.6 เท่ากับ 320 : 336, 385 : 400, 548 : 703, 490 : 675, 625 : 443, และ 424 : 280 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.78 : 51.22, 49.04 : 50.96, 43.80 : 56.20, 42.06 : 57.94, 58.52 : 41.48 และ 60.23 : 39.77 ตามลำดับ

เมื่อศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดในส่วนของบริการในแต่ละเดือน ในปีการศึกษา 2540 พบว่า เดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการมากที่สุด คือ เดือนธันวาคม (ชาย 421 ครั้ง หญิง 455 ครั้ง รวม 876 ครั้ง) คิดเป็นร้อยละ 15.56 และเดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการน้อยที่สุด คือ เดือนตุลาคม (ชาย 16 ครั้ง หญิง 10 ครั้ง รวม 26 ครั้ง) คิดเป็นร้อยละ 0.46

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 จำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น เป็นรายเดือน ปีการศึกษา 2541

ระดับชั้น	ม.1		ม.2		ม.3		ม.4		ม.5		ม.6		รวม		รวมทั้งหมด	
	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช + ญ	ร้อยละ
มิถุนายน	35	36	75	85	82	109	51	82	61	85	53	30	357	427	784	14.73
กรกฎาคม	44	34	52	52	59	79	66	51	35	55	57	28	313	299	612	11.50
สิงหาคม	35	26	56	93	79	71	93	113	58	71	55	29	376	403	779	14.63
กันยายน	40	29	27	41	51	47	58	70	52	41	54	9	282	237	519	9.75
ตุลาคม	2	1	3	2	4	6	1	3	3	2	5	3	18	17	35	0.66
พฤศจิกายน	35	18	53	49	73	119	81	88	94	68	61	23	397	365	762	14.31
ธันวาคม	24	6	32	29	22	30	48	50	42	42	33	19	201	176	377	7.08
มกราคม	34	24	47	63	78	74	81	76	44	60	39	17	323	314	637	11.96
กุมภาพันธ์	50	47	54	71	92	110	73	84	61	51	61	34	391	397	788	14.80
มีนาคม	2	2	3	6	1	6	3	7	1	0	0	0	10	21	31	0.58
รวม	301	223	402	491	541	651	555	624	451	475	418	192	2,668	2,656	5,324	100.00
สัดส่วนเป็นร้อยละ	57.44	42.56	45.02	54.98	45.39	54.61	47.07	52.93	48.70	51.30	68.52	31.48	50.11	49.89		
รวม ช ญ		524		893		1,192		1,179		926		610				
ร้อยละ		9.84		16.77		22.39		22.15		17.39		11.46				

จากตารางที่ 8 เมื่อศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการใช้บริการด้านสุขภาพของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น ในปีการศึกษา 2541 พบว่า ในจำนวนการใช้บริการทั้งหมด 5,324 ครั้ง เป็นการใช้บริการของนักเรียนชายรวม 2,668 ครั้ง หรือร้อยละ 50.11 และนักเรียนหญิงรวม 2,656 ครั้ง หรือร้อยละ 49.89

สำหรับจำนวนครั้งของการใช้บริการของนักเรียนชายเทียบกับนักเรียนหญิง ในแต่ละชั้นปี ในปีการศึกษา 2541 เรียงลำดับจากชั้น ม.1 ถึง ม.6 เท่ากับ 301 : 223, 402 : 491, 541 : 651, 555 : 624, 451 : 475, และ 418 : 192 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 57.44 : 42.56, 45.02 : 54.98, 45.39 : 54.61, 47.07 : 52.93, 48.70 : 51.30 และ 68.52 : 31.48 ตามลำดับ

เมื่อศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดในส่วนของการใช้บริการในแต่ละเดือน ในปีการศึกษา 2541 พบว่า เดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการมากที่สุด คือ เดือนกุมภาพันธ์ (ชาย 391 ครั้ง หญิง 397 ครั้ง รวม 788 ครั้ง) คิดเป็นร้อยละ 14.80 และเดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการน้อยที่สุด คือ เดือนมีนาคม (ชาย 10 ครั้ง หญิง 21 ครั้ง รวม 31 ครั้ง) คิดเป็นร้อยละ 0.58

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. อาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ

2.1 ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มา
ใช้บริการ ระหว่างปีการศึกษา 2536 – ปีการศึกษา 2541

(ตารางที่ 9 และแผนภูมิที่ 3)

2.2 ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มา
ใช้บริการ จำแนกเป็นรายเดือน ในแต่ละปีการศึกษา ระหว่าง
ปีการศึกษา 2536 – ปีการศึกษา 2541 (ตารางที่ 10 ถึง 15)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาให้บริการ ระหว่างปีการศึกษา 2536 - 2541

ลักษณะความเจ็บป่วย	2536	2537	2538	2539	2540	2541	รวม 6 ปี	เฉลี่ยต่อปี	ร้อยละ
ปวดศีรษะ	1,120	986	946	847	1,033	961	5,893	982.17	16.81
อุบัติเหตุ บาดแผล	1,122	928	912	743	1,070	1,012	5,787	964.50	16.51
ไข้	815	870	853	761	804	686	4,789	798.17	13.66
คัดจมูก, แพ้อากาศ	698	582	645	509	618	740	3,792	632.00	10.82
ปวดท้องทั่วไป	696	701	624	492	521	496	3,530	588.33	10.07
ปวดประจำเดือน	332	448	491	418	355	281	2,325	387.50	6.63
ท้องเสีย	434	376	439	338	317	268	2,172	362.00	6.20
ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	279	372	305	289	387	366	1,998	333.00	5.70
ไอ, เจ็บคอ	295	213	270	238	326	285	1,627	271.17	4.64
ผื่นคัน, ลมพิษ	134	219	242	276	177	105	1,153	192.17	3.29
ตาอักเสบ	117	157	102	142	105	108	731	121.83	2.09
คลื่นไส้, อาเจียน	56	34	99	18	25	193	425	70.83	1.21
เลือดกำเดา	37	22	98	48	30	33	268	44.67	0.76
ปวดฟัน, ปวดเหงือก	72	23	78	23	36	22	254	42.33	0.72
แผลในปาก	3	0	22	25	0	21	71	11.83	0.20
เป็นลม, หน้ามืด	10	13	10	4	11	12	60	10.00	0.17
ปวดหู	6	3	14	14	8	13	58	9.67	0.17
หอบ	14	4	11	3	4	8	44	7.33	0.13
ไม่ได้รับบุุอากาศ	4	4	1	10	8	8	35	5.83	0.10
แน่นหน้าอก	0	4	4	3	1	7	19	3.17	0.05
ไซนัสอักเสบ	0	0	1	5	0	2	8	1.33	0.02
ลมชัก	0	1	4	2	0	0	7	1.17	0.02
อีสุกอีใส	2	1	0	0	1	0	4	0.67	0.01
คางทูม	0	0	0	1	0	0	1	0.17	0.00
รวม	6,246	5,961	6,171	5,209	5,837	5,627	35,051	5,841.83	100.00

แผนภูมิที่ 3

ร้อยละของความถี่ของอาการหรือความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ ระหว่างปีการศึกษา 2536 - 2541

จากตารางที่ 9 และแผนภูมิที่ 3 แสดงให้เห็นว่า เมื่อรวมตลอด 6 ปี การศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 ถึงปีการศึกษา 2541 อาการหรือ ลักษณะความเจ็บป่วยที่ทำให้นักเรียนมาใช้บริการมากที่สุด 10 อันดับแรก คือ ปวดศีรษะ, อุบัติเหตุและบาดแผล, ไข้, คัดจมูก แพ้อากาศ, ปวดท้องทั่วไป, ปวดประจำเดือน, ท้องเสีย, ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ, ไอ เจ็บคอ และผื่นคัน ลมพิษ โดยมีจำนวนเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 982, 965, 798, 632, 588, 388, 362, 333, 271 และ 192 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.81, 16.51, 13.66, 10.82, 10.07, 6.63, 6.20, 5.70, 4.64 และ 3.29 ตามลำดับ

นอกจากนั้น เป็นอาการที่พบได้บ้าง ประมาณร้อยละ 2.09 ถึงร้อยละ 0.72 ได้แก่ ตาอักเสบ คลื่นไส้อาเจียน เลือดกำเดา และปวดฟัน ปวดเหงือก จนไปถึงกลุ่มอาการที่พบน้อย เพียงร้อยละ 0.20 ถึงร้อยละ 0.01 เท่านั้น เช่น แผลในปาก เป็นลม หน้ามืด ปวดหู หอบ แน่นหน้าอก ลมชัก และอื่น ๆ รวมทั้งที่ไม่ได้บันทึกอาการ เป็นต้น

เมื่อแยกในแต่ละปีการศึกษา จะพบว่า ลำดับความถี่ของอาการหรือ ความเจ็บป่วยที่ทำให้นักเรียนมาใช้บริการจะคล้ายคลึงกับภาพรวม แต่อาจมีการสลับลำดับกันบ้างเล็กน้อย เช่น ในปีการศึกษา 2536, 2540 และ 2541 อุบัติเหตุกลับเป็นความเจ็บป่วยที่มากที่สุด มากกว่าปวดศีรษะตามภาพรวม 6 ปี เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2536

ลักษณะความเจ็บป่วย	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
อุบัติเหตุ	127	179	109	97	5	146	139	207	102	11	1,122	17.96
ปวดศีรษะ	170	143	184	92	4	99	130	99	170	29	1,120	17.93
ไข้	72	107	97	88	8	86	114	104	109	30	815	13.05
คัดจมูก, แพ้อากาศ	71	22	74	162	6	60	123	74	99	7	698	11.18
ปวดท้องทั่วไป	104	84	73	102	3	41	73	84	114	18	696	11.14
ท้องเสีย	53	33	47	86	0	32	45	45	78	15	434	6.95
ปวดประจำเดือน	35	47	69	39	3	24	38	35	34	8	332	5.32
ไอ, เจ็บคอ	14	5	27	57	4	46	50	54	31	7	295	4.72
ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	25	36	10	35	0	30	47	36	53	7	279	4.47
ผื่นคัน, ลมพิษ	20	8	20	10	0	8	15	26	27	0	134	2.15
ตาอักเสบ	13	11	6	15	0	5	15	21	27	4	117	1.87
ปวดฟัน, ปวดเหงือก	7	12	3	4	0	3	7	6	26	4	72	1.15
คลื่นไส้, อาเจียน	3	7	8	6	0	8	9	10	5	0	56	0.90
เลือดกำเดา	5	5	10	2	0	4	5	2	3	1	37	0.59
หอบ	7	3	3	0	0	0	0	1	0	0	14	0.22
เป็นลม, หน้ามืด	3	0	0	1	1	0	3	0	0	2	10	0.16
ปวดหู	0	0	2	0	0	0	0	0	4	0	6	0.10
อื่น ๆ	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	4	0.06
แผลในปาก	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0.05
อีสุกอีใส	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0.03
คางทูม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
ไซนัสอักเสบ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
แน่นหน้าอก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
ลมชัก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
รวม	734	703	742	797	34	592	815	804	882	143	6,246	100.00

จากตารางที่ 10 เมื่อศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2536 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า อาการหรือความเจ็บป่วยที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก เมื่อรวมทั้งปี แยกเป็นรายเดือน จากเดือนมิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์ และ มีนาคม ตามลำดับคือ

อุบัติเหตุหรือบาดเจ็บ พบ 127, 179, 109, 97, 5, 146, 139, 207, 102 และ 11 ครั้ง รวมเป็น 1,122 ครั้งหรือร้อยละ 17.96

ปวดศีรษะ พบ 170, 143, 184, 92, 4, 99, 130, 99, 170 และ 29 ครั้ง รวมเป็น 1,120 ครั้งหรือร้อยละ 17.93

ไข้ พบ 72, 107, 97, 88, 8, 86, 114, 104, 109 และ 30 ครั้ง รวมเป็น 815 ครั้งหรือร้อยละ 13.05

คัดจมูก แพ้อากาศ พบ 71, 22, 74, 162, 6, 60, 123, 74, 99 และ 7 ครั้ง รวมเป็น 698 ครั้งหรือร้อยละ 11.18

ปวดท้องทั่วไป พบ 104, 84, 73, 102, 3, 41, 73, 84, 114 และ 18 ครั้ง รวมเป็น 696 ครั้งหรือร้อยละ 11.14

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2537

ลักษณะความเจ็บป่วย	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
ปวดศีรษะ	97	80	105	175	18	101	112	109	152	37	986	16.54
อุบัติเหตุ	80	90	130	152	0	78	96	128	142	32	928	15.57
ไข้	70	99	94	97	14	109	121	122	108	36	870	14.59
ปวดท้องทั่วไป	60	59	91	90	1	87	90	98	122	3	701	11.76
คัดจมูก, แพ้อากาศ	47	44	36	82	1	66	112	76	95	23	582	9.76
ปวดประจำเดือน	26	52	33	47	5	42	46	120	72	5	448	7.52
ท้องเสีย	39	33	43	43	0	46	57	45	54	16	376	6.31
ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	26	29	60	65	0	28	58	30	73	3	372	6.24
ผื่นคัน, ลมพิษ	18	32	29	28	0	13	26	45	24	4	219	3.67
ไอ, เจ็บคอ	31	31	28	14	0	14	27	25	31	12	213	3.57
ตาอักเสบ	12	25	14	33	0	13	28	10	20	2	157	2.63
คลื่นไส้, อาเจียน	5	2	0	2	0	5	7	10	3	0	34	0.57
ปวดฟัน, ปวดเหงือก	3	5	2	1	0	3	4	3	2	0	23	0.39
เลือดกำเดา	3	5	3	6	0	1	1	1	2	0	22	0.37
เป็นลม, หน้ามืด	0	1	2	1	0	6	1	0	2	0	13	0.22
แน่นหน้าอก	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0	4	0.07
หอบ	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	4	0.07
อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4	0.07
ปวดหู	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	3	0.05
ลมชัก	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0.02
อีสุกอีใส	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0.02
คางทูม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
ไซนัสอักเสบ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
แผลในปาก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
รวม	518	589	670	836	39	615	786	825	908	175	5,961	100.00

จากตารางที่ 11 เมื่อศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2537 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า อาการหรือความเจ็บป่วยที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก เมื่อรวมทั้งปี แยกเป็นรายเดือน จากเดือนมิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์ และ มีนาคม ตามลำดับคือ

ปวดศีรษะ พบ 97, 80, 105, 175, 18, 101, 112, 109, 152 และ 37 ครั้ง รวมเป็น 986 ครั้งหรือร้อยละ 16.54

อุบัติเหตุหรือบาดเจ็บ พบ 80, 90, 130, 152, 0, 78, 96, 128, 142 และ 32 ครั้ง รวมเป็น 928 ครั้งหรือร้อยละ 15.57

ไข้ พบ 70, 99, 94, 97, 14, 109, 121, 122, 108 และ 36 ครั้ง รวมเป็น 870 ครั้งหรือร้อยละ 14.59

ปวดท้องทั่วไป พบ 60, 59, 91, 90, 1, 87, 90, 98, 122 และ 3 ครั้ง รวมเป็น 701 ครั้งหรือร้อยละ 11.76

คัดจมูก แพ้อากาศ พบ 47, 44, 36, 82, 1, 66, 112, 76, 95 และ 23 ครั้ง รวมเป็น 582 ครั้งหรือร้อยละ 9.76

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2538

ลักษณะความเจ็บป่วย	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
ปวดศีรษะ	94	102	109	134	11	76	120	122	128	50	946	15.33
อุบัติเหตุ	90	91	70	170	3	50	130	140	137	31	912	14.78
ไข้	89	97	99	128	11	74	102	98	117	38	853	13.82
คัดจมูก, แพ้อากาศ	78	68	84	110	11	41	80	76	88	9	645	10.45
ปวดท้องทั่วไป	83	67	70	92	8	62	74	72	90	6	624	10.11
ปวดประจำเดือน	48	54	66	74	5	50	56	46	70	22	491	7.96
ท้องเสีย	47	52	36	68	6	40	47	48	69	26	439	7.11
ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	31	32	35	68	0	24	30	36	49	0	305	4.94
ไอ, เจ็บคอ	11	24	35	52	0	29	38	37	41	3	270	4.38
ผื่นคัน, ลมพิษ	17	25	28	49	6	19	27	30	39	2	242	3.92
ตาอักเสบ	18	12	14	0	0	7	19	17	15	0	102	1.65
คลื่นไส้, อาเจียน	3	6	4	24	0	9	16	18	19	0	99	1.60
เลือดกำเดา	4	9	11	20	0	9	11	16	18	0	98	1.59
ปวดฟัน, ปวดเหงือก	4	9	6	22	0	6	8	9	14	0	78	1.26
แผลในปาก	0	2	1	3	0	2	3	5	6	0	22	0.36
ปวดหู	1	2	2	0	0	1	3	2	3	0	14	0.23
หอบ	3	1	1	0	1	0	1	3	1	0	11	0.18
เป็นลม, หน้ามืด	3	2	2	0	1	0	1	1	0	0	10	0.16
แน่นหน้าอก	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	4	0.06
ลมชัก	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	4	0.06
ไซนัสอักเสบ	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0.02
อื่น ๆ	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0.02
คางทูม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
อีสุกอีใส	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
รวม	626	655	673	1,016	63	499	769	777	906	187	6,171	100.00

จากตารางที่ 12 เมื่อศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2538 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า อาการหรือความเจ็บป่วยที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก เมื่อรวมทั้งปี แยกเป็นรายเดือน จากเดือนมิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์ และ มีนาคม ตามลำดับคือ

ปวดศีรษะ พบ 94, 102, 109, 134, 11, 76, 120, 122, 128 และ 50 ครั้ง รวมเป็น 946 ครั้งหรือร้อยละ 15.33

อุบัติเหตุหรือบาดแผล พบ 90, 91, 70, 170, 3, 50, 130, 140, 137 และ 31 ครั้ง รวมเป็น 912 ครั้งหรือร้อยละ 14.78

ไข้ พบ 89, 97, 99, 128, 11, 74, 102, 98, 117 และ 38 ครั้ง รวมเป็น 853 ครั้งหรือร้อยละ 13.82

คัดจมูก แพ้อากาศ พบ 78, 68, 84, 110, 11, 41, 80, 76, 88 และ 9 ครั้ง รวมเป็น 645 ครั้งหรือร้อยละ 10.45

ปวดท้องทั่วไป พบ 83, 67, 70, 92, 8, 62, 74, 72, 90 และ 6 ครั้ง รวมเป็น 624 ครั้งหรือร้อยละ 10.11

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2539

ลักษณะความเจ็บป่วย	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
ปวดศีรษะ	63	88	96	174	10	86	96	111	103	20	847	16.26
ไข้	47	92	95	100	6	92	101	104	94	30	761	14.61
อุบัตินิเหตุ	50	63	60	157	0	78	94	104	133	4	743	14.26
คัดจมูก, แพ้อากาศ	41	37	47	96	0	42	98	90	54	4	509	9.77
ปวดท้องทั่วไป	33	52	59	62	3	52	71	62	90	8	492	9.45
ปวดประจำเดือน	39	46	54	66	9	50	53	54	41	6	418	8.02
ท้องเสีย	24	23	33	43	8	46	52	48	54	7	338	6.49
ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	19	25	27	66	0	29	49	40	34	0	289	5.55
ผื่นคัน, ลมพิษ	33	34	30	44	0	34	28	39	34	0	276	5.30
ไอ, เจ็บคอ	28	29	31	27	0	31	30	32	30	0	238	4.57
ตาอักเสบ	14	22	19	17	0	25	19	17	9	0	142	2.73
เลือดกำเดา	3	6	1	9	0	6	7	9	7	0	48	0.92
แผลในปาก	0	2	0	7	0	0	8	8	0	0	25	0.48
ปวดฟัน, ปวดเหงือก	2	4	5	2	0	4	4	2	0	0	23	0.44
คลื่นไส้, อาเจียน	0	4	2	0	0	2	4	6	0	0	18	0.35
ปวดหู	2	3	0	0	0	4	2	3	0	0	14	0.27
อื่น ๆ	0	0	0	0	0	3	4	3	0	0	10	0.19
ไซนัสอักเสบ	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	5	0.10
เป็นลม, หน้ามืด	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	4	0.08
แน่นหน้าอก	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	3	0.06
หอบ	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	3	0.06
ลมชัก	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	2	0.04
คางทูม	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0.02
อีสุกอีใส	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
รวม	401	532	559	875	36	587	722	735	683	79	5,209	100.00

จากตารางที่ 13 เมื่อศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2539 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า อาการหรือความเจ็บป่วยที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก เมื่อรวมทั้งปี แยกเป็นรายเดือน จากเดือนมิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์ และ มีนาคม ตามลำดับคือ

ปวดศีรษะ พบ 63, 88, 96, 174, 10, 86, 96, 111, 103 และ 20 ครั้ง รวมเป็น 847 ครั้งหรือร้อยละ 16.26

ไข้ พบ 47, 92, 95, 100, 6, 92, 101, 104, 94 และ 30 ครั้ง รวมเป็น 761 ครั้งหรือร้อยละ 14.61

อุบัติเหตุหรือบาดเจ็บ พบ 50, 63, 60, 157, 0, 78, 94, 104, 133 และ 4 ครั้ง รวมเป็น 743 ครั้งหรือร้อยละ 14.26

คัดจมูก แพ้อากาศ พบ 41, 37, 47, 96, 0, 42, 98, 90, 54 และ 4 ครั้ง รวมเป็น 509 ครั้งหรือร้อยละ 9.77

ปวดท้องทั่วไป พบ 33, 52, 59, 62, 3, 52, 71, 62, 90 และ 8 ครั้ง รวมเป็น 492 ครั้งหรือร้อยละ 9.45

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2540

ลักษณะความเจ็บป่วย	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
อุบัติเหตุ	121	183	115	141	9	136	84	131	142	8	1,070	18.33
ปวดศีรษะ	113	125	95	180	5	112	185	85	131	2	1,033	17.70
ไข้	56	78	67	95	9	87	135	123	120	34	804	13.77
คัดจมูก, แพ้อากาศ	58	30	42	62	1	78	113	82	149	3	618	10.59
ปวดท้องทั่วไป	67	74	58	73	2	65	72	46	61	3	521	8.93
ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	38	48	32	57	2	40	67	43	58	2	387	6.63
ปวดประจำเดือน	39	36	44	51	1	34	55	47	48	0	355	6.08
ไอ, เจ็บคอ	45	28	33	43	0	45	65	39	28	0	326	5.59
ท้องเสีย	41	39	27	45	1	46	42	36	35	5	317	5.43
ผื่นคัน, ลมพิษ	13	16	5	22	1	28	47	21	22	2	177	3.03
ตาอักเสบ	12	13	5	18	0	16	18	5	17	1	105	1.80
ปวดฟัน, ปวดเหงือก	7	4	7	6	0	0	5	1	5	1	36	0.62
เลือดกำเดา	4	3	5	4	0	3	2	1	7	1	30	0.51
คลื่นไส้, อาเจียน	2	5	4	2	0	2	2	8	0	0	25	0.43
เป็นลม, หน้ามืด	3	1	0	0	0	0	5	2	0	0	11	0.19
ปวดหู	0	2	1	1	1	2	0	0	1	0	8	0.14
อื่น ๆ	2	0	0	1	0	0	3	0	2	0	8	0.14
หอบ	1	0	0	0	0	2	0	0	1	0	4	0.07
แน่นหน้าอก	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0.02
อีสุกอีใส	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0.02
คางทูม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
ไซนัสอักเสบ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
แผลในปาก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
ลมชัก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
รวม	623	685	540	801	32	696	900	671	827	62	5,837	100.00

จากตารางที่ 14 เมื่อศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2540 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า อาการหรือความเจ็บป่วยที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก เมื่อรวมทั้งปี แยกเป็นรายเดือน จากเดือนมิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์ และมีนาคม ตามลำดับคือ

อุบัติเหตุหรือบาดแผล พบ 121, 183, 115, 141, 9, 136, 184, 131, 142 และ 8 ครั้ง รวมเป็น 1,070 ครั้งหรือร้อยละ 18.33

ปวดศีรษะ พบ 113, 125, 95, 180, 5, 112, 185, 85, 131 และ 2 ครั้ง รวมเป็น 1,033 ครั้งหรือร้อยละ 17.70

ไข้ พบ 56, 78, 67, 95, 9, 87, 135, 123, 120 และ 34 ครั้ง รวมเป็น 804 ครั้งหรือร้อยละ 13.77

คัดจมูก แพ้อากาศ พบ 58, 30, 42, 62, 1, 78, 113, 82, 149 และ 3 ครั้ง รวมเป็น 618 ครั้งหรือร้อยละ 10.59

ปวดท้องทั่วไป พบ 67, 74, 58, 73, 2, 65, 72, 46, 61 และ 3 ครั้ง รวมเป็น 521 ครั้งหรือร้อยละ 8.93

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2541

ลักษณะความเจ็บป่วย	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
อุบัติเหตุ	126	98	143	98	2	153	78	143	164	7	1,012	17.98
ปวดศีรษะ	157	132	147	97	7	131	55	106	123	6	961	17.08
คัดจมูก, แพ้อากาศ	112	69	102	77	3	108	41	102	123	3	740	13.15
ไข้	83	89	95	76	7	102	54	98	78	4	686	12.19
ปวดท้องทั่วไป	90	80	76	43	1	65	24	46	68	3	496	8.81
ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	57	31	56	35	5	67	21	40	51	3	366	6.50
ไอ, เจ็บคอ	34	28	45	25	0	40	22	35	56	0	285	5.06
ปวดประจำเดือน	40	33	39	25	3	30	27	39	41	4	281	4.99
ท้องเสีย	33	31	34	25	3	32	38	29	40	3	268	4.76
คลื่นไส้, อาเจียน	24	20	25	27	2	34	16	17	28	0	193	3.43
ตาอักเสบ	13	12	21	11	1	19	7	11	12	1	108	1.92
ผื่นคัน, ลมพิษ	11	17	20	10	2	11	9	12	13	0	105	1.87
เลือดกำเดา	10	2	7	1	0	2	5	4	2	0	33	0.59
ปวดฟัน, ปวดเหงือก	1	2	4	1	0	5	5	1	3	0	22	0.39
แผลในปาก	0	6	4	3	0	2	1	0	5	0	21	0.37
ปวดหู	2	0	5	2	0	2	2	0	0	0	13	0.23
เป็นลม, หน้ามืด	4	2	2	1	0	1	0	1	1	0	12	0.21
หอบ	1	0	2	0	0	1	0	2	2	0	8	0.14
อื่น ๆ	2	0	2	0	1	1	0	1	1	0	8	0.14
แน่นหน้าอก	6	0	0	1	0	0	0	0	0	0	7	0.12
ไร้น้ำตาล	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2	0.04
คางทูม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
ลมชัก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
อีสุกอีใส	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00
รวม	806	652	830	559	37	806	405	687	811	34	5,627	100.00

จากตารางที่ 15 เมื่อศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2541 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า อาการหรือความเจ็บป่วยที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก เมื่อรวมทั้งปี แยกเป็นรายเดือน จากเดือนมิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์ และ มีนาคม ตามลำดับคือ

อุบัติเหตุหรือบาดแผล พบ 126, 98, 143, 98, 2, 153, 78, 143, 164 และ 7 ครั้ง รวมเป็น 1,012 ครั้งหรือร้อยละ 17.98

ปวดศีรษะ พบ 157, 132, 147, 97, 7, 131, 55, 106, 123 และ 6 ครั้ง รวมเป็น 961 ครั้งหรือร้อยละ 17.08

คัดจมูก แพ้อากาศ พบ 112, 69, 102, 77, 3, 108, 41, 102, 123 และ 3 ครั้ง รวมเป็น 740 ครั้งหรือร้อยละ 13.15

ไข้ พบ 83, 89, 95, 76, 7, 102, 54, 98, 78 และ 4 ครั้ง รวมเป็น 686 ครั้งหรือร้อยละ 12.19

ปวดท้องทั่วไป พบ 90, 80, 76, 43, 1, 65, 24, 46, 68 และ 3 ครั้ง รวมเป็น 496 ครั้งหรือร้อยละ 8.81

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. สาเหตุของการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ ไม่รวม อุบัติเหตุ

- 3.1 ความถี่ของสาเหตุของการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ
ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) – ปีการศึกษา
2541 (ตารางที่ 16)
- 3.2 ความถี่ของอาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มา
ใช้บริการ จำแนกเป็นรายเดือน ในแต่ละปีการศึกษา ระหว่าง
ปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) – ปีการศึกษา 2541
(ตารางที่ 17 ถึง 19)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 สาเหตุการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ ไม่รวมอุบัติเหตุ ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) - ปีการศึกษา 2541

สาเหตุของการเจ็บป่วย	2539 (เฉพาะ ภาคปลาย)	ร้อยละ	2540	ร้อยละ	2541	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
เครียด, วิตกกังวล, นอนดึก, พักผ่อนไม่พอ	500	21.35	1,218	26.72	1,069	24.79	2,835	24.84
ความผิดปกติของอาหาร และการรับประทานอาหาร	489	20.88	1,086	23.82	1,025	23.77	2,645	23.17
โรคประจำตัว เช่น หอบหืด กระเพาะอาหารอักเสบ ไส้สั๊กอักเสบ	333	14.22	768	16.85	986	22.87	2,118	18.56
ไม่ทราบสาเหตุ	545	23.27	581	12.74	357	8.28	1,519	13.31
มีประจำเดือน	204	8.71	355	7.79	281	6.52	856	7.50
ใช้สายตามาก, ผิดปกติ	113	4.82	245	5.37	235	5.45	603	5.29
ตากแดด, ตากฝน	118	5.04	229	5.02	242	5.61	599	5.25
อื่น ๆ (ถือศีลอด, ตกหมอน, แพ้สาร เคมี, ปัญหาเหงือกและฟัน, ฯลฯ)	40	1.71	77	1.69	117	2.71	237	2.08
รวม	2,342	100.00	4,559	100.00	4,312	100.00	11,413	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า ในช่วง 2 ปีครึ่ง คือตั้งแต่ภาคปลาย ปีการศึกษา 2539 จนถึงตลอดปีการศึกษา 2541 นั้น สาเหตุของการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ(ไม่รวมอุบัติเหตุ) โดยเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ เครียด วิตกกังวล นอนดึก พักผ่อนไม่พอ, ความผิดปกติของอาหารและการรับประทานอาหาร, โรคประจำตัว เช่น หอบหืด ภาวะแพ้อาหารอักเสบ ไชน์สอักเสบ ภูมิแพ้ ไมเกรน, ไม่ทราบสาเหตุ, มีประจำเดือน, ไข้ สายตามาก ผิดปกติ, ตากแดดตากฝน และอื่น ๆ เช่น ถู้อีลอด ตกหมอน แพ้สารเคมี ปัญหาเหงือกและฟัน โดยมีความถี่รวมทั้งหมดเท่ากับ 2,835, 2,645, 2,118, 1,519, 856, 603, 599 และ 237 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.84, 23.17, 18.56, 13.31, 7.50, 5.29, 5.25 และ 2.08 ตามลำดับ

เมื่อแยกในแต่ละปีการศึกษา ข้อมูลจะเรียงลำดับคล้ายคลึงกันกับภาพรวม ยกเว้นในปีการศึกษา 2539 ช่วงภาคปลาย ที่การไม่ทราบสาเหตุของความเจ็บป่วยพบได้มากที่สุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 สาเหตุการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ ไม่รวมอุบัติเหตุ จำแนกเป็นรายเดือน ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2539

สาเหตุของการเจ็บป่วย	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
ไม่ทราบสาเหตุ	42	137	187	169	10	545	23.27
เครียด, วิตกกังวล, นอนดึก, พักผ่อนไม่พอ	121	124	138	95	22	500	21.35
ความผิดปกติของอาหาร และการรับประทาน	113	146	104	116	10	489	20.88
โรคประจำตัว เช่น หอบหืด	65	84	89	78	17	333	14.22
มีประจำเดือน	50	53	54	41	6	204	8.71
ตากแดด, ตากฝน	52	24	16	26	0	118	5.04
ใช้สายตามาก, ผิดปกติ	39	36	27	11	0	113	4.82
อื่น ๆ (ถือศีลอด, ตกหมอน, แพ้สาร เคมี, ปัญหาเหงือกและฟัน, ฯลฯ)	17	13	6	4	0	40	1.71
รวม	499	617	621	540	65	2,342	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 17 เมื่อศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2539 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า สาเหตุการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ (ไม่รวมอุบัติเหตุ) ที่พบมากที่สุด และรองลงมา ถึงน้อยที่สุด เมื่อรวมทั้งปี แยกเป็นรายเดือน จากเดือนพฤศจิกายน, ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์ และมีนาคม ตามลำดับ คือ

ไม่ทราบสาเหตุ พบ 42, 137, 187, 169 และ 10 ครั้ง รวมเป็น 545 ครั้งหรือร้อยละ 23.27

เครียด วิตกกังวล นอนดึก พักผ่อนไม่พอ พบ 121, 124, 138, 95 และ 22 ครั้ง รวมเป็น 500 ครั้งหรือร้อยละ 21.35

ความผิดปกติของอาหารและการรับประทาน พบ 113, 146, 104, 116 และ 10 ครั้ง รวมเป็น 489 ครั้งหรือร้อยละ 20.88

โรคประจำตัว เช่น หอบหืด ภาวะอาหารอักเสบ ไส้สอักเสบ ภูมิแพ้ ไมเกรน พบ 65, 84, 89, 78 และ 17 ครั้ง รวมเป็น 333 ครั้งหรือร้อยละ 14.22

มีประจำเดือน พบ 50, 53, 54, 41 และ 6 ครั้ง รวมเป็น 204 ครั้งหรือร้อยละ 8.71

ตากแดดตากฝน พบ 52, 24, 16, 26 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 118 ครั้งหรือร้อยละ 5.04

ใช้สายตามาก ผิดปกติ พบ 39, 36, 27, 11 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 113 ครั้งหรือร้อยละ 4.82

อื่น ๆ เช่น ถือศีลอด ตกหมอน แพ้สารเคมี ปัญหาเหงือกและฟัน พบ 17, 13, 6, 4 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 40 ครั้งหรือร้อยละ 1.71

ตารางที่ 18 สาเหตุการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ ไม่รวมอุบัติเหตุ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2540

สาเหตุของการเจ็บป่วย	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
เครียด, วิตกกังวล, นอนดึก, พักผ่อนไม่พอ	142	132	134	189	4	136	187	122	166	6	1,218	26.72
ความผิดปกติของอาหาร และการรับประทานอาหาร	130	142	89	154	3	142	186	108	122	10	1,086	23.82
โรคประจำตัว เช่น หอบหืด กระเพาะอาหารอักเสบ ไส้สั๊กอักเสบ	64	56	61	81	2	99	146	97	155	7	768	16.85
ไม่ทราบสาเหตุ	69	66	45	78	0	76	99	63	79	6	581	12.74
มีประจำเดือน	39	36	44	51	1	34	55	47	48	0	355	7.79
ใช้สายตามาก, ผิดปกติ	15	23	10	42	2	25	43	29	54	2	245	5.37
ตากแดด, ตากฝน	15	16	14	43	2	23	53	44	17	2	229	5.02
อื่น ๆ (ถือศีลอด, ตกหมอน, แพ้สาร เคมี, ปัญหาเหงือกและฟัน, ฯลฯ)	6	9	6	12	3	5	23	5	7	1	77	1.69
รวม	480	480	403	650	17	540	792	515	648	34	4,559	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 18 เมื่อศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2540 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า สาเหตุการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ (ไม่รวมอุบัติเหตุ) ที่พบมากที่สุด และรองลงมา ถึงน้อยที่สุด เมื่อรวมทั้งปี แยกเป็นรายเดือน จากเดือนมิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์ และมีนาคม ตามลำดับ คือ

เครียด วิดกกังวล นอนดึก พักผ่อนไม่พอ พบ 142, 132, 134, 189, 4, 136, 187, 122, 166 และ 6 ครั้ง รวมเป็น 1,218 ครั้งหรือร้อยละ 26.72

ความผิดปกติของอาหารและการรับประทานอาหาร พบ 130, 142, 89, 154, 3, 142, 186, 108, 122 และ 10 ครั้ง รวมเป็น 1,086 ครั้งหรือร้อยละ 23.82

โรคประจำตัว เช่น หอบหืด ภาวะอาหารอักเสบ ไชน์สอักเสบ ภูมิแพ้ ไมเกรน พบ 64, 56, 61, 81, 2, 99, 146, 97, 155 และ 7 ครั้ง รวมเป็น 768 ครั้งหรือร้อยละ 16.85

ไม่ทราบสาเหตุ พบ 69, 66, 45, 78, 0, 76, 99, 63, 79 และ 6 ครั้ง รวมเป็น 581 ครั้งหรือร้อยละ 12.74

มีประจำเดือน พบ 39, 36, 44, 51, 1, 34, 55, 47, 48 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 355 ครั้งหรือร้อยละ 7.79

ใช้สายตามาก ผิดปกติ พบ 15, 23, 10, 42, 2, 25, 43, 29, 54 และ 2 ครั้ง รวมเป็น 245 ครั้งหรือร้อยละ 5.37

ตากแดดตากฝน พบ 15, 16, 14, 43, 2, 23, 53, 44, 17 และ 2 ครั้ง รวมเป็น 229 ครั้งหรือร้อยละ 5.02

อื่น ๆ เช่น ถือศีลอด ตกหมอน แพ้สารเคมี ปัญหาเหงือกและฟัน พบ 6, 9, 6, 12, 3, 5, 23, 5, 7 และ 1 ครั้ง รวมเป็น 77 ครั้งหรือร้อยละ 1.69

ตารางที่ 19 สาเหตุการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ ไม่รวมอุบัติเหตุ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2541

สาเหตุของการเจ็บป่วย	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
เครียด, วิตกกังวล, นอนดิ๊ก, พักผ่อนไม่พอ	132	145	155	153	5	139	38	134	165	3	1,069	24.79
ความผิดปกติของอาหาร และการรับประทานอาหาร	177	136	138	91	7	147	97	89	136	7	1,025	23.77
โรคประจำตัว เช่น หอบหืด กระเพาะอาหารอักเสบ ไส้สั๊กอักเสบ	143	102	156	79	8	123	101	124	145	5	986	22.87
ไม่ทราบสาเหตุ	85	32	43	19	5	69	10	39	53	2	357	8.28
มีประจำเดือน	40	33	39	25	3	30	27	39	41	4	281	6.52
ตากแดด, ตากฝน	41	34	45	21	1	45	10	26	18	1	242	5.61
ใช้สายตามาก, ผิดปกติ	29	26	39	29	2	36	3	24	45	2	235	5.45
อื่น ๆ (ถือศีลอด, ตกหมอน, แพ้สาร เคมี, ปัญหาเหงือกและฟัน, ฯลฯ)	11	6	21	4	2	20	13	19	21	0	117	2.71
รวม	658	514	636	421	33	609	299	494	624	24	4,312	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 สาเหตุการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ ไม่รวมอุบัติเหตุ จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2541

สาเหตุของการเจ็บป่วย	มี.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
เครียด, วิตกกังวล, นอนดึก, พักผ่อนไม่พอ	132	145	155	153	5	139	38	134	165	3	1,069	24.79
ความผิดปกติของอาหาร และการรับประทาน	177	136	138	91	7	147	97	89	136	7	1,025	23.77
โรคประจำตัว เช่น หอบหืด กระเพาะอาหารอักเสบ ไส้สั๊กเสบ	143	102	156	79	8	123	101	124	145	5	986	22.87
ไม่ทราบสาเหตุ	85	32	43	19	5	69	10	39	53	2	357	8.28
มีประจำเดือน	40	33	39	25	3	30	27	39	41	4	281	6.52
ตากแดด, ตากฝน	41	34	45	21	1	45	10	26	18	1	242	5.61
ใช้สายตามาก, ผิดปกติ	29	26	39	29	2	36	3	24	45	2	235	5.45
อื่น ๆ (ถือศีลอด, ตกหมอน, แพ้สาร เคมี, ปัญหาเหงือกและฟัน, ฯลฯ)	11	6	21	4	2	20	13	19	21	0	117	2.71
รวม	658	514	636	421	33	609	299	494	624	24	4,312	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 19 เมื่อศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2541 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า สาเหตุการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ (ไม่รวมอุบัติเหตุ) ที่พบมากที่สุด และรองลงมา ถึ้น้อยที่สุด เมื่อรวมทั้งปี แยกเป็นรายเดือน จากเดือนมิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์ และ มีนาคม ตามลำดับ คือ

เครียด วิตกกังวล นอนดึก พักผ่อนไม่พอ พบ 132, 145, 155, 153, 5, 139, 38, 134, 165 และ 3 ครั้ง รวมเป็น 1,069 ครั้งหรือร้อยละ 24.79

ความผิดปกติของอาหารและการรับประทาน พบ 177, 136, 138, 91, 7, 147, 97, 89, 136 และ 7 ครั้ง รวมเป็น 1,025 ครั้งหรือร้อยละ 23.77

โรคประจำตัว เช่น หอบหืด ภาวะอาหารอักเสบ ไชน์สอักเสบ ภูมิแพ้ ไมเกรน พบ 143, 102, 156, 79, 8, 123, 101, 124, 145 และ 5 ครั้ง รวมเป็น 986 ครั้งหรือร้อยละ 22.87

ไม่ทราบสาเหตุ พบ 85, 32, 43, 19, 5, 69, 10, 39, 53 และ 2 ครั้ง รวมเป็น 357 ครั้งหรือร้อยละ 8.28

มีประจำเดือน พบ 40, 33, 39, 25, 3, 30, 27, 39, 41 และ 4 ครั้ง รวมเป็น 281 ครั้งหรือร้อยละ 6.52

ตากแดดตากฝน พบ 41, 34, 45, 21, 1, 45, 10, 26, 18 และ 1 ครั้ง รวมเป็น 242 ครั้งหรือร้อยละ 5.61

ใช้สายตามาก ผิดปกติ พบ 29, 26, 39, 29, 2, 36, 3, 24, 45 และ 2 ครั้ง รวมเป็น 235 ครั้งหรือร้อยละ 5.45

อื่น ๆ เช่น ถือศีลอด ตกหมอน แพ้สารเคมี ปัญหาเหงือกและฟัน พบ 11, 6, 21, 4, 2, 20, 13, 19, 21 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 117 ครั้งหรือร้อยละ 2.71

4. ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ

4.1 จำนวนครั้งของลักษณะอุบัติเหตุโดยรวม ของนักเรียนที่มาใช้บริการ ระหว่างปีการศึกษา 2536 – ปีการศึกษา 2541 (ตารางที่ 20)

4.2 จำนวนครั้งของลักษณะอุบัติเหตุ ของนักเรียนที่มาใช้บริการ ในแต่ละปีการศึกษา จำแนกเป็นรายเดือน ระหว่างปีการศึกษา 2536 – ปีการศึกษา 2541 (ตารางที่ 21 - 26)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นจำนวนครั้ง) ระหว่างปีการศึกษา 2536 - 2541

ลักษณะของอุบัติเหตุ	2536	2537	2538	2539	2540	2541	รวม	เฉลี่ย	ร้อยละ
อุบัติเหตุจากของมีคม เช่น มีด ฆาต คัตเตอร์บาด หนังสือบาด สังกะสีหรือเหล็กบาด ลวดบาด กระเป่าเกี่ยว นาฬิกาเกี่ยว กระจากบาด เลื่อยบาด เล็บข่วน ฎโดนกระดาดทราย	225	200	210	203	310	285	1,433	238.83	24.76
อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบ อัด กระแทก เช่น ประทะหรือวิ่งชน กับเพื่อน โดนเพื่อนเหยียบ เตะ ต่อย กระแทก โดนไม้ฮ็อกกี้ โดน ลูกฮอกกี้ โดนลูกซอฟท์บอล โดน ลูกฟุตบอล โหม่งเตะหรือ กอล์ฟดิน สอนนับ ประตุนับ วิ่งชนกำแพง ชนเสา เพื่อนปาก้อนหินโดน โดน เป็นขี้ดลม	157	101	173	145	343	230	1,149	191.50	19.85
อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง เช่น ตะปูตำ เลื่อยตำ ดินสอดหรือ ปากกาทิ่มแทง	303	235	238	108	86	96	1,066	177.67	18.42
อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่างกายจากการกระแทก เนื่องจาก เสียการทรงตัว เช่น หกล้ม ตก บันได ตกท่อ ตกรถ ตกอาคาร ช้อเท้าพลิก	101	78	56	105	187	259	786	131.00	13.58
แมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้งต่อย มดกัด สุนัขกัด หนูกัด	147	161	127	88	52	64	639	106.50	11.04
อื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผุ่นเข้าตา	117	90	56	63	33	15	374	62.33	6.46
อุบัติเหตุจากของร้อนหรือสารเคมี ลวก เช่น เล่นไฟแช็ค น้ำมันลวก น้ำร้อนลวก เล่นพลุ(ไฟลวก)	72	63	52	31	59	63	340	56.67	5.88
รวม	1,122	928	912	743	1,070	1,012	5,787	964.50	100.00

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นถึงลักษณะของอุบัติเหตุที่พบระหว่างปีการศึกษา 2536 ถึง ปีการศึกษา 2541 เมื่อเรียงลำดับจากที่พบมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุดโดยรวมทั้ง 6 ปี ได้แก่

อุบัติเหตุจากของมีคม เช่น มีดบาด คัตเตอร์บาด หนังสือนวด สังกะสี หรือเหล็กบาด ลวดบาด กระเป๋ากีฬาว นาฬิกาเกี่ยว กระจกบาด เลื่อยบาด เล็บข่วน ฤดูโดนกระดาศทราย พบรวม 1,433 ครั้ง เฉลี่ย 238.83 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 24.76

อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบ อัด กระแทก เช่น ประทะหรือวิ่งชนกับเพื่อน โดนเพื่อนเหยียบ ตะ ต่อย กระแทก โดนไม้ฮ็อกกี้ โดนลูกฮ็อกกี้ โดนลูกซอฟท์บอล โดนลูกฟุตบอล โหม่งเตะกร้อ กล้องดินสอหนีบ ประตูหนีบ วิ่งชนกำแพง วิ่งชนเสา เพื่อนป้าก่อนหินโดน โดนปืนอัดลม พบรวม 1,149 ครั้ง เฉลี่ย 191.50 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 19.85

อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง เช่น ตะปูตำ เลียนตำ ดินสอหรือปากกา ทิ่มแทง พบรวม 1,066 ครั้ง เฉลี่ย 177.67 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 18.42

อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่างกายจากการกระแทก เนื่องจากเสียการทรงตัว เช่น หกล้ม ตกบันได ตกท่อ ตกรถ ตกอาคาร ช้อเท้าพลิก พบรวม 786 ครั้ง เฉลี่ย 131.00 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 13.58

อุบัติเหตุที่เกิดจากแมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้งต่อย มดกัด สุนัขกัด หนูกัด พบรวม 639 ครั้ง เฉลี่ย 106.50 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 11.04

อุบัติเหตุที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผื่นเข้าตา พบรวม 374 ครั้ง เฉลี่ย 62.33 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 6.46

อุบัติเหตุที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผื่นเข้าตา พบรวม 374 ครั้ง เฉลี่ย 62.33 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 6.46

อุบัติเหตุที่เกิดจากของร้อนหรือสารเคมีลวก เช่น เล่นไฟแช็ค น้ำมันลวก น้ำร้อนลวก เล่นพลุ (ไฟลวก) พบรวม 340 ครั้ง เฉลี่ย 56.67 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 5.88

เมื่อแยกเป็นแต่ละปีการศึกษา พบว่า มีการสลับลำดับของชนิดอุบัติเหตุต่างไปจากภาพรวมบ้างในบางปีการศึกษา เช่น อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง พบมากที่สุดในปีการศึกษา 2536, 2537 และ 2538 แต่กลับพบเป็นอันดับ 3, 4 และ 4 ในปีการศึกษา 2539, 2504 และ 2541 เป็นต้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นจำนวนครั้ง) จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2536

ลักษณะของอุบัติเหตุ	มี.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง เช่น ตะปูตำ เลื่อยตำ ดินสอดหรือ ปากกาทิ่มแทง	39	64	34	42	4	27	29	32	27	5	303	27.01
อุบัติเหตุจากของมีคม เช่น มีด บาด คัตเตอร์บาด หนังสือบาด สังกะสีหรือเหล็กบาด ลวดบาด กระเป๋ากีฬาว นาฬิกาเกี่ยว กระจกบาด เลื่อยบาด เล็บข่วน ดูโดนกระดาดขยหาย	32	37	27	9	0	34	38	34	12	2	225	20.05
อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบ ชัด กระแทก เช่น ประทะหรือวิ่งชน กับเพื่อน โคนเพื่อนเหยียบ เตะ ต้อย กระแทก โคนไม้ฮ็อกกี้ โคน ลูกชอกกี้ โคนลูกซอฟท์บอล โคน ลูกฟุตบอล โคนมดตะก้อ กล้องดิน สอดหนีบ ประตุนีบ ริงชนกำแพง ชนเสา เพื่อนปาก้อนหินโดน โคน ปืนอัดลม	19	26	9	19	0	12	14	38	20	0	157	13.99
แมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้งต่อย มดกัด สุนัขกัด หนูกัด	8	24	9	11	0	24	30	27	10	4	147	13.10
อื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผุ่นเข้าตา	18	16	11	4	1	22	19	10	16	0	117	10.43
อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่าง กายจากการกระแทก เนื่องจาก เสียการทรงตัว เช่น หกล้ม ตก บันได ตกท่อ ตกรถ ตกอาคาร ข้อเท้าพลิก	7	9	12	4	0	8	0	48	13	0	101	9.00
อุบัติเหตุจากของร้อนหรือสารเคมี ลวก เช่น เล่นไฟแช็ค น้ำมันลวก น้ำร้อนลวก เล่นพลู(ไฟลวก)	4	3	7	8	0	19	9	18	4	0	72	6.42
รวม	127	179	109	97	5	146	139	207	102	11	1,122	100.00

จากตารางที่ 21 เมื่อศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2536 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ ที่พบมากที่สุด และรองลงมา ถึงน้อยที่สุด เมื่อรวมทั้งปี แยกเป็นรายเดือน จากเดือน มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์ และมีนาคม ตามลำดับ คือ

อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง พบ 39, 64, 34, 42, 4, 27, 29, 32, 27 และ 5 ครั้ง รวมเป็น 303 ครั้งหรือร้อยละ 27.01

อุบัติเหตุจากของมีคม พบ 32, 37, 27, 9, 0, 34, 38, 34, 12 และ 2 ครั้ง รวมเป็น 225 ครั้งหรือร้อยละ 20.05

อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบ อัด กระแทก พบ 19, 26, 9, 19, 0, 12, 14, 38, 20 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 157 ครั้งหรือร้อยละ 13.99

อุบัติเหตุที่เกิดจากแมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้งต่อย มดกัด สุนัขกัด หนูกัด พบ 8, 24, 9, 11, 0, 24, 30, 27, 10 และ 4 ครั้ง รวมเป็น 147 ครั้งหรือร้อยละ 13.10

อุบัติเหตุที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผื่นเข้าตา พบ 18, 16, 11, 4, 1, 22, 19, 10, 16 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 117 ครั้งหรือร้อยละ 10.43

อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่างกายจากการกระแทก เนื่องจากเสียการทรงตัว พบ 7, 9, 12, 4, 0, 8, 0, 48, 13 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 101 ครั้งหรือร้อยละ 9.00

อุบัติเหตุที่เกิดจากของร้อนหรือสารเคมีลวก พบ 4, 3, 7, 8, 0, 19, 9, 18, 4 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 72 ครั้งหรือร้อยละ 6.42

สำหรับในปีการศึกษา 2536 เดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการเนื่องจากอุบัติเหตุ มากที่สุดคือเดือนมกราคม จำนวน 207 ครั้ง น้อยที่สุดคือเดือนตุลาคม จำนวน 5 ครั้ง

ตารางที่ 22 ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นจำนวนครั้ง) จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2537

ลักษณะของอุบัติเหตุ	มี.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง เช่น ตะปูตำ เลื่อยตำ ดินสอดหรือ ปากกาทิ่มแทง	22	20	37	35	0	21	27	34	32	7	235	25.32
อุบัติเหตุจากของมีคม เช่น มีด บาด คัตเตอร์บาด หนังสือบาด สังกะสีหรือเหล็กบาด ลวดบาด กระเปาะเกี่ยว นาฬิกาเกี่ยว กระจกบาด เลื่อยบาด เล็บข่วน ดูโดนกระดาดขยหาย	9	11	41	27	0	9	7	36	39	21	200	21.55
แมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้งต่อย มดกัด สุนัขกัด หนูกัด	17	19	18	22	0	18	16	25	22	4	161	17.35
อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบ อัด กระแทก เช่น ประทะหรือวิ่งชน กับเพื่อน โคนเพื่อนเหยียบ ตะ ดอย กระแทก โคนไม้ฮ็อกกี้ โคน ลูกชอกกี้ โคนลูกซอฟท์บอล โคน ลูกฟุตบอล โหม่งเตะกร้อ กลองดิน สอดหนีบ ประตุนีบ วิ่งชนกำแพง ชนเสา เพื่อนปาก้อนหินโดน โคน ปืนอัดลม	11	14	14	30	0	2	9	9	12	0	101	10.88
อื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผุ่นเข้าตา	4	7	11	16	0	8	12	11	21	0	90	9.70
อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่างกายจากการกระแทก เนื่องจาก เสียการทรงตัว เช่น หกล้ม ตก บันได ตกท่อ ตกรถ ตกอาคาร ข้อเท้าพลิก	13	14	7	15	0	1	19	2	7	0	78	8.41
อุบัติเหตุจากของร้อนหรือสารเคมี ลวก เช่น เล่นไฟแช็ค น้ำมันลวก น้ำร้อนลวก เล่นพลุ(ไฟลวก)	4	5	2	7	0	19	6	11	9	0	63	6.79
รวม	80	90	130	152	0	78	96	128	142	32	928	100.00

จากตารางที่ 22 เมื่อศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2537 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ ที่พบมากที่สุดและรองลงมา ถึงน้อยที่สุด เมื่อรวมทั้งปี แยกเป็นรายเดือน จากเดือน มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์ และมีนาคม ตามลำดับ คือ

อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง พบ 22, 20, 37, 35, 0, 21, 27, 34, 32 และ 7 ครั้ง รวมเป็น 235 ครั้งหรือร้อยละ 25.32

อุบัติเหตุจากของมีคม พบ 9, 11, 41, 27, 0, 9, 7, 36, 39 และ 21 ครั้ง รวมเป็น 200 ครั้งหรือร้อยละ 21.55

อุบัติเหตุที่เกิดจากแมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้งต่อย มดกัด สุนัขกัด หนูกัด พบ 17, 19, 18, 22, 0, 18, 16, 25, 22 และ 4 ครั้ง รวมเป็น 161 ครั้งหรือร้อยละ 17.35

อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบ อัด กระแทก พบ 11, 14, 14, 30, 0, 2, 9, 9, 12 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 101 ครั้งหรือร้อยละ 10.88

อุบัติเหตุที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผื่นเข้าตา พบ 4, 7, 11, 16, 0, 8, 12, 11, 21 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 90 ครั้งหรือร้อยละ 9.70

อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่างกายจากการกระแทก เนื่องจากเสียการทรงตัว พบ 13, 14, 7, 15, 0, 1, 19, 2, 7 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 78 ครั้งหรือร้อยละ 8.41

อุบัติเหตุที่เกิดจากของร้อนหรือสารเคมีลวก พบ 4, 5, 2, 7, 0, 19, 6, 11, 9 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 63 ครั้งหรือร้อยละ 6.79

สำหรับในปีการศึกษา 2537 เดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการเนื่องจากอุบัติเหตุ มากที่สุดคือเดือนกันยายน จำนวน 152 ครั้ง น้อยที่สุดคือเดือนตุลาคม ไม่มีนักเรียนมาใช้บริการเนื่องจากอุบัติเหตุเลย

ตารางที่ 23 ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นจำนวนครั้ง) จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2538

ลักษณะของอุบัติเหตุ	มี.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง เช่น ตะปูตำ เลื่อยตำ ดินสอดหรือ ปากกาทิ่มแทง	29	26	22	38	2	19	27	30	31	14	238	26.10
อุบัติเหตุจากของมีคม เช่น มีด บาด คัตเตอร์บาด หนังสือบาด สังกะสีหรือเหล็กบาด ลวดบาด กระเป๋ากีฬา นาฬิกาเกี่ยว กระจกบาด เลื่อยบาด เล็บข่วน ถูกโดนกระดาดขูด	27	25	19	37	1	5	22	35	32	7	210	23.03
อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบ อัด กระแทก เช่น ประตูหรือชิงชัน กับเพื่อน โดนเพื่อนเหยียบ เตะ ต้อย กระแทก โดนไม้ฮ็อกกี้ โดน ลูกบอล โดนลูกซอฟท์บอล โดน ลูกฟุตบอล โดนมดตะก้อ กอล์ฟดิน สอดหนีบ ประตูหนีบ ชิงชันกำแพง ชนเสา เพื่อนปากกอนินโด โดน ปืนอัดลม	4	11	2	40	0	9	40	27	37	3	173	18.97
แมลงสัตว์กัดต่อย เช่น มึงต่อย มดกัด สุนัขกัด หนูกัด	16	12	9	26	0	0	16	24	19	5	127	13.93
อื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผุ่นเข้าตา	11	9	7	6	0	2	5	9	5	2	56	6.14
อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่าง กายจากการกระแทก เนื่องจาก เสียการทรงตัว เช่น หกล้ม ตก บันได ตกท่อ ตกรถ ตกอาคาร ข้อเท้าพลิก	1	5	9	12	0	5	7	8	9	0	56	6.14
อุบัติเหตุจากของร้อนหรือสารเคมี ลวก เช่น เล่นไฟแช็ค น้ำมันลวก น้ำร้อนลวก เล่นพลู(ไฟลวก)	2	3	2	11	0	10	13	7	4	0	52	5.70
รวม	90	91	70	170	3	50	130	140	137	31	912	100.00

จากตารางที่ 23 เมื่อศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2538 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ ที่พบมากที่สุดและรองลงมา ถิ่นน้อยที่สุด เมื่อรวมทั้งปี แยกเป็นรายเดือน จากเดือน มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์ และมีนาคม ตามลำดับ คือ

อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง พบ 29, 26, 22, 38, 2, 19, 27, 30, 31 และ 14 ครั้ง รวมเป็น 238 ครั้งหรือร้อยละ 26.10

อุบัติเหตุจากของมีคม พบ 27, 25, 19, 37, 1, 5, 22, 35, 32 และ 7 ครั้ง รวมเป็น 210 ครั้งหรือร้อยละ 23.03

อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบ อัด กระแทก พบ 4, 11, 2, 40, 0, 9, 40, 27, 37 และ 3 ครั้ง รวมเป็น 173 ครั้งหรือร้อยละ 18.97

อุบัติเหตุที่เกิดจากแมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้งต่อย มดกัด สุนัขกัด หนูกัด พบ 16, 12, 9, 26, 0, 0, 16, 24, 19 และ 5 ครั้ง รวมเป็น 127 ครั้งหรือร้อยละ 13.93

อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่างกายจากการกระแทก เนื่องจากเสียการทรงตัว พบ 1, 5, 9, 12, 0, 5, 7, 8, 9 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 56 ครั้งหรือร้อยละ 6.14

อุบัติเหตุที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผื่นเข้าตา พบ 11, 9, 7, 6, 0, 2, 5, 9, 5 และ 2 ครั้ง รวมเป็น 56 ครั้งหรือร้อยละ 6.14

อุบัติเหตุที่เกิดจากของร้อนหรือสารเคมีลวก พบ 2, 3, 2, 11, 0, 10, 13, 7, 4 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 52 ครั้งหรือร้อยละ 5.70

สำหรับในปีการศึกษา 2538 เดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการเนื่องจากอุบัติเหตุ มากที่สุดคือเดือนกันยายน จำนวน 170 ครั้ง น้อยที่สุดคือเดือนตุลาคม จำนวน 3 ครั้ง

ตารางที่ 24 ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นจำนวนครั้ง) จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2539

ลักษณะของอุบัติเหตุ	มี.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
อุบัติเหตุจากของมีคม เช่น มีด บาด คัตเตอร์บาด หนังสือบาด สังกะสีหรือเหล็กบาด ลวดบาด กระเป๋ากีฬาว นาฬิกาเกี่ยว กระจกบาด เลื่อยบาด เล็บข่วน ถูกโดนกระดาดชพราย	14	21	17	31	0	29	32	24	33	2	203	27.32
อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบ ชัด กระแทก เช่น ประทะหรือวิ่งชน กับเพื่อน โดนเพื่อนเหยียบ เตะ ตอย กระแทก โดนไม้ฮ็อกกี้ โดน ลูกฮอกกี้ โดนลูกซอฟท์บอล โดน ลูกฟุตบอล โหม่งเตะกร้อ กล้องดิน สอดหนีบ ประตุนีบ วิ่งชนกำแพง ชนเสา เพื่อนปาก้อนหินโดน โดน ปืนอัดลม	10	14	13	53	0	9	10	16	20	0	145	19.52
อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง เช่น ตะปูตำ เลื่อยตำ ดินสอดหรือ ปากกาทิ่มแทง	7	9	7	16	0	15	9	19	24	2	108	14.54
อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่าง กายจากการกระแทก เนื่องจาก เสียการทรงตัว เช่น หกล้ม ตก บันได ตกท่อ ตกรถ ตกอาคาร ข้อเท้าพลิก	4	6	8	34	0	3	14	17	19	0	105	14.13
แมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้งต่อย มดกัด สุนัขกัด หนูกัด	9	7	7	9	0	11	15	14	16	0	88	11.84
อื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผื่นเข้าตา	3	4	4	9	0	8	9	12	14	0	63	8.48
อุบัติเหตุจากของร้อนหรือสารเคมี ลวก เช่น เล่นไฟแช็ค น้ำมันลวก น้ำร้อนลวก เล่นพลู(ไฟลวก)	3	2	4	5	0	3	5	2	7	0	31	4.17
รวม	50	63	60	157	0	78	94	104	133	4	743	100.00

จากตารางที่ 24 เมื่อศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2539 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ ที่พบมากที่สุดและรองลงมา ถึงน้อยที่สุด เมื่อรวมทั้งปี แยกเป็นรายเดือน จากเดือน มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์ และมีนาคม ตามลำดับ คือ

อุบัติเหตุจากของมีคม พบ 14, 21, 17, 31, 0, 29, 32, 24, 33 และ 2 ครั้ง รวมเป็น 203 ครั้งหรือร้อยละ 27.32

อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบอัด กระแทก พบ 10, 14, 13, 53, 0, 9, 10, 16, 20 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 145 ครั้งหรือร้อยละ 19.52

อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง พบ 7, 9, 7, 16, 0, 15, 9, 19, 24 และ 2 ครั้ง รวมเป็น 108 ครั้งหรือร้อยละ 14.54

อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่างกายจากการกระแทก เนื่องจากเสียการทรงตัว พบ 4, 6, 8, 34, 0, 3, 14, 17, 19 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 105 ครั้งหรือร้อยละ 14.13

อุบัติเหตุที่เกิดจากแมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้งต่อย มดกัด สุนัขกัด หนูกัด พบ 9, 7, 7, 9, 0, 11, 15, 14, 16 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 88 ครั้งหรือร้อยละ 11.84

อุบัติเหตุที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผื่นเข้าตา พบ 3, 4, 4, 9, 0, 8, 9, 12, 14 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 63 ครั้งหรือร้อยละ 8.48

อุบัติเหตุที่เกิดจากของร้อนหรือสารเคมีลวก พบ 3, 2, 4, 5, 0, 3, 5, 2, 7 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 31 ครั้งหรือร้อยละ 4.17

สำหรับในปีการศึกษา 2539 เดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการเนื่องจากอุบัติเหตุ มากที่สุดคือเดือนกันยายน จำนวน 157 ครั้ง น้อยที่สุดคือเดือนตุลาคม ไม่มีนักเรียนมาใช้บริการเนื่องจากอุบัติเหตุเลย

ตารางที่ 25 ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นจำนวนครั้ง) จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2540

ลักษณะของอุบัติเหตุ	มี.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
อุบัติเหตุจากถูกแรงแบบ อด กระแทก เช่น ประทะหรือวิ่งชน กับเพื่อน โดนเพื่อนเหยียบ ตะ ต๋อย กระแทก โดนไม้ฮ็อกกี้ โดน ลูกชอกกี้ โดนลูกซอฟท์บอล โดน ลูกฟุตบอล โหม่งตะกร้อ กลองดิน สอหนีบ ประตุนีบ วิ่งชนกำแพง ชนเสา เพื่อนปาก้อนหินโดน โดน ปืนอัดลม	23	44	35	55	6	34	25	56	61	4	343	32.06
อุบัติเหตุจากของมีคม เช่น มีด บาด คัตเตอร์บาด หนังสือบาด สังกะสีหรือเหล็กบาด ลวดบาด กระเป๋ากีฬาว นาฬิกาเกี่ยว กระจกบาด เลื่อยบาด เล็บข่วน ถูกโดนกระดาดทราย	35	50	49	37	1	46	19	25	46	2	310	28.97
อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่าง กายจากการกระแทก เนื่องจาก เสียการทรงตัว เช่น หกล้ม ตก บันได ตกท่อ ตกรถ ตกอาคาร ข้อเท้าพลิก	21	41	17	19	1	19	22	29	17	1	187	17.48
อุบัติเหตุจากของแหลมที่มแทง เช่น ตะปูตำ เลื่อยตำ ดินสอหรือ ปากกาที่มแทง	15	15	6	12	0	11	10	9	8	0	86	8.04
อุบัติเหตุจากของร้อนหรือสารเคมี ลวก เช่น เล่นไฟแช็ค น้ำมันลวก น้ำร้อนลวก เล่นพลู(ไฟลวก)	17	9	3	9	0	10	2	5	3	1	59	5.51
แมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้งต่อย มดกัด สุนัขกัด หนูกัด	2	9	4	6	1	12	6	7	5	0	52	4.86
อื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผุ่นเข้าตา	8	15	1	3	0	4	0	0	2	0	33	3.08
รวม	121	183	115	141	9	136	84	131	142	8	1,070	100.00

ตารางที่ 25 ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นจำนวนครั้ง) จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2540

ลักษณะของอุบัติเหตุ	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบ อัด กระแทก เช่น ประทะหรือวิ่งชน กับเพื่อน โดนเพื่อนเหยียบ เตะ ตอย กระแทก โดนไม้ฮ็อกกี้ โดน ลูกฮอกกี้ โดนลูกซอฟท์บอล โดน ลูกฟุตบอล โหม่งเตะหรือ ก่อ่งดิน สอหนีบ ประตุนีบ วิ่งชนกำแพง ชนเสา เพื่อนปาก้อนหินโดน โดน ปืนอัดลม	23	44	35	55	6	34	25	56	61	4	343	32.06
อุบัติเหตุจากของมีคม เช่น มีด บาด คัตเตอร์บาด หนังสือบาด สังกะสีหรือเหล็กบาด ลวดบาด กระเป๋ากีฬาว นาฬิกาเกี่ยว กระจกบาด เลื่อยบาด เล็บข่วน ถูกโดนกระดาดทราย	35	50	49	37	1	46	19	25	46	2	310	28.97
อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่าง กายจากการกระแทก เนื่องจาก เสียการทรงตัว เช่น หกล้ม ตก บันได ตกท่อ ตกรถ ตกอาคาร ข้อเท้าพลิก	21	41	17	19	1	19	22	29	17	1	187	17.48
อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง เช่น ตะปูตำ เลื่อยตำ ดินสอหรือ ปากกาทิ่มแทง	15	15	6	12	0	11	10	9	8	0	86	8.04
อุบัติเหตุจากของร้อนหรือสารเคมี ลวก เช่น เล่นไฟแช็ค น้ำมันลวก น้ำร้อนลวก เล่นพลู(ไฟลวก)	17	9	3	9	0	10	2	5	3	1	59	5.51
แมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้งต่อย มดกัด สุนัขกัด หนูกัด	2	9	4	6	1	12	6	7	5	0	52	4.86
อื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผุ่นเข้าตา	8	15	1	3	0	4	0	0	2	0	33	3.08
รวม	121	183	115	141	9	136	84	131	142	8	1,070	100.00

จากตารางที่ 25 เมื่อศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2540 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ ที่พบมากที่สุด และรองลงมา ถึงน้อยที่สุด เมื่อรวมทั้งปี แยกเป็นรายเดือน จากเดือน มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์ และมีนาคม ตามลำดับ คือ

อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบอัด กระแทก พบ 23, 44, 35, 55, 6, 34, 25, 56, 61 และ 4 ครั้ง รวมเป็น 343 ครั้งหรือร้อยละ 32.06

อุบัติเหตุจากของมีคม พบ 35, 50, 49, 37, 1, 46, 19, 25, 46 และ 2 ครั้ง รวมเป็น 310 ครั้งหรือร้อยละ 28.97

อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่างกายจากการกระแทก เนื่องจากเสียการทรงตัว พบ 21, 41, 17, 19, 1, 19, 22, 29, 17 และ 1 ครั้ง รวมเป็น 187 ครั้งหรือร้อยละ 17.48

อุบัติเหตุจากของแหลมที่คมแทง พบ 15, 15, 6, 12, 0, 11, 10, 9, 8 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 86 ครั้งหรือร้อยละ 8.04

อุบัติเหตุที่เกิดจากของร้อนหรือสารเคมีลวก พบ 17, 9, 3, 9, 0, 10, 2, 5, 3 และ 1 ครั้ง รวมเป็น 59 ครั้งหรือร้อยละ 5.51

อุบัติเหตุที่เกิดจากแมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้งต่อย มดกัด สุนัขกัด หนูกัด พบ 2, 9, 4, 6, 1, 12, 6, 7, 5 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 52 ครั้งหรือร้อยละ 4.86

อุบัติเหตุที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผื่นเข้าตา พบ 8, 15, 1, 3, 0, 4, 0, 0, 2 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 33 ครั้งหรือร้อยละ 3.08

สำหรับในปีการศึกษา 2540 เดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการเนื่องจากอุบัติเหตุ มากที่สุดคือเดือนกรกฎาคม จำนวน 183 ครั้ง น้อยที่สุดคือเดือนมีนาคม จำนวน 8 ครั้ง

ตารางที่ 26 ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ (เป็นจำนวนครั้ง) จำแนกเป็นรายเดือน ในปีการศึกษา 2541

ลักษณะของอุบัติเหตุ	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	ร้อยละ
อุบัติเหตุจากของมีคม เช่น มีด บาด คัดเตอร์บาด หนังสือบาด สังกะสีหรือเหล็กบาด ลวดบาด กระเป๋าเกี่ยว นาฬิกาเกี่ยว กระຈกบาด เลื่อยบาด เล็บข่วน ฎโดนกระดาดษทราย	36	31	36	35	0	39	12	46	48	2	285	28.16
อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่างกายจากการกระแทก เนื่องจาก เสียการทรงตัว เช่น หกล้ม ตก บันได ตกท่อ ตกรถ ตกอาคาร ช้อเท้าพลิก	29	19	27	27	0	46	21	36	51	3	259	25.59
อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบ ชัด กระทบ เช่น ประทะหรือวิ่งชน กับเพื่อน โดนเพื่อนเหยียบ เตะ ต่อย กระทบ โดนไม้ฮ้อกก็ โดน ลูกชอกก็ โดนลูกชอฟท์บอล โดน ลูกฟุตบอล โหม่งเตะกร้อ กลองดิน สอหนีบ ประตุนีบ ริงชนกำแพง ชนเสา เพื่อนปาก้อนหินโดน โดน ปืนอัดลม	29	23	47	19	2	27	19	29	33	2	230	22.73
อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง เช่น ตะปูตำ เลื่อยตำ ดินสอหรือ ปากกาทิ่มแทง	16	9	9	5	0	17	9	16	15	0	96	9.49
แมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้งต่อย มดกัด สุนัขกัด หนูกัด	7	9	7	1	0	12	9	11	8	0	64	6.32
อุบัติเหตุจากของร้อนหรือสารเคมี ลวก เช่น เล่นไฟแช็ค น้ำมันลวก น้ำร้อนลวก เล่นพลู(ไฟลวก)	7	7	11	10	0	10	6	4	8	0	63	6.23
อื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผุ่นเข้าตา	2	0	6	1	0	2	2	1	1	0	15	1.48
รวม	126	98	143	98	2	153	78	143	164	7	1,012	100.00

จากตารางที่ 26 เมื่อศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2541 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ ที่พบมากที่สุด และรองลงมา ถึงน้อยที่สุด เมื่อรวมทั้งปี แยกเป็นรายเดือน จากเดือน มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์ และมีนาคม ตามลำดับ คือ

อุบัติเหตุจากของมีคม พบ 36, 31, 36, 35, 0, 39, 12, 46, 48 และ 2 ครั้ง รวมเป็น 285 ครั้งหรือร้อยละ 28.16

อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บของร่างกายจากการกระแทก เนื่องจากเสียการทรงตัว พบ 29, 19, 27, 27, 0, 46, 21, 36, 51 และ 3 ครั้ง รวมเป็น 259 ครั้งหรือร้อยละ 25.59

อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบอัด กระแทก พบ 29, 23, 47, 19, 2, 27, 19, 29, 33 และ 2 ครั้ง รวมเป็น 230 ครั้งหรือร้อยละ 22.73

อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง พบ 16, 9, 9, 5, 0, 17, 9, 16, 15 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 96 ครั้งหรือร้อยละ 9.49

อุบัติเหตุที่เกิดจากแมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้งต่อย มดกัด สุนัขกัด หนูกัด พบ 7, 9, 7, 1, 0, 12, 9, 11, 8 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 64 ครั้งหรือร้อยละ 6.32

อุบัติเหตุที่เกิดจากของร้อนหรือสารเคมีลวก พบ 7, 7, 11, 10, 0, 10, 6, 4, 8 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 63 ครั้งหรือร้อยละ 6.23

อุบัติเหตุที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น รองเท้ากัด ผุนเข้าตา พบ 2, 0, 6, 1, 0, 2, 2, 1, 1 และ 0 ครั้ง รวมเป็น 15 ครั้งหรือร้อยละ 1.48

สำหรับในปีการศึกษา 2541 เดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการเนื่องจากอุบัติเหตุ มากที่สุดคือเดือนกุมภาพันธ์ จำนวน 164 ครั้ง น้อยที่สุดคือเดือนตุลาคม จำนวน 2 ครั้ง

5. สาเหตุของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ

5.1 สาเหตุของอุบัติเหตุโดยรวม ของนักเรียนที่มาใช้บริการ ระหว่าง
ปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) – ปีการศึกษา 2541
(ตารางที่ 27 และแผนภูมิที่ 4)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

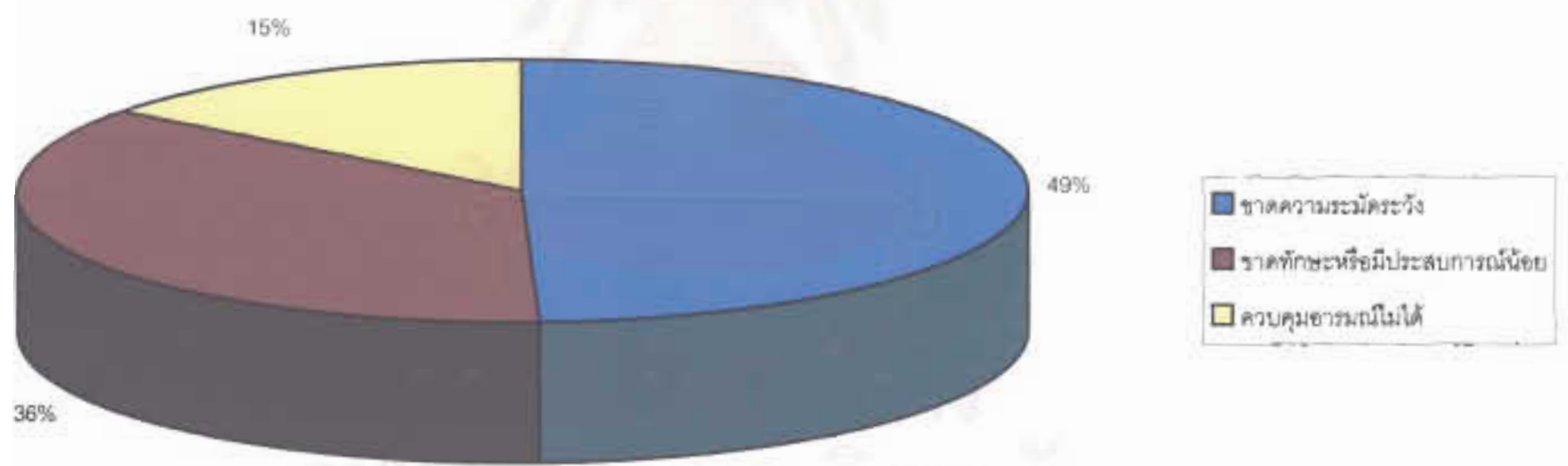
ตารางที่ 27 สาเหตุของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) - ปีการศึกษา 2541

สาเหตุ	2539 (เฉพาะ ภาค ปลาย)	ร้อยละ	2540	ร้อยละ	2541	ร้อยละ	รวม 2 ปี ครึ่ง	ร้อยละ
ขาดความระมัดระวัง	221	53.51	513	47.94	498	49.21	1,333	49.48
ขาดทักษะหรือมีประสบการณ์น้อย	137	33.17	380	35.51	385	38.04	971	36.02
ควบคุมอารมณ์ไม่ได้	55	13.32	177	16.54	129	12.75	391	14.50
รวม	413	100.00	1,070	100.00	1,012	100.00	2,695	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 4

สาเหตุของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ
ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) - ปีการศึกษา 2541

จากตารางที่ 27 และแผนภูมิที่ 4 พบว่า ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) ถึงปีการศึกษา 2541 สาเหตุของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการ เรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เมื่อคิดรวมทั้ง 2 ปี ครั้ง ได้แก่

ขาดความระมัดระวัง จำนวน 1,333 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49.48

ขาดทักษะหรือมีประสบการณ์น้อย จำนวน 971 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.02

ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ จำนวน 391 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.50

เมื่อคิดแยกในแต่ละปีการศึกษา พบว่า ข้อมูลสอดคล้องกันกับภาพรวม คือ สาเหตุของอุบัติเหตุที่พบในแต่ละปีการศึกษานั้น มีลำดับความถี่เหมือนกับเมื่อรวมทั้ง 3 ปี ดังนี้

ในปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) พบว่า

ขาดความระมัดระวัง จำนวน 221 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.51

ขาดทักษะหรือมีประสบการณ์น้อย จำนวน 137 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ

33.17

ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ จำนวน 55 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.32

ในปีการศึกษา 2540 พบว่า

ขาดความระมัดระวัง จำนวน 513 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.94

ขาดทักษะหรือมีประสบการณ์น้อย จำนวน 380 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ

35.51

ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ จำนวน 177 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.54

ในปีการศึกษา 2541 พบว่า

ขาดความระมัดระวัง จำนวน 498 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49.21

ขาดทักษะหรือมีประสบการณ์น้อย จำนวน 385 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ
38.04

ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ จำนวน 129 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.75

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ

6.1 การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ เมื่อเจ็บป่วย
ทั่วไป (ไม่รวมอุบัติเหตุ) ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาค
ปลาย) – ปีการศึกษา 2541 (ตารางที่ 28 และแผนภูมิที่ 5)

6.2 การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ เมื่อเกิด
อุบัติเหตุ ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) – ปี
การศึกษา 2541 (ตารางที่ 29 และแผนภูมิที่ 6)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ เมื่อเจ็บป่วยทั่วไป (ไม่รวมอุบัติเหตุ) ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) - ปีการศึกษา 2541

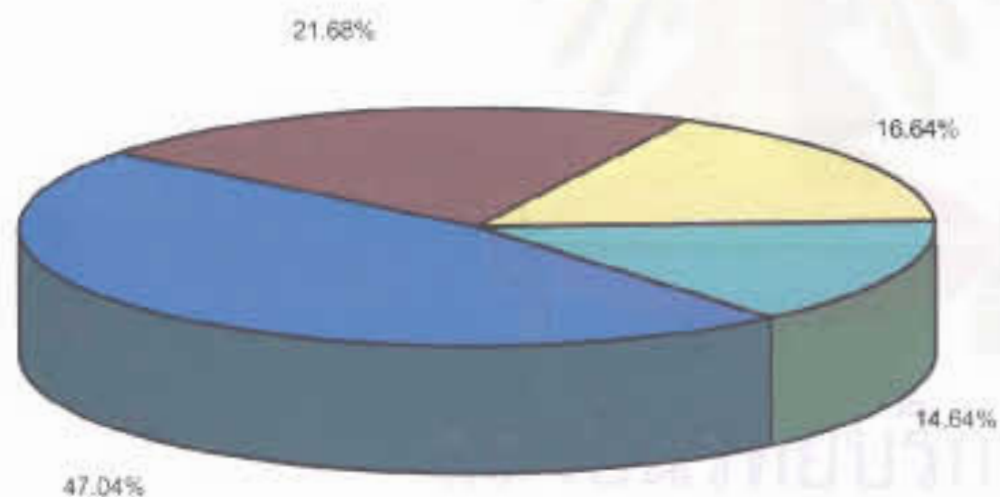
วิธีการปฏิบัติตน	2539 (เฉพาะ ภาค ปลาย)	ร้อยละ	2540	ร้อยละ	2541	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
ใช้ทั้งยาและปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้ การเจ็บป่วยดีขึ้น	958	40.91	2,211	48.50	2,110	48.93	5,368	47.04
ใช้ยาสามัญเอง เช่น รับประทานยาแก้ปวด ลดไข้ ลดน้ำมูก ยาธาตุ ทายาน้ำแก้แพ้	570	24.34	956	20.97	903	20.94	2,474	21.68
ไม่ใช้ยา แต่ปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้ การเจ็บป่วยดีขึ้น เช่น พักผ่อน นอนพัก รับประทาน อาหารให้เป็นเวลา	420	17.93	743	16.30	702	16.28	1,899	16.64
ไม่ทำอะไรเลย	394	16.82	649	14.24	597	13.85	1,671	14.64
รวม	2,342	100.00	4,559	100.00	4,312	100.00	11,413	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 5

การปฏิบัติคนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ เมื่อเจ็บป่วยทั่วไป (ไม่รวมอุบัติเหตุ)

ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) - ปีการศึกษา 2541

- ใช้ทั้งยาและปฏิบัติคนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้การเจ็บป่วยดีขึ้น
- ใช้ยาสามัญเอง เช่น รับประทานยาแก้ปวด ลดไข้ สดน้ำมูก ธาราตุ ทายาแก้แพ้
- ไม่ใช้ยา แต่ปฏิบัติคนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้การเจ็บป่วยดีขึ้น เช่น พักผ่อน นอนพัก รับประทานอาหารให้เป็นเวลา
- ไม่ทำอะไรเลย

จากตารางที่ 28 และแผนภูมิที่ 5 พบว่า ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) ถึงปีการศึกษา 2541 การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ เมื่อเจ็บป่วยทั่วไป (ไม่รวมอุบัติเหตุ) เรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เมื่อคิดรวมทั้ง 2 ปีครึ่ง ได้แก่

ใช้ทั้งยาและปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้การเจ็บป่วยดีขึ้น จำนวน 5,368 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.04

ใช้ยาสามัญเอง เช่น รับประทานยาแก้ปวด ลดไข้ ลดน้ำมูก ยาธาตุ ทายาแก้แพ้ จำนวน 2,474 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.68

ไม่ใช้ยา แต่ปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้อาการเจ็บป่วยดีขึ้น เช่น พักผ่อน นอนพัก รับประทานอาหารให้เป็นเวลา จำนวน 1,899 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.64

ไม่ทำอะไรเลย จำนวน 1,671 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.64

เมื่อคิดแยกในแต่ละปีการศึกษา พบว่า ข้อมูลสอดคล้องกันกับภาพรวม คือ การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ เมื่อเจ็บป่วยทั่วไป ในแต่ละปีการศึกษานั้น มีลำดับเหมือนกับเมื่อรวมทั้ง 3 ปี ดังนี้

ในปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) พบว่า

ใช้ทั้งยาและปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้การเจ็บป่วยดีขึ้น จำนวน 958 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.91

ใช้ยาสามัญเอง เช่น รับประทานยาแก้ปวด ลดไข้ ลดน้ำมูก ยาธาตุ ทายาแก้แพ้ จำนวน 570 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.34

ไม่ใช้ยา แต่ปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้อาการเจ็บป่วยดีขึ้น เช่น พักผ่อน นอนพัก รับประทานอาหารให้เป็นเวลา จำนวน 420 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.93

ไม่ทำอะไรเลย จำนวน 394 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.82

ในปีการศึกษา 2540 พบว่า

ใช้ทั้งยาและปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้การเจ็บป่วยดีขึ้น จำนวน 2,211 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.50

ใช้ยาสามัญเอง เช่น รับประทานยาแก้ปวด ลดไข้ ลดน้ำมูก ยาธาตุ ทายาแก้แพ้ จำนวน 956 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.97

ไม่ใช้ยา แต่ปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้อาการเจ็บป่วยดีขึ้น เช่น พักผ่อน นอนพัก รับประทานอาหารให้เป็นเวลา จำนวน 743 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.30

ไม่ทำอะไรเลย จำนวน 649 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.24

ในปีการศึกษา 2541 พบว่า

ใช้ทั้งยาและปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้การเจ็บป่วยดีขึ้น จำนวน 2,110 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.93

ใช้ยาสามัญเอง เช่น รับประทานยาแก้ปวด ลดไข้ ลดน้ำมูก ยาธาตุ ทายาแก้แพ้ จำนวน 903 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.94

ไม่ใช้ยา แต่ปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้อาการเจ็บป่วยดีขึ้น เช่น พักผ่อน นอนพัก รับประทานอาหารให้เป็นเวลา จำนวน 702 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.28

ไม่ทำอะไรเลย จำนวน 597 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.85

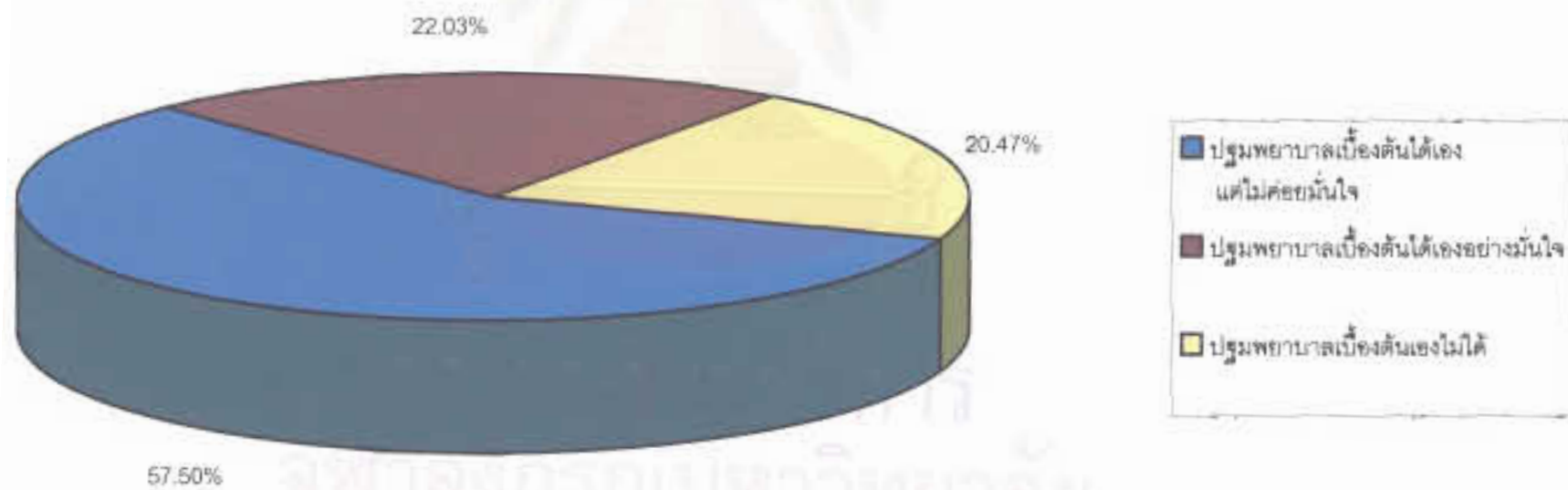
ตารางที่ 29 การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ เมื่อเกิดอุบัติเหตุ ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) - ปีการศึกษา 2541

วิธีการปฏิบัติตน	2539 (เฉพาะ ภาค ปลาย)	ร้อยละ	2540	ร้อยละ	2541	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
ปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เอง แต่ไม่ค่อยมั่นใจ	218	52.78	609	56.92	613	60.57	1,550	57.50
ปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เองอย่างมั่นใจ	99	23.97	243	22.71	205	20.26	594	22.03
ปฐมพยาบาลเบื้องต้นเองไม่ได้	96	23.24	218	20.37	194	19.17	552	20.47
รวม	413	100.00	1,070	100.00	1,012	100.00	2,695	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 6

การปฏิบัติตนเบื้องต้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ของนักเรียนที่มาใช้บริการ
ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) - ปีการศึกษา 2541

จากตารางที่ 29 และแผนภูมิที่ 6 พบว่า ระหว่างปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) ถึงปีการศึกษา 2541 การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ เมื่อเกิดอุบัติเหตุ เรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เมื่อคิดรวมทั้ง 2 ปีครึ่ง ได้แก่

ปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เอง แต่ไม่ค่อยมั่นใจ จำนวน 1,550 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 57.50

ปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เองอย่างมั่นใจ จำนวน 594 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.03

ปฐมพยาบาลเบื้องต้นเองไม่ได้ จำนวน 552 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.47

เมื่อคิดแยกในแต่ละปีการศึกษา พบว่า ข้อมูลสอดคล้องกันกับภาพรวม คือ การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ เมื่อเกิดอุบัติเหตุ ในแต่ละปีการศึกษานั้น มีลำดับเหมือนกับเมื่อรวมทั้ง 3 ปี ดังนี้

ในปีการศึกษา 2539 (เฉพาะภาคปลาย) พบว่า

ปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เอง แต่ไม่ค่อยมั่นใจ จำนวน 218 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.78

ปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เองอย่างมั่นใจ จำนวน 99 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.97

ปฐมพยาบาลเบื้องต้นเองไม่ได้ จำนวน 96 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.24

ในปีการศึกษา 2540 พบว่า

ปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เอง แต่ไม่ค่อยมั่นใจ จำนวน 609 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 56.92

ปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เองอย่างมั่นใจ จำนวน 243 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.71

ปฐมพยาบาลเบื้องต้นเองไม่ได้ จำนวน 218 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.37

ในปีการศึกษา 2541 พบว่า

ปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เอง แต่ไม่ค่อยมั่นใจ จำนวน 613 ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ 60.57

ปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เองอย่างมั่นใจ จำนวน 594 ครั้ง คิดเป็น
ร้อยละ 20.26

ปฐมพยาบาลเบื้องต้นเองไม่ได้ จำนวน 552 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.17

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7. การดูแลนักเรียนเมื่อมาใช้บริการ

7.1 การดูแลนักเรียน เมื่อมาใช้บริการด้านสุขภาพที่หน่วยอนามัย
ระหว่างปีการศึกษา 2536 – ปีการศึกษา 2541 (ตารางที่ 30
และแผนภูมิที่ 7)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

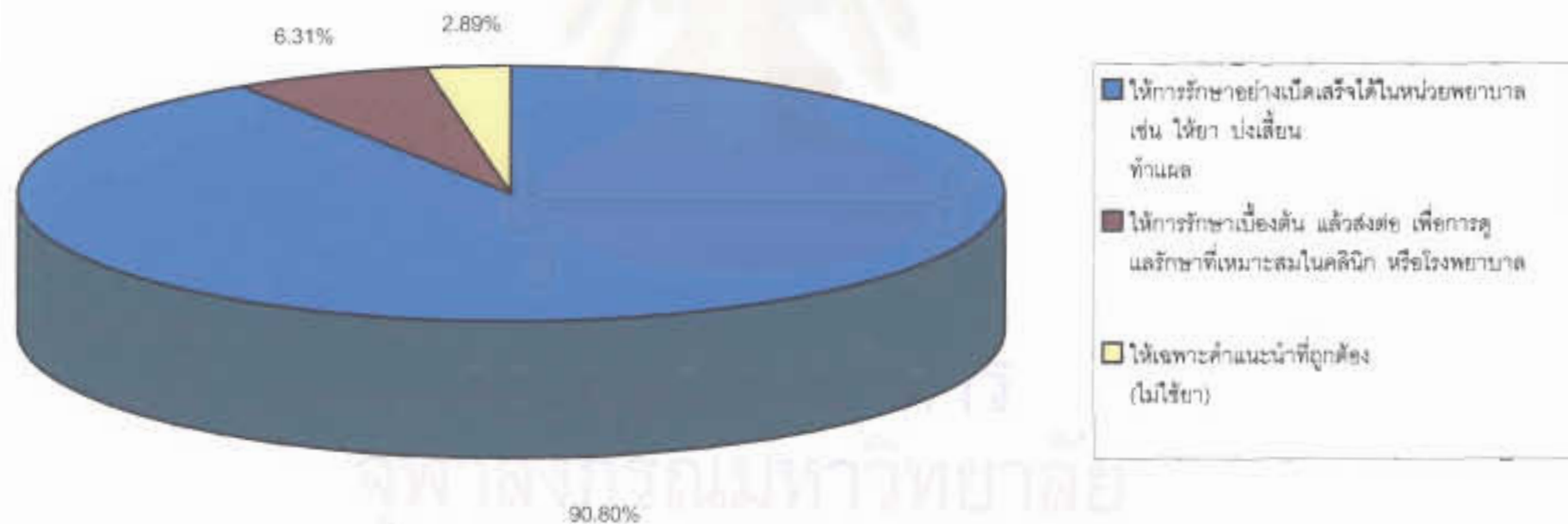
ตารางที่ 30 การดูแลนักเรียน เมื่อมาใช้บริการด้านสุขภาพที่หน่วยอนามัย ระหว่างปีการศึกษา 2536 - 2541

ปีการศึกษา	2536		2537		2538		2539		2540		2541		รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	เฉลี่ยปีละ	ร้อยละ
ให้การรักษาย่างเบ็ดเสร็จได้ในหน่วย พยาบาล เช่น ให้อา ยา ปังเสียน ทำแผล	5,597	90.80	5,623	95.81	5,890	96.89	4,928	96.36	5,427	96.41	5,160	96.92	32,625	5,437.50	95.45
ให้การรักษาเบื้องต้น แล้วส่งต่อ เพื่อ การดูแลรักษาที่เหมาะสมในคลินิก หรือ โรงพยาบาล	389	6.31	122	2.08	92	1.51	98	1.92	90	1.60	83	1.56	874	145.67	2.56
ให้เฉพาะคำแนะนำที่ถูกต้อง (ไม่ใช้ยา)	178	2.89	124	2.11	97	1.60	88	1.72	112	1.99	81	1.52	680	113.33	1.99
รวม	6,164	100.00	5,869	100.00	6,079	100.00	5,114	100.00	5,629	100.00	5,324	100.00	34,179	5,696.50	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 7

การดูแลนักเรียนที่มาใช้บริการที่หน่วยอนามัย ระหว่างปีการศึกษา 2536 - ปีการศึกษา 2541

จากตารางที่ 30 และแผนภูมิที่ 7 พบว่า ระหว่างปีการศึกษา 2536 ถึงปีการศึกษา 2541 การดูแลนักเรียนเมื่อมาใช้บริการด้านสุขภาพที่หน่วยอนามัย เรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เมื่อคิดรวมทั้ง 6 ปี ได้แก่

ให้การรักษาอย่างเบ็ดเสร็จได้ในหน่วยอนามัย เช่น ให้อา บ่งเสี้ยน ทำแผล จำนวน 32,625 ครั้ง เฉลี่ยปีละ 5,437.50 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 95.45

ให้การรักษาเบื้องต้น แล้วส่งต่อ เพื่อการดูแลรักษาที่เหมาะสมในคลินิก หรือโรงพยาบาล จำนวน 874 ครั้ง เฉลี่ยปีละ 145.67 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.56

ให้เฉพาะคำแนะนำที่ถูกต้อง (ไม่ให้อา) จำนวน 680 ครั้ง เฉลี่ยปีละ 113.33 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.99

เมื่อคิดแยกในแต่ละปีการศึกษา พบว่า ข้อมูลสอดคล้องกันกับภาพรวม คือ การดูแลนักเรียนเมื่อมาใช้บริการด้านสุขภาพที่หน่วยอนามัย ในแต่ละปีการศึกษานั้น มีลำดับที่สอดคล้องกันกับเมื่อรวมทั้ง 6 ปี โดยมีการสลับในอันดับ 2 และอันดับ 3 อยู่บ้างในบางปี ดังนี้

ในปีการศึกษา 2536 พบว่า

ให้การรักษาอย่างเบ็ดเสร็จได้ในหน่วยอนามัย เช่น ให้อา บ่งเสี้ยน ทำแผล จำนวน 5,597 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 90.80

ให้การรักษาเบื้องต้น แล้วส่งต่อ เพื่อการดูแลรักษาที่เหมาะสมในคลินิก หรือโรงพยาบาล จำนวน 389 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.31

ให้เฉพาะคำแนะนำที่ถูกต้อง (ไม่ให้อา) จำนวน 178 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.89

ในปีการศึกษา 2537 พบว่า

ให้การรักษารูปแบบเปิดเสรีได้ในหน่วยอนามัย เช่น ให้อา บ่งเสี้ยน
ทำแผล จำนวน 5,623 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 95.81

ให้เฉพาะคำแนะนำที่ถูกต้อง (ไม่ให้อา) จำนวน 124 ครั้ง คิดเป็น
ร้อยละ 2.11

ให้การรักษาเบื้องต้น แล้วส่งต่อ เพื่อการดูแลรักษาที่เหมาะสมในคลินิก
หรือโรงพยาบาล จำนวน 122 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.08

ในปีการศึกษา 2538 พบว่า

ให้การรักษารูปแบบเปิดเสรีได้ในหน่วยอนามัย เช่น ให้อา บ่งเสี้ยน
ทำแผล จำนวน 5,890 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 96.89

ให้เฉพาะคำแนะนำที่ถูกต้อง (ไม่ให้อา) จำนวน 97 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ
1.60

ให้การรักษาเบื้องต้น แล้วส่งต่อ เพื่อการดูแลรักษาที่เหมาะสมในคลินิก
หรือโรงพยาบาล จำนวน 92 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.51

ในปีการศึกษา 2539 พบว่า

ให้การรักษารูปแบบเปิดเสรีได้ในหน่วยอนามัย เช่น ให้อา บ่งเสี้ยน
ทำแผล จำนวน 4,928 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 96.36

ให้การรักษาเบื้องต้น แล้วส่งต่อ เพื่อการดูแลรักษาที่เหมาะสมในคลินิก
หรือโรงพยาบาล จำนวน 98 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.92

ให้เฉพาะคำแนะนำที่ถูกต้อง (ไม่ให้อา) จำนวน 88 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ
1.72

ในปีการศึกษา 2540 พบว่า

ให้การรักษารูปแบบเปิดเสรีได้ในหน่วยอนามัย เช่น ให้อา บ่งเสี้ยน
ทำแผล จำนวน 5,427 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 96.41

ให้เฉพาะคำแนะนำที่ถูกต้อง (ไม่ให้อา) จำนวน 112 ครั้ง คิดเป็นร้อย
ละ 1.99

ให้การรักษาเบื้องต้น แล้วส่งต่อ เพื่อการดูแลรักษาที่เหมาะสมในคลินิก
หรือโรงพยาบาล จำนวน 90 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.60

ในปีการศึกษา 2541 พบว่า

ให้การรักษาอย่างเบ็ดเสร็จได้ในหน่วยอนามัย เช่น ให้อา บ่งเสี้ยน
ทำแผล จำนวน 5,160 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 96.92

ให้การรักษาเบื้องต้น แล้วส่งต่อ เพื่อการดูแลรักษาที่เหมาะสมในคลินิก
หรือโรงพยาบาล จำนวน 83 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.56

ให้เฉพาะคำแนะนำที่ถูกต้อง (ไม่ให้อา) จำนวน 81 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ
1.52

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการให้บริการด้านสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม โดยวิเคราะห์ปริมาณของการให้บริการ ลักษณะของความเจ็บป่วย สาเหตุของการเจ็บป่วย การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ระดับชั้น ม. 1 – ม. 6 ปีการศึกษา 2536 – 2541 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ที่มาใช้บริการของหน่วยอนามัยของโรงเรียนในช่วงปีการศึกษา 2536 – 2541 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากบันทึกรายงานการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการของหน่วยอนามัยโรงเรียน ในช่วงปีการศึกษา 2536 – 2541 แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าร้อยละ และค่ามัธยิมเลขคณิต

สรุปผลการวิจัย

สภาพการให้บริการด้านสุขภาพของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ในช่วงระยะเวลา 6 ปี คือ ระหว่างปีการศึกษา 2536 ถึงปีการศึกษา 2541 พบว่า

1. ปริมาณการให้บริการ

จากการวิจัย พบว่า ในระยะเวลา 6 ปี (ปีการศึกษา 2536 – ปีการศึกษา 2541) นักเรียนใช้บริการด้านสุขภาพที่หน่วยอนามัยของโรงเรียน จำนวน 34,179 ครั้ง เฉลี่ยปีละ 5,696.50 ครั้ง ในแต่ละปี เปิดให้บริการ ประมาณ 170 วัน ดังนั้น อัตราการให้บริการด้านสุขภาพของนักเรียนจึงมี ประมาณวันละ 34 ครั้ง

ระดับชั้นที่ใช้บริการมากที่สุดคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 24.50 ของการให้บริการทั้งหมด รองลงมาอันดับสองคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 18.90 รองลงมาอันดับสามคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 16.09 น้อยที่สุดคือระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 11.51

ปีการศึกษาที่นักเรียนใช้บริการมากที่สุดคือ ปีการศึกษา 2536 มีผู้มาใช้บริการทั้งสิ้น 6,164 ครั้ง ปีการศึกษาที่มีผู้มาใช้บริการน้อยที่สุดคือ ปีการศึกษา 2539 จำนวน 5,114 ครั้ง

เมื่อพิจารณาเป็นรายเดือน จะพบว่า เดือนที่นักเรียนใช้บริการด้านสุขภาพมากที่สุดคือ เดือนกุมภาพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 14.39 เดือนที่นักเรียนใช้บริการด้านสุขภาพน้อยที่สุดคือ เดือนตุลาคม คิดเป็นร้อยละ 0.65

2. อาการหรือลักษณะความเจ็บป่วย

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 – ปีการศึกษา 2541 รวม 6 ปี อาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการมากที่สุดคือ ปวดศีรษะ คิดเป็นร้อยละ 16.81 รองลงมาอันดับสองคือ อุบัติเหตุ – บาดแผล คิดเป็นร้อยละ 16.51 รองลงมาอันดับสามคือ ไข้ คิดเป็นร้อยละ 13.66

จากการวิจัย พบว่า อาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่ใช้บริการด้านสุขภาพในระยะ 6 ปี ที่พบมากที่สุด 10 อันดับแรก มีดังนี้

อันดับที่ 1	ปวดศีรษะ	คิดเป็นร้อยละ	16.81
อันดับที่ 2	อุบัติเหตุ - บาดแผล	คิดเป็นร้อยละ	16.51
อันดับที่ 3	ไข้	คิดเป็นร้อยละ	13.66
อันดับที่ 4	คัดจมูก แพ้อากาศ	คิดเป็นร้อยละ	10.82
อันดับที่ 5	ปวดท้องทั่วไป	คิดเป็นร้อยละ	10.07
อันดับที่ 6	ปวดท้องประจำเดือน	คิดเป็นร้อยละ	6.63
อันดับที่ 7	ท้องเสีย	คิดเป็นร้อยละ	6.20
อันดับที่ 8	ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	คิดเป็นร้อยละ	5.70
อันดับที่ 9	ไอ เจ็บคอ	คิดเป็นร้อยละ	4.64
อันดับที่ 10	ผื่นคัน ลมพิษ	คิดเป็นร้อยละ	3.29

อาการหรือลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่ใช้บริการด้านสุขภาพในระยะ 6 ปี ที่พบน้อยที่สุดคือ

คางทูม	พบ 1 ครั้ง
อีสุกอีใส	พบ 4 ครั้ง
ลมชัก	พบ 7 ครั้ง

3. สาเหตุการเจ็บป่วย ไม่รวมอุบัติเหตุ

หน่วยอนามัยได้เริ่มวางแผนเก็บข้อมูลด้านนี้ตั้งแต่ภาคปลาย ปีการศึกษา 2539 เป็นต้นมา ดังนั้น ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการเจ็บป่วยของนักเรียนโดยไม่รวมอุบัติเหตุ จึงเป็นข้อมูลตั้งแต่ภาคปลาย ปีการศึกษา 2539 ถึงปีการศึกษา 2541 รวมสองปีครึ่ง

จากการวิจัย พบว่า สาเหตุการเจ็บป่วยมากที่สุดคือ เครียด วิตกกังวล นอนดึก พักผ่อนไม่พอ คิดเป็นร้อยละ 24.84

รองลงมาอันดับสอง คือ ความผิดปกติของอาหารและการรับประทาน คิดเป็นร้อยละ 23.17

รองลงมาอันดับสาม คือ โรคประจำตัว เช่น หอบหืด ภาวะแพ้อาหาร อักเสบ ไชน์สอักเสบ ภูมิแพ้ ไมเกรน คิดเป็นร้อยละ 18.56

4. ลักษณะของอุบัติเหตุ

จากการวิจัย พบว่า ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่มาใช้บริการในระหว่างปีการศึกษา 2536 ถึงปีการศึกษา 2541 มากที่สุดคือ อุบัติเหตุจากของมีคม เช่น มีดบาด คัตเตอร์บาด หนังสือนวด สังกะสีบาด กระเป๋าเกี่ยว นาฬิกาเกี่ยว กระจกบาด เลื่อยบาด เล็บข่วน ฤดูโดนกระดาดชทราย คิดเป็นร้อยละ 24.76

รองลงมาอันดับสองคือ อุบัติเหตุจากถูกแรงบีบอัด กระแทก เช่น ปะทะหรือวิ่งชนกับเพื่อน โดนเพื่อนเหยียบ ตะ ต่อย โดนไม้ฮอกกี้ โดนลูกฮอกกี้ โดนลูกซอฟท์บอล โดนลูกฟุตบอล โหม่งตะกร้อ กลองดินสอหนีบ ประตูหนีบ วิ่งชนกำแพง ชนเสา เพื่อนปาก้อนหินโดน โดนปืนอัดลม คิดเป็นร้อยละ 19.85

รองลงมาอันดับสาม คือ อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง เช่น ตะปูตำ เลียนตำ ดินสอหรือปากกาทิ่มแทง คิดเป็นร้อยละ 18.42

5. สาเหตุของอุบัติเหตุ

ในด้านสาเหตุของอุบัติเหตุ หน่วยอนามัยได้เริ่มวางแผนเก็บข้อมูลด้านนี้ตั้งแต่ภาคปลาย ปีการศึกษา 2539 เป็นต้นมา ดังนั้น ข้อมูลด้านนี้จึงเป็นข้อมูลตั้งแต่ภาคปลาย ปีการศึกษา 2539 ถึงปีการศึกษา 2541 รวมสองปีครึ่ง

จากการวิจัย พบว่า สาเหตุของอุบัติเหตุมากที่สุด คือ ขาดความรู้ ระวัง คิดเป็นร้อยละ 49.48 รองลงมาอันดับสองคือ ขาดทักษะหรือมี

ประสบการณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 36.02 รองลงมาอันดับสามคือ ควบคุม
อารมณ์ไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 14.56

6. การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ

6.1 การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนเมื่อเจ็บป่วยทั่วไป (ไม่รวมอุบัติเหตุ)

6.2 การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

จากการวิจัย พบว่า ตั้งแต่ภาคปลาย ปีการศึกษา 2539 ถึงปีการศึกษา
2541 รวมสองปีครึ่ง นักเรียนที่มาใช้บริการ มีวิธีการปฏิบัติตนเบื้องต้นเมื่อ
เจ็บป่วยทั่วไป (ไม่รวมอุบัติเหตุ) มากที่สุดคือ การใช้ทั้งยาและการปฏิบัติตน
ในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้การเจ็บป่วยดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 47.04

รองลงมาอันดับสองคือ การใช้ยาสามัญเอง เช่น รับประทานยาแก้
ปวด ลดไข้ ลดน้ำมูก ยาธาตุ ทายาแก้แพ้ ทายาบรรเทาอาการปวด คิด
เป็นร้อยละ 21.68

รองลงมาอันดับสามคือ ไม่ใช้ยา แต่ปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้
การเจ็บป่วยดีขึ้น เช่น พักผ่อน นอนพัก รับประทานอาหารให้เป็นเวลา คิด
เป็นร้อยละ 16.64

ส่วนในด้านการปฏิบัติตนเบื้องต้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุ พบว่า นักเรียนที่
มาใช้บริการส่วนมาก สามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เอง แต่ไม่ค่อยมั่นใจ
คิดเป็นร้อยละ 57.50

รองลงมาอันดับสองคือ สามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เองอย่างมั่นใจ
คิดเป็นร้อยละ 22.03

สุดท้าย คือ นักเรียนปฐมพยาบาลเบื้องต้นเองไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ
20.47

7. การดูแลนักเรียนเมื่อมาใช้บริการด้านสุขภาพ

พบว่า ในระยะ 6 ปีที่ศึกษาวิจัย คือระหว่างปีการศึกษา 2536 ถึงปีการศึกษา 2541 วิธีการปฏิบัติในการดูแลนักเรียนเมื่อมาใช้บริการด้านสุขภาพที่หน่วยอนามัยมากที่สุดคือ ให้การรักษาเบ็ดเสร็จได้ในหน่วยอนามัย เช่น ให้ยา บ่งเสี้ยน ทำแผล คิดเป็นร้อยละ 95.45

รองลงมาอันดับสองคือ ให้การรักษาเบื้องต้นแล้วส่งต่อ เพื่อการดูแลรักษาที่เหมาะสมในคลินิกหรือโรงพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 2.56

สุดท้าย คือ ให้เฉพาะคำแนะนำที่ถูกต้อง (ไม่ให้ยา) คิดเป็นร้อยละ 1.99

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการให้บริการด้านสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. ปริมาณการให้บริการ

อัตราการให้บริการด้านสุขภาพที่เฉลี่ยประมาณวันละ 34 ครั้ง นับว่าเป็นปริมาณการให้บริการที่ค่อนข้างสูง แต่ไม่สูงจนผิดปกติ เมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนทั้งหมดของโรงเรียน

สำหรับระดับชั้นที่ใช้บริการมากที่สุด คือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้น อาจเป็นไปได้ว่า ห้องเรียนของนักเรียนระดับนี้ อยู่ใกล้กับห้องพยาบาลมากที่สุด ทำให้สามารถใช้บริการได้ง่าย เช่นเดียวกับระดับชั้นที่ใช้บริการรองลงมา คือ มัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 อาจสามารถอธิบายได้ในทำนองเดียวกัน เนื่องจากลำดับความถี่ของการใช้บริการของนักเรียนทั้งสองระดับดังกล่าว จะสลับกันในแต่ละปีการศึกษา ขึ้นกับว่า ปีการศึกษาใด

ชั้นใด มีห้องเรียนอยู่ชั้นล่างของอาคารเรียน ซึ่งทำให้การมาใช้บริการที่
หน่วยอนามัยสะดวกกว่าเมื่ออยู่ชั้นที่สองหรือชั้นที่สามของอาคาร

ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้บริการหน่วยอนามัยน้อยที่สุดนั้น
นอกจากการที่ห้องเรียนของระดับนี้อยู่บริเวณชั้นสามของอาคารเรียน ทำให้ไม่
สะดวกในการมาใช้บริการที่หน่วยอนามัยแล้ว การที่เป็นนักเรียนใหม่ของ
โรงเรียน อาจทำให้ไม่กล้าหรือไม่คุ้นเคยที่จะมาใช้บริการ

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการมาใช้บริการที่หน่วย
อนามัยของนักเรียน อาทิ ความเครียด กิจกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ
หรือเจ็บป่วย น่าจะได้มีการศึกษาโดยละเอียดต่อไป

สำหรับช่วงเวลาแต่ละเดือนที่นักเรียนมาใช้บริการนั้น พบว่า เดือน
กุมภาพันธ์ เป็นเดือนที่มีนักเรียนมาใช้บริการมากที่สุด อาจเนื่องมาจากเป็น
ช่วงที่อากาศเปลี่ยนแปลง อากาศตอนกลางวันร้อนจัดในขณะที่กลางคืนเย็น
ลง ประกอบกับเป็นช่วงใกล้สอบ อีกทั้งมีกิจกรรมค่ายพักแรมของลูกเสือและ
เนตรนารี ทำให้นักเรียนค่อนข้างเครียดและพักผ่อนไม่เพียงพอ

ส่วนเดือนตุลาคมที่มีนักเรียนมาใช้บริการน้อยที่สุดนั้น น่าจะเนื่องจาก
ในเดือนนี้ โรงเรียนเปิดทำการเพียงสัปดาห์แรกของเดือนเท่านั้น และเป็นช่วง
สอบประจำภาคซึ่งแต่ละวันจะมีปริมาณนักเรียนที่มาสอบเพียงครั้งเดียวของ
ปกติ เนื่องจากการสลับวันสอบกันระหว่างนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
และตอนปลาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. อาการหรือลักษณะความเจ็บป่วย

จากผลการวิจัยที่พบว่า ตลอดทั้ง 6 ปีที่ทำการศึกษาวิจัยนี้ นักเรียนที่
มาใช้บริการของหน่วยอนามัยของโรงเรียน มาด้วยอาการปวดศีรษะมากที่สุด
รองลงมาก็คืออุบัติเหตุที่มีบาดแผลเล็กน้อย ฟกช้ำดำเขียว เลื่อยตำ เลือดกำเดา
ไหล อาการไข้ อาการคัดจมูก แพ้อากาศ ปวดท้องทั่วไป ปวดประจำเดือน

ท้องเสีย ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ไอ เจ็บคอ ผื่นคัน ลมพิษ ตามลำดับ ส่วนที่พบน้อยมากคือ คางทูม ซึ่งพบเพียง 1 รายใน 6 ปี นอกจากนี้ก็มี อีสุกอีใส 4 ครั้ง ลมชัก 7 ครั้ง นั้น อาจกล่าวได้ว่า ลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีส่วนที่สอดคล้องไปกับภาพรวมของความเจ็บป่วยของประชากรไทยในเมือง คือ มักเกิดความผิดปกติจากอุบัติเหตุ โรคติดเชื้อทั้งทางเดินหายใจและทางเดินอาหาร และภูมิแพ้ต่าง ๆ รวมถึงความเครียดที่อาจมีผลมาจากกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งการเรียนการสอนและอื่น ๆ ของโรงเรียน

อย่างไรก็ดี มีข้อน่าสังเกตว่า จำนวนของนักเรียนที่มีอาการของโรคภูมิแพ้นั้น เพิ่มมากขึ้นทุกปี น่าจะได้ทำการศึกษาถึงสาเหตุหรือความเกี่ยวพันกับปัจจัยแวดล้อม ทั้งที่บ้านและโรงเรียน ในโอกาสต่อไป

3. สาเหตุการเจ็บป่วยของนักเรียน (ไม่รวมอุบัติเหตุ)

ในส่วนสาเหตุของความเจ็บป่วยของนักเรียนนั้น เริ่มมีการบันทึกจากการสัมภาษณ์นักเรียนที่ใช้บริการของหน่วยอนามัยในภาคปลาย ปีการศึกษา 2539 เนื่องจากก่อนหน้านี้ ไม่มีการเก็บข้อมูลด้านนี้ไว้

อย่างไรก็ตาม จากการเก็บข้อมูลเป็นระยะเวลาสองปีครึ่ง คือจนถึงปีการศึกษา 2541 นั้น พบว่า สาเหตุของการเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการ เมื่อไม่นับรวมอุบัติเหตุซึ่งพบมากที่สุดแล้ว จะเป็นสาเหตุที่ซ้ำกันเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ จะอยู่ในกลุ่มของความเครียด วิตกกังวล นอนดึก และพักผ่อนไม่พอ

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณนักเรียนที่มาใช้บริการมากที่สุด สามอันดับแรก คือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3, 4 และ 6 ประกอบด้วย อาจพออธิบายได้ว่า นักเรียนในสามระดับนี้ มีความเครียด วิตกกังวลค่อนข้างสูง และมีโอกาสพักผ่อนไม่เพียงพอ ต้องนอนดึก มากกว่านักเรียน

ในระดับชั้นอื่น ๆ เนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นกลุ่มที่ต้องตัดสินใจเลือกแผนการเรียนในระดับมัธยมปลาย นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นปีแรกที่เริ่มเรียนตามแผนการศึกษาที่เลือกไว้ ทำให้อาจต้องมีการปรับตัวอย่างมาก ส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นปีสุดท้ายจะต้องเตรียมตัวเพื่อสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

สาเหตุของการเจ็บป่วยอันดับที่สองคือจากความผิดปกติของอาหารและการรับประทาน เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้อาหารที่ทำให้เกิดความเจ็บป่วยส่วนใหญ่จะเป็นอาหารที่นักเรียนรับประทานนอกโรงเรียน เช่น ที่บ้าน และสถานที่อื่น ๆ แต่ก็มีบางส่วนที่เกิดจากอาหารภายในโรงเรียนซึ่งน่าจะป้องกันได้ถ้ามีการดูแลรักษาความสะอาดอย่างถูกต้องรัดกุม

จากการสัมภาษณ์ยังได้ข้อมูลที่น่าสนใจประเด็นหนึ่ง คือ นักเรียนหลายคนเกิดอาการจากการรับประทานอาหารมากเกินไป ทำให้แน่นท้อง ท้องอืด และปวดท้อง ซึ่งก็น่าจะป้องกันได้ไม่ยากถ้านักเรียนเหล่านั้นได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการรับประทานอาหารที่ถูกต้องและปฏิบัติตามคำแนะนำนั้น

สาเหตุการเจ็บป่วยอันดับสาม มาจากโรคประจำตัวของนักเรียน เช่น หอบหืด ภูมิแพ้ จากข้อมูลที่ได้ บ่งชี้ว่า นักเรียนรุ่นหลัง ๆ มีโรคภูมิแพ้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจมาจากสภาพมลพิษที่เพิ่มมากขึ้นของสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร

ที่น่าสนใจอย่างยิ่งก็คือ สาเหตุการเจ็บป่วยที่นักเรียนตอบมากเป็นอันดับสี่ คือ ไม่ทราบสาเหตุ ซึ่งจากการสังเกตพบว่า แม้บางส่วนจะไม่ทราบสาเหตุจริง ๆ แต่ส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้ น่าจะพอรู้สาเหตุความเจ็บป่วยของตนเองได้ถ้าให้ความสนใจในสุขภาพของตนเองบ้าง

4. ลักษณะของอุบัติเหตุ – บาดแผล

ลักษณะของอุบัติเหตุของนักเรียนที่ใช้บริการ ระหว่างช่วงปีการศึกษา 2536 ถึงปีการศึกษา 2541 นั้น ลักษณะที่พบมากที่สุดคือ อุบัติเหตุจากของมีคม เช่น มีดบาด คัตเตอร์บาด หนังสือบาด สังกะสีบาด ลวดบาด กระจกบาด เลื่อยบาด เล็บข่วน กระเป๋าเกี่ยว นาฬิกาเกี่ยว ฤดูโดนกระดาศทราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแผลเล็กน้อย รองลงไปเป็นกลุ่มอุบัติเหตุจากถูกแรงบีบอัด กระแทก เช่น ปะทะหรือวิ่งชนกับเพื่อน โดนเพื่อนเหยียบ ตะ ค่อย กระแทก โดนไม้ฮอกกี้ โดนลูกฮอกกี้ โดนลูกซอฟท์บอล โดนลูกฟุตบอล โหม่งตะกร้อ กลองดินสอหนีบ ประตูหนีบ วิ่งชนกำแพง ชนเสา เพื่อนปาก้อนหินโดน โดนปืนอัดลม และที่พบเป็นอันดับสามคือ อุบัติเหตุจากของแหลมทิ่มแทง เช่น ตะปูดำ เลื่อยดำ ดินสอหรือปากกาทิ่มแทง

ส่วนใหญ่แล้ว ลักษณะของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเป็นการบาดเจ็บเล็กน้อย ลักษณะของบาดแผลเป็นแผลถลอก ฟกช้ำ ดำเขียว มีอุบัติเหตุรุนแรงเกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง จากการกระแทกหรืออัดหรือปะทะอย่างรุนแรงจากการเล่นกีฬา ทำให้เกิดขาหัก แขนหัก ได้

ในระยะเวลา 6 ปีที่ศึกษาวิจัยนั้น พบอุบัติเหตุนักเรียนพลัดตกจากที่สูง (ตกจากอาคารเรียนชั้นสอง) 1 ครั้ง

เป็นที่น่าสังเกตว่า อุบัติเหตุส่วนใหญ่ในโรงเรียน จะเกิดขึ้นในช่วงพัก คือช่วงที่นักเรียนเล่นกันเอง แล้วเกิดอุบัติเหตุขึ้น

อุบัติเหตุ นับเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน เด็กในวัยเรียนมักประสบอุบัติเหตุได้ง่าย เพราะยังเป็นวัยที่ซุกซนและมีประสบการณ์น้อย โรงเรียนจึงควรอบรมให้นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ และสร้างนิสัยแห่งความปลอดภัยให้กับตนเอง รวมทั้งความร่วมมือช่วยเหลือให้ตระหนักถึงความสำคัญนี้จากครอบครัว ผู้ปกครองด้วย ดังที่ จรินทร์ ธานีรัตน์ (2525 : 23) กล่าวไว้ว่า ตามกฎบัตรแห่งความปลอดภัยของเด็กและเยาวชน

ของคณะกรรมการความปลอดภัยแห่งชาติ สหรัฐอเมริกา บันทึกไว้ว่า เด็ก และเยาวชนควรเป็นสมบัติอันล้ำค่าของชาติที่ต้องได้รับการดูแลความปลอดภัยจากทุกฝ่าย ทั้งทางบ้าน ทางโรงเรียน และชุมชน

5. สาเหตุของอุบัติเหตุ

จากการวิจัยนี้ พบว่า สาเหตุของอุบัติเหตุที่พบมากที่สุดในนักเรียนที่ มาใช้บริการของหน่วยอนามัยคือ ขาดความระมัดระวัง รองลงมาคือ ขาดทักษะหรือมีประสบการณ์น้อย และสาเหตุอันดับสามคือ ควบคุมอารมณ์ไม่ได้

ผลที่ได้นี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของนันทิยา วงศ์เสรีพิพัฒนาและคณะ (2536 : 121 – 122) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง อุบัติเหตุของนักเรียนสาธิตจุฬา ฯ (ฝ่ายประถม) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ปีการศึกษา 2531 – 2534 พบว่า สาเหตุของอุบัติเหตุ อันดับหนึ่ง อันดับสอง อันดับสาม เป็นสาเหตุเดียวกัน

นอกจากนี้ ยังเป็นที่น่าสังเกตว่า ลักษณะของอุบัติเหตุก็เช่นเดียวกัน กับสาเหตุของอุบัติเหตุ กล่าวคือ มีลักษณะที่คล้ายกันทั้งในนักเรียนระดับ ประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา แม้ว่าวัยของนักเรียนทั้งสองกลุ่มจะแตกต่างกัน

ยัง พิทยานิคม (2527 : 26 – 27) ได้ศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ พบว่า อุบัติเหตุร้อยละ 15 เกิดจากภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถป้องกันได้ เช่น ฟ้าผ่า แผ่นดินไหว น้ำท่วม อุบัติเหตุร้อยละ 85 เกิดจากพฤติกรรมของ บุคคล คือ ขาดความระมัดระวัง ขาดความรอบคอบ ขาดความรู้ และความรู้ ไม่มีระเบียบ

วิจิตร บุญยไทรระ (2525 : 12) ศึกษาสาเหตุของอุบัติเหตุ สรุปได้ว่า สาเหตุของอุบัติเหตุคือการกระทำที่ไม่ปลอดภัย ได้แก่ พฤติกรรมต่าง ๆ ที่ก่อ

ให้เกิดอุบัติเหตุ เช่น ความประมาท ความเลินเล่อ ความมั่งง่าย และการฝ่าฝืนระเบียบ และยังมีปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดอุบัติเหตุ คือ สภาพที่ไม่ปลอดภัย และแสงสว่างไม่เพียงพอ ถนนลื่น พื้นทางเดินไม่เรียบ ชั้นบันไดสูงไม่เท่ากัน เป็นต้น

การศึกษาศาสตร์ของอุบัติเหตุ ทำให้สามารถหาวิธีป้องกันอุบัติเหตุ เพื่อให้เกิดอุบัติเหตุน้อยลง โดยโรงเรียนควรจัดให้มีการอบรม ปลุกฝังทัศนคติ การปฏิบัติตน เพื่อป้องกันอุบัติเหตุให้เกิดเป็นนิสัยตั้งแต่วัยเยาว์ เพราะวัยเรียนเป็นวัยที่เหมาะสมแก่การปลูกฝังนิสัยให้เกิดเจตคติได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ สุชาติ โสมประยูร (2525 : 105) ได้กล่าวว่า โรงเรียนควรมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียนดังนี้

1. จัดสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียนให้ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ เช่น จัดสิ่งแวดล้อมและเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ภายในห้องเรียน โรงอาหาร ห้องพยาบาล ห้องประชุม โรงฝึกงาน ห้องวิทยาศาสตร์ สนามเด็กเล่น ให้ปลอดภัยไม่ล่อแหลมต่ออันตราย
2. จัดบริการความปลอดภัยขึ้นในโรงเรียน เช่น
  - 2.1 ดูแลความปลอดภัยในการเรียนการเล่น รวมทั้งตรวจสอบความสึกหรอและแก้ไขความชำรุดทรุดโทรมต่าง ๆ อันอาจเกิดอันตรายขึ้นได้
  - 2.2 ติดป้ายประกาศเตือนให้ปฏิบัติ หรือให้ระวังไม่ให้เกี่ยวข้องกับสิ่งล่อแหลมต่ออันตรายต่าง ๆ เพื่อให้เตือนใจนักเรียนอยู่เสมอ
  - 2.3 จัดหาอุปกรณ์หรือเครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุหรืออันตรายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น เครื่องมือดับเพลิง รวมทั้งวางแผนป้องกันล่วงหน้าด้วยโดยศึกษาจากบันทึกประจำวันของครูและสถิติของอุบัติเหตุโรงเรียน

2.4 ตรวจสอบตราสอดส่องไม่ให้นักเรียนนำวัตถุหรือสิ่งของที่อาจเกิดภัยหรืออันตรายเข้ามาในโรงเรียน เช่น อาวุธ ของมีคม เครื่องประดับหรือของมีค่า

2.5 จัดบริการช่วยเหลือและให้การปฐมพยาบาลเมื่อเวลาเกิดอุบัติเหตุ

3. จัดสอนสวัสดิศึกษา โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนมีสวัสดินิสัยและสวัสดิปฏิบัติที่ดี ดังนี้

3.1 สอนสวัสดิศึกษาในวิชาสุขศึกษาและวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2 บูรณาการสวัสดิศึกษาเข้ามาในกิจกรรมเสริมหลักสูตรทุกประเภท

3.3 จัดกิจกรรมพิเศษสำหรับสวัสดิศึกษาโดยเฉพาะ เช่น จัดนิทรรศการ ใ้วาที อภิปราย ประกวดคำขวัญ เป็นต้น

6. การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนที่มาใช้บริการ

ในส่วนของ การปฏิบัติตนเบื้องต้นของนักเรียนเมื่อเจ็บป่วยทั่วไป (ไม่รวมอุบัติเหตุ) ที่พบมากที่สุดเกือบครึ่งหนึ่งของทั้งหมด คือ นักเรียนใช้ทั้งยาและปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่าจะทำให้การเจ็บป่วยดีขึ้น เช่น การพักผ่อน การรับประทานอาหารให้เป็นเวลา

อันดับสอง คือ ใช้ยาสามัญเอง เช่น รับประทานยาแก้ปวด ลดไข้ ยาลดน้ำมูก ยาธาตุ ทายาแก้แพ้

อันดับสาม คือ ไม่ใช้ยา แต่ปฏิบัติตนในสิ่งที่คิดว่า จะทำให้การเจ็บป่วยดีขึ้น เช่น พักผ่อน นอนพัก รับประทานอาหารให้เป็นเวลา

มีนักเรียนที่ไม่ทำอะไรเลยเมื่อเจ็บป่วย เป็นส่วนน้อย ไม่ถึงร้อยละ 15

ผลการศึกษาในส่วนนี้ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้เบื้องต้นในการดูแลสุขภาพตนเองได้ดีมากเมื่อเจ็บป่วยทั่วไป

สำหรับในส่วนของการปฏิบัติตนเองเบื้องต้นของนักเรียนเมื่อเกิดอุบัติเหตุ นั้น พบว่า มากที่สุดคือ นักเรียนสามารถปฐมพยาบาลได้เอง แต่ไม่ค่อยมั่นใจ

อันดับสองคือ ปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้เองอย่างมั่นใจ

อันดับสามคือ ปฐมพยาบาลเบื้องต้นเองไม่ได้

แสดงว่า เมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บ นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยมีความมั่นใจในการช่วยเหลือตนเอง ซึ่งอาจเนื่องจากเกิดความกลัวเมื่อเห็นบาดเจ็บของตนเองที่อาจมีเลือดออก หรืออาจเกิดอาการตกใจเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

หน่วยอนามัย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม เคยจัดสอนกิจกรรมการปฐมพยาบาล โดยเน้นภาคปฏิบัติ ให้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2537 ถึง 2539 รวม 3 ปี โดยเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในหน่วยอนามัย ในช่วงเวลาพักกลางวัน และช่วงเย็นหลังเลิกเรียนแล้ว พบว่า ในระยะ 2 สัปดาห์แรกที่นักเรียนเริ่มต้นฝึก นักเรียนแทบทุกคนเกิดความกลัว ไม่กล้าลงมือปฏิบัติ กลัวผู้ช่วยเจ็บ แต่หลังจากนั้นเมื่อเริ่มสัปดาห์ที่ 3 นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำได้ดีขึ้นตามลำดับ จนเกิดความมั่นใจ สามารถออกปฏิบัติงานภาคสนามเมื่อมีการแข่งขันกีฬาได้อย่างเชื่อมั่นและภาคภูมิใจ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การได้ฝึกทักษะและปฏิบัติอยู่เสมอ จะทำให้เกิดความชำนาญและสร้างความมั่นใจได้ ดังนั้น ในการให้บริการสุขภาพแก่นักเรียนในบางครั้ง ถ้าหากนักเรียนบาดเจ็บเล็กน้อย มีบาดแผลไม่มาก ผู้ให้บริการควรฝึกให้นักเรียนได้ดูแลตนเอง โดยสอนให้รู้จักช่วยตัวเอง และเน้นการให้ความรู้ที่ถูกต้องในการดูแลเบื้องต้น ตลอดจนการให้ความรู้ในการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำอีก

7. วิธีการปฏิบัติในการดูแลนักเรียนเมื่อมาใช้บริการด้านสุขภาพที่ หน่วยอนามัย

ในช่วง 6 ปีของการศึกษาวิจัย คือตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 ถึงปีการศึกษา 2541 หน่วยอนามัยได้ให้การดูแลนักเรียนที่มาใช้บริการ ดังนี้

มากที่สุดคือ ให้การรักษาอย่างเบ็ดเสร็จได้ในหน่วยอนามัย เช่น ให้อาทำแผล บ่งเปลี่ยน โดยครอบคลุมกว่าร้อยละ 95 ของการมาใช้บริการทั้งหมดที่เหลือ ซึ่งเป็นส่วนน้อยมาก คือ ให้การรักษาเบื้องต้นแล้วส่งต่อเพื่อการดูแลรักษาที่เหมาะสมในคลินิกหรือโรงพยาบาล และการให้เฉพาะคำแนะนำที่ถูกต้องโดยไม่ใช้ยา รวมกันแล้วไม่ถึงร้อยละ 5 ของการมาใช้บริการทั้งหมด

สาเหตุที่การดูแลรักษาพยาบาลส่วนใหญ่สามารถทำได้เบ็ดเสร็จในหน่วย เนื่องจากลักษณะความเจ็บป่วยของนักเรียนที่มาใช้บริการไม่รุนแรงมากนัก อาทิ ปวดศีรษะ อุบัติเหตุเล็กน้อย มีไข้ คัดจมูก แพ้อากาศ ปวดท้อง ปวดประจำเดือน ตามที่ได้รายงานผลไว้ก่อนหน้านี้แล้ว ดังนั้น อาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในหน่วยจึงสามารถดูแลแก้ไขในส่วนนี้ได้ มีเพียงอุบัติเหตุที่รุนแรง อาทิ ขาหัก แขนหัก บาดแผลที่ลึกและมีเลือดออกมาก หรือปวดท้องอย่างรุนแรง ไข้สูงมาก ที่จำเป็นต้องส่งต่อเพื่อการดูแลรักษาที่เหมาะสมในคลินิกหรือโรงพยาบาลต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหน่วยงาน

หน่วยอนามัยโรงเรียน ควรจะได้มีการรณรงค์ให้มีกิจกรรมด้านการดูแลรักษาสุขภาพของตนเองเพิ่มขึ้น เช่น การจัดนิทรรศการด้านสุขภาพ การประกวดจัดบอร์ดด้านสุขภาพ จัดชมรมสุขภาพในโรงเรียน จัดอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ฯลฯ โดยเน้นให้นักเรียนร่วมเป็นผู้จัด และมีส่วนร่วมใน

กิจกรรมเหล่านี้ ซึ่งจะเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเองโดยตรง ทั้งนี้ หน่วยอนามัยโรงเรียน อาจขอความร่วมมือจากคณาจารย์ในโรงเรียน สมาคม ผู้ปกครอง และสมาคมศิษย์เก่า เพื่อเป็นที่ปรึกษา ให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เป็นการดำเนินการเชิงรุกในการดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น เป็นการป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ ตลอดจนเป็นการกระตุ้นให้ทุกคนตระหนักในการดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง สอดตามความคาดหวังเรื่อง “สุขภาพดี ถ้วนหน้า” ขององค์การอนามัยโลก

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยเพิ่มเติมต่อไป

จากผลการวิจัยที่พบว่า สาเหตุของการเจ็บป่วยที่พบมากที่สุด คือ ความเครียด วิตกกังวล นอนดึก พักผ่อนไม่เพียงพอ ดังนั้น จึงควรที่จะได้มีการศึกษา หรือทำการวิจัยเพิ่มเติมในโอกาสต่อไป ถึงปัจจัยหรือกิจกรรมในโรงเรียน ที่อาจก่อให้เกิดความเครียดต่อนักเรียน หรือที่อาจมีผลให้นักเรียน พักผ่อนไม่พอ และแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาเหล่านี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน . แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) . กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2539 .
- จินตนา สรายุทธพิทักษ์ . การบริการสุขภาพในโรงเรียน . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536 .
- ดวงพร บุญโชติ . สภาพการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร . วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524 .
- ทิพา จันทระคามิน . โครงการสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514 .
- นันทิยา วงศ์เสรีพิพัฒนาและคณะ . อุบัติเหตุของนักเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ปีการศึกษา 2531 – 2534 . กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์, 2536 .
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ . การสอนสุขศึกษา : ทฤษฎีและการประยุกต์ . กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช , 2522
- ฟอง เกิดแก้ว . สวัสดิศึกษาและการปฐมพยาบาล . กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2518 .
- ย้ง พิทยานิคม . "อุบัติเหตุ : มฤตยูหมายเลขหนึ่ง" . ว.เศรษฐกิจและสังคม . 21, มีนาคม – เมษายน 2527, 58 – 64 .

- วิจิตร บุญยโทตระ . “ปัญหาอุบัติเหตุบนถนนในประเทศไทย” . ในการสัมมนา
ระดับชาติเรื่องอุบัติเหตุบนถนนในประเทศไทย . หน้า 1
โรงพยาบาลรามาริบัติ 12 – 14 พฤษภาคม, 2525.
- ศักดิ์ชัย บรรณสาร . การศึกษาการวางแผนพัฒนาสุขภาพนักเรียนในโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี .
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2535 .
- ศิริรักษ์ ศิริวิริยะกุล . ปัญหาสุขภาพอนามัยที่พบมากในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์
ฝ่ายมัธยม : เอกสารอัดสำเนา, 2535 .
- สัมพันธ์ ทองสมัคร . “บทบาทของครูในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน” .
มิตรครู . 27, 1 (15 มกราคม 2528) : 7 – 10 .
- สุชาติ ไสมประยูร . การสอนสุขศึกษา . กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
2525 .
- _____ . สุขวิทยา . พิมพ์ครั้งที่ 6 . กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนา
พานิช, 2527 .
- _____ . โปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน . กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2526 .
- สุรเกียรติ อชานานุภาพ . ญุญแจสุขภาพ . กรุงเทพมหานคร . สำนักพิมพ์
หมอชาวบ้าน. 2540 .
- สมศักดิ์ เจริญรัมย์ . ปัญหาและความต้องการของครูอนามัยเกี่ยวกับการจัด
บริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร . วิทยา
นิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2530 .

Barrow Carter, Shirley Frances. Case study of a Peer Health Education Project in an Urban High School. Dissertation Abstracts International 46 (June 1986) : 3608A.

Chilton, Lance A. "Informal Provision of School Health Service by a Physician : The Journal of School Health 52 (March 1982) : 159 – 161.

Thersa A Winkelman and Charlene. Parental Expectation of School Health Service". The Journal of School Health 58 (September 1983) : 400 – 403.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

บันทึกรายงานความเจ็บป่วยของนักเรียนที่ใช้บริการ หน่วยพยาบาล
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกรายงานความเจ็บป่วยของนักเรียนที่ให้บริการ หน่วยพยาบาล

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)

พ.03

ลำดับ	วัน,เดือน,ปี	ชื่อ - นามสกุล	ชั้น	เวลา	อาการ	สาเหตุ	การปฐมพยาบาล	ประวัติการแพ้ยา		การปฏิบัติตัวของนักเรียน ในการดูแลตนเอง เบื้องต้น	นอนพัก	หมายเหตุ
									ไม่มี			
1.	4 มี.ย. 2540	อ. ไทกรวด	4/2	6.50	ปวดท้อง	เดือ	Paraxi		/	กินยา		
2.	"	ก. นกขลุ่ย	4/1	7/6	ปวดท้อง	-	Stomachol 15cc		/	"		
3.	"	ก. มังอัย	6/3	8.40	ท้องเสีย	ทานหมากฝรั่ง	Dixofax		/	"		
4.	"	ก. สหวรรณ	5/3	9.29	มีไข้, ปวด	ไม่มี	epmxi, Bantak 10cc		/	"		
5.	"	ก. สหวรรณ	5/1	10.18	ปวดท้อง	โดนหม	Paraxi		/	"		
6.	"	ก. อ.อัมพร	09	11.05	มีไข้	แพ้ยา	epmxi		/	"		
7.	"	ก. อ.อัมพร	09	11.07	ปวดท้อง	"	Ponstanxi		/	"		แพ้ยา = Ponstanxi
8.	"	ก. อ.อัมพร	3/4	11.10	ปวดท้อง	"	Ponstanxi		/	"		(แพ้ยา = Ponstanxi)
9.	"	ก. อ.อัมพร	5/3	11.39	ปวดท้อง	ทานหม	ทาน		/	ทาน		
10.	"	ก. อ.อัมพร	2/6	11.43	ปวด	ทานหม	ทาน		/	"		
11.	"	ก. อ.อัมพร	6/1	12.09	ปวดท้อง	-	Paraxi		/	กินยา		
12.	"	ก. อ.อัมพร	5/6	12.29	ปวดท้อง	"	Ponstanxi		/	"		
13.	"	ก. อ.อัมพร	5/6	12.29	ปวดท้อง	"	Ponstanxi		/	"		
14.	"	ก. อ.อัมพร	5/6	12.29	มีไข้	แพ้ยา	epmxi		/	"		
15.	"	ก. อ.อัมพร	5/1	12.43	ปวดท้อง	"	Ponstanxi		/	"		

